

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่อริม อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตุลาคม 2551

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตุลาคม 2551

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ปฎิมา พักตร์ผ่อง

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์

กรรมการ

รองศาสตราจารย์สุวรรณี ยิมมันตะสิริ

กรรมการ

รองศาสตราจารย์กาญจนา โชคถาวร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

9 ตุลาคม 2551

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์พรทิพย์ เขียรธีรวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ซึ่งคอยติดตามดูแล อย่างใกล้ชิด ตลอดจนให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาและตรวจแก้ไขการค้นคว้าแบบอิสระให้ มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งตลอดเวลาในการเป็นที่ปรึกษาของการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุวรัตน์ ยิบมันตะสิริ และรองศาสตราจารย์ กาญจนา โชคถาวร ที่กรุณาให้เกียรติและเสียสละเวลารับเป็นกรรมการสอบและให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ ขอกราบ ขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมตลอดเวลาที่ได้ศึกษาอยู่

ขอขอบพระคุณประชาชน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์และเอื้อเพื่อ ข้อมูล เอกสาร รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บแบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัยให้เป็น ไป ตามวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ รวมถึงพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกท่านที่คอย สนับสนุนและให้กำลังใจ

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคุณแม่บัวเรียว เชื้อนคำ ผู้ให้การเลี้ยงดูด้วยความรัก ความ เข้าใจ และเป็นกำลังใจที่ประเสริฐสุดในการประพฤติดน การศึกษาเล่าเรียนและการทำงานเสมอมา รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณตาคุณยาย ขอบคุณน้องชายและทุกคนในครอบครัว

ท้ายที่สุดนี้ หากมีสิ่งขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูง ในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ คงจะมีประโยชน์บ้างไม่มากนักน้อยสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง คุณค่าหรือประโยชน์อันใดที่เกิดจาก การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวปัทมา พักตร์ผ่อง

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์พรทิพย์ เรียงธีรวิทย์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์สุวรรณี ยิบมันตะศิริ กรรมการ

รองศาสตราจารย์กาญจนา โชคถาวร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญ 12 ราย และกลุ่มประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐ 191 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและเทคนิคสหสัมพันธ์เพื่อใช้วัดระดับการมีส่วนร่วมและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชน

ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่สำคัญ 12 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม 4 แห่ง อุตสาหกรรมด้านที่พัก 4 แห่ง และอุตสาหกรรมด้านกีฬาสันทนาการและบันเทิง 4 แห่ง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 12 แห่ง ดังกล่าวมีการจ้างงานทั้งหมด 390 คน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมต่อชุมชนในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมทางด้านการบริหารจัดการอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคือการจัดการด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจนั้นผู้ประกอบการเห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจนั้น ผู้ประกอบการเห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลดีหรือผลบวกต่อชุมชนในระดับมากโดยทำให้ชุมชนมีการลงทุนและการจ้างงานเพิ่มขึ้น ส่วนผลกระทบทางด้านลบอยู่ในระดับมากเช่นกันคือ ทำให้ชุมชนมีการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันมากขึ้น สำหรับผลกระทบด้านสังคมนั้นมีผลทางด้านบวกและลบในระดับมาก

กล่าวคือ ทำให้ชุมชนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากขึ้น ผลลัพท์คือทำให้ชุมชนมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น

ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 5,001 – 10,000 บาท ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐาน คือ การใช้ประโยชน์จากถนนและสิ่งก่อสร้าง การดูแลและจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจนั้นประชาชนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลบวกและลบในระดับปานกลาง กล่าวคือ ทำให้ชุมชนมีการจ้างงานและรายได้เพิ่มขึ้น ผลลัพท์คือ ชุมชนมีการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน ส่วนผลกระทบด้านสังคมนั้นทั้งด้านบวกและลบอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยมีความคิดเห็นเหมือนกับผู้ประกอบการท่องเที่ยว

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. The elephant is surrounded by a decorative border. Below the elephant, the text "CHIANG MAI UNIVERSITY 1964" is written in a semi-circle. On either side of the elephant, there are stylized floral or sunburst-like symbols.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

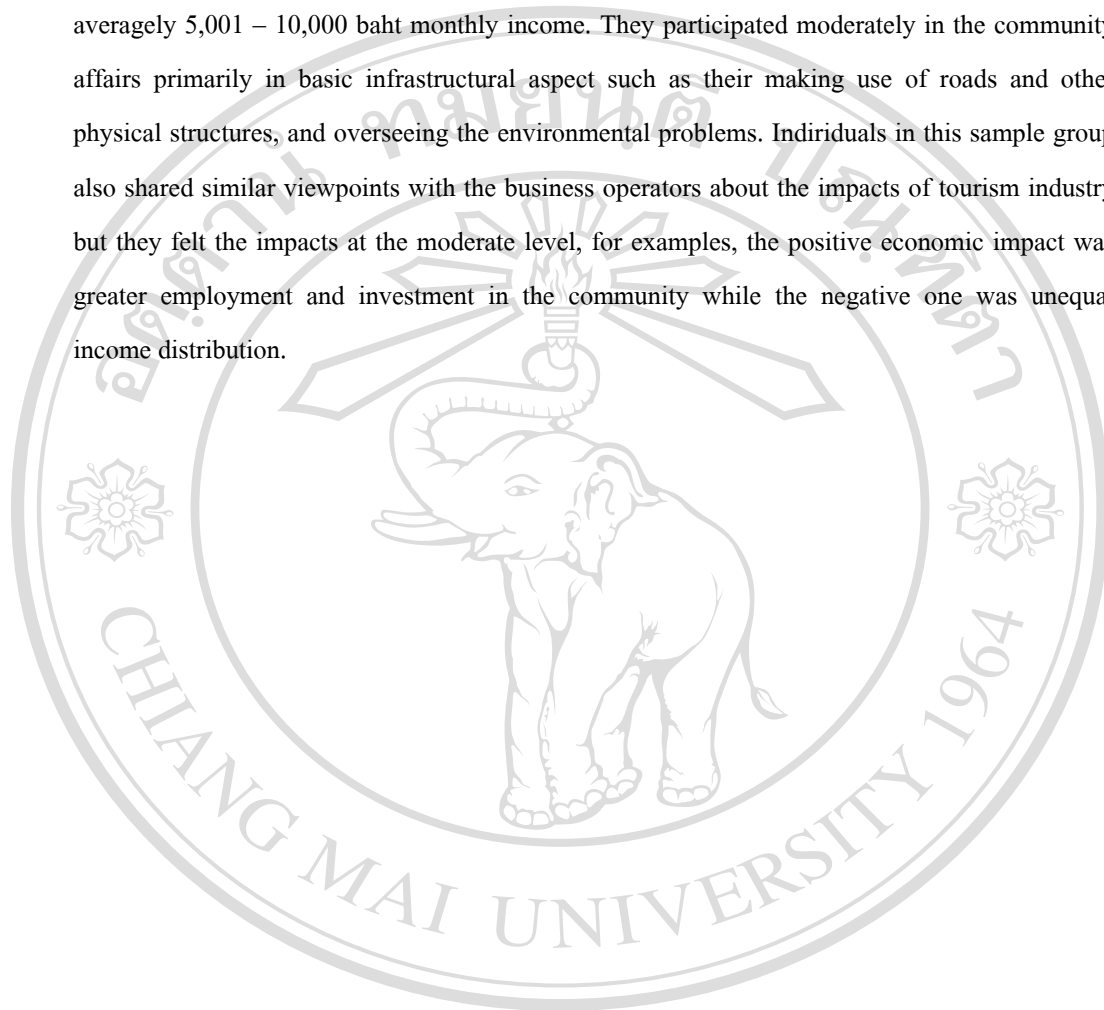
Independent Study Title	Economic and Social Impacts of Tourism Industry on Municipal Community of Mae Rim Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province	
Author	Miss Patima Pakpong	
Degree	Master of Arts (Political Economy)	
Independent Study Advisory Committee	Associate Professor Porntip Tianteerawit	Chairperson
	Associate Professor Suwarat Gypmantasiri	Member
	Associate Professor Karnjana Chokthavon	Member

ABSTRACT

This study examined the nature of tourism industry and the involvement of people and business operators in this industry, as well as assessed the socio – economic impacts of tourism industry on the Tombon Mae Rim Municipality community in Mae Rim Sistrict of Chiang Mai Province. Information for this study were obtained from two groups of samples including is major tourism business operators and 191 individuals representing the general public, community leaders, and government workers. Analysis was undertaken upon the results of descriptive statistics and likert scale application.

The is major tourism business establishments were found to include four businesses in the area of arts and culture, four in tourist accommodation, and four in sports, recreation and entertainment. All together, they employed 390 workers. The tourism business operators under study indicated they participated in the community affairs to a great extent, primarily in the area of tourism management and followed by the activities involving basic infrastructural management and pollution control in tourism industry. They were of opinion that tourism industry created critical positive economic impact on the community in terms of greater employment and investment and critical negative economic impact in the sense of widening income gap within the community. They also considered the community becoming more widely known to the general public and the presence of more migrant workers in the community as critical positive and negative social impacts respectively on the community

The majority of samples representing general people community leaders and government workers were characterized as 41 – 50 years old bachelor's degree graduate, with averagely 5,001 – 10,000 baht monthly income. They participated moderately in the community affairs primarily in basic infrastructural aspect such as their making use of roads and other physical structures, and overseeing the environmental problems. Individuals in this sample group also shared similar viewpoints with the business operators about the impacts of tourism industry but they felt the impacts at the moderate level, for examples, the positive economic impact was greater employment and investment in the community while the negative one was unequal income distribution.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	6
1.3 ขอบเขตการศึกษา	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.5 นิยามศัพท์ทั่วไป	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดอุปสงค์ของการท่องเที่ยว	8
2.2 แนวคิดเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว	9
2.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน	10
2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	17
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	19
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	19
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	24
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	30
4.3 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐกลุ่มตัวอย่าง	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา (ต่อ)	
4.4 การมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการ ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	45
4.5 ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานของรัฐและ ผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาล ตำบลแม่ริม	62
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	82
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	87
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลแม่ริม	96
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา	100
ประวัติผู้เขียน	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	31
4.2 ระยะเวลาดำเนินการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	32 - 33
4.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	34 - 35
4.4 จำนวนแรงงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	37
4.5 เพศของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	40
4.6 อายุของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	40 - 41
4.7 อาชีพของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	41 - 42
4.8 การศึกษาของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	43
4.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	44
4.10 ระดับการมีส่วนร่วมต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	45 - 46
4.11 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว	49 - 50
4.12 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	53
4.13 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและ มลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	58
4.14 ระดับผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	62 - 63
4.15 ระดับผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	ระดับผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิม	72
4.17	ระดับผลกระทบด้านลบทางด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิม	76

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	18
4.1 ที่ตั้งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิม	25
ภาพ ก. แผนที่เขตการปกครองเทศบาลตำบลแม่วิม	97

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism Industry) เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญมากต่อรายได้ของประเทศไทย เพราะรายได้จากการท่องเที่ยวในแต่ละปีนั้นเป็นรายได้หลัก และทำรายได้เป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ โดยเปรียบเทียบกับรายได้จากภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ประเทศไทยมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และส่งผลทำให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อมมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายตัวของการลงทุนในภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ธุรกิจโรงแรม ที่พัก ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจคมนาคมขนส่ง ธุรกิจบริการต่าง ๆ เป็นต้น ตลอดจนธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ธุรกิจภาคเกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อขายให้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยวต่าง ๆ ธุรกิจด้านศิลปวัฒนธรรม ท่องถิ่น นอกจากนี้ นโยบายของทุกรัฐบาลยังได้เล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการจ้างงาน และช่วยลดปัญหาความยากจน รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงให้ความสำคัญและคำนึงถึงการพัฒนารวมถึงผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การสนับสนุนด้านงบประมาณ การออกกฎระเบียบมาตรการต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ เพื่อให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ พร้อมรับการแข่งขัน มีการพัฒนาแบบยั่งยืน และดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศให้ได้รับการบริการที่น่าพึงพอใจ

การเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เริ่มพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 และการท่องเที่ยวก็ขยายตัวมากขึ้นเรื่อยมาซึ่งกลายมาเป็น อุตสาหกรรมหลักของประเทศไทย แต่กลับทำให้สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้วยคุณค่า และเสื่อมโทรมลง การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) เป็นต้นมานั้นเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายนำรายได้ เข้าประเทศ สร้างงานสร้างอาชีพเพื่อให้เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้าและเติบโตอย่างรวดเร็ว นับจากปี พ.ศ. 2525 เรื่อยมา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความเจริญทางเศรษฐกิจขึ้นเป็น

ลำดับ สร้างมูลค่ารายได้เข้าประเทศเป็นอันดับหนึ่งมากกว่ามูลค่าสินค้าส่งออก ทั้งสินค้าสิ่งทอและสินค้าเกษตรกรรม ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ประกาศเป็นปีท่องเที่ยวไทย (Visit Thailand Year) เป็นครั้งแรก แม้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้วางแผนพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้เพื่อป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อาจเกิด แต่อาจมีผู้ประกอบการหลายรายที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนฯ กลับมุ่งใช้ทรัพยากรกันอย่างฟุ่มเฟือย ขาดจิตสำนึกต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เศรษฐกิจชุมชน ขาดการรับผิดชอบต่อสังคม การเสียสละต่อส่วนรวม ละเลยและละเมิดต่อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ จนทำให้เมืองหลักด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยหลายแห่งได้รับผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาแรงงานต่างด้าว ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ การซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร เป็นต้น ด้านสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ชุมชนแออัดหนาแน่น เป็นต้น และด้านมลพิษทางสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย สิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานไม่เพียงพอ เป็นต้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้กำหนดให้มีแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ เสรีภาพ มั่นคงและเกิดความสมดุล มุ่งเน้นให้สังคมเกิดความอยู่ดีมีสุข เสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของประชาชน ชุมชนและท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้ความสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รายได้จาก การท่องเที่ยว การจ้างงาน ควบคู่กับการดำรงรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน ความสงบสุขของสังคม ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน และคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กำหนดกรอบนโยบายการท่องเที่ยว พ.ศ. 2550 – 2554 ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ 2) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (Brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง 3) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึก รักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย 4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้นเพื่อสร้างสมดุลระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัดและข้ามภูมิภาค

5) ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการทำการตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และ เพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลก 6) มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการและเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติภายใต้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการ และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการตลาด 7) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e - Tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อสารส่งเสริม การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550)

จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวมาอย่างยาวนาน อันเนื่องมาจากเป็นจังหวัดที่มีความเจริญ มีความสะดวกสบายในเรื่องการคมนาคมขนส่ง และมีศิลปวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของชาวล้านนาที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว อีกทั้งทรัพยากรธรรมชาติยังมีความอุดมสมบูรณ์ ภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมต่อการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและคงความเป็นธรรมชาติ อันเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่มีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากมายและหลากหลาย เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นที่มาของรายได้ อาชีพ การจ้างงาน การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมสำหรับประชาชนของจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ทวีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวยุ่ตลอดเวลา เพราะนอกเหนือจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดและประชาชนแล้วนั้น ในสภาวะปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังจะต้องคำนึงถึงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันและวางรากฐานระบบเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในระยะยาว การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนควรให้สอดคล้องกับศักยภาพและบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางรากฐานการพัฒนาเป็นสังคมและชุมชนที่เข้มแข็งทุกด้าน มีระบบการบริหารจัดการที่ดี การธำรงรักษาวินัยชีวิต สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีพื้นบ้าน คู่ขนานกับภาคธุรกิจ การค้าการลงทุน การบริการด้านการ

ท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงาน ทักษะแรงงาน และการกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม รับฟังข้อคิดเห็นของทุกภาคส่วนในชุมชนในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จากความสำคัญดังกล่าวส่งผลให้นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่ต่างต้องปรับตัวและปรับรูปแบบการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้นของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง

เทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนขนาดกลางที่มีความผสมผสานทั้งความเป็นเมืองและความเป็นชนบทรวมกันอยู่ มีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่ริมจำนวนมากหลากหลายรูปแบบ และยังเป็นชุมชนที่มีเส้นทางคมนาคมสายหลักและสายรองที่สามารถเชื่อมต่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ได้อย่างสะดวก เทศบาลตำบลแม่ริมอยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นอีกพื้นที่หนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีเนื้อที่ประมาณ 10.25 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบลริมใต้ และพื้นที่บางส่วนของตำบลแม่สา มีเขตการปกครองรวม 9 หมู่บ้าน หรือเรียกอีกอย่างว่า 9 ชุมชน ดังนี้

- 1) ชุมชนหมื่นถ้อย-น้ำงาม ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหมื่นถ้อย-น้ำงาม ตำบลริมใต้
- 2) ชุมชนดวงดี ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านดวงดี ตำบลริมใต้
- 3) ชุมชนขนอนตาล ได้แก่ หมู่ที่ 3 บ้านขนอนตาล ตำบลริมใต้
- 4) ชุมชนต้นแก้ว ได้แก่ หมู่ที่ 4 บ้านต้นแก้ว ตำบลริมใต้
- 5) ชุมชนท่าวังทอง ได้แก่ หมู่ที่ 5 บ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้
- 6) ชุมชนห้วยโจ้ ได้แก่ หมู่ที่ 6 บ้านห้วยโจ้ ตำบลริมใต้
- 7) ชุมชนทุ่งหัวช้าง ได้แก่ หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งหัวช้าง ตำบลริมใต้
- 8) ชุมชนทรายมูล ได้แก่ หมู่ที่ 8 บ้านทรายมูล ตำบลริมใต้
- 9) ชุมชนศรีบุญเรือง ได้แก่ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 (บางส่วน) ตำบลแม่สา

ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม มีลักษณะวัฒนธรรมและความเป็นอยู่แบบกึ่งเมืองกึ่งชนบท ทำให้มีรูปแบบการประกอบอาชีพทั้งภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมควบคู่กันไป ซึ่งนับว่าเป็นการยากยิ่งในการวางแผนพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เป็นอุตสาหกรรมและกิจกรรมหลักที่มีอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลแม่ริม อีกทั้งภายหลังการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มี

หน้าที่ในการกำกับดูแลและพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ทำให้เทศบาลตำบลแม่ริมได้มีการกิจการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งในระดับตำบลและระดับหมู่บ้านหรือจะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าระดับชุมชน ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมก่อให้เกิดทั้งข้อดีและข้อด้อยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การจ้างงาน การคมนาคมขนส่ง ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่มีความงดงามเก่าแก่และเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนที่อาจจะเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งประชาชนในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมต่างมีส่วนร่วมและได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมในเรื่อง ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ประกอบด้วย 12 แห่ง ดังนี้

- 1) วัดป่าดาราภิรมย์
- 2) พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์
- 3) วัดศรีบุญเรือง
- 4) พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ปิ่นดินพ่อทำสวน
- 5) โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ
- 6) โรงแรมโพธิ์ชัยรีสอร์ท เชียงใหม่
- 7) โรงแรมแม่ริมลาภูณ
- 8) โรงแรมจิ้งเหลนรีสอร์ท
- 9) ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อไบออร์คิค บัตเตอร์ฟายส์
- 10) ฟาร์มงูแม่สา
- 11) ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง
- 12) ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่

เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ มีผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน มีผลต่อการสร้างงานและการกระจายรายได้ไปสู่แหล่งท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาในธุรกิจสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจบันเทิง การนวดและสปา การขนส่ง การนำเที่ยว การจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก ฯลฯ ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว ผนวกกับเป้าประสงค์ของแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งเน้นให้ประชาชนจัดทำระบบเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง และเป้าประสงค์ด้านเศรษฐกิจของการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ในประเด็นของการเพิ่มมูลค่าการค้าการลงทุน การเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว การเพิ่มยอดจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัด การเพิ่มมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตรสำคัญ การฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนา

ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และการแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์เชิงรุก ได้แก่ สร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ 2) ยุทธศาสตร์ปรับตัว ได้แก่ การเพิ่มมูลค่าฐานเศรษฐกิจเดิม และ 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การสนับสนุนทั้งฐานเศรษฐกิจเดิมและเศรษฐกิจใหม่ให้ยั่งยืน ทำให้เทศบาลตำบลแม่มริมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับแนวคิดยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น จึงได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประเด็นเรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจัดอยู่ในแผนชุมชนและแผนพัฒนา 5 ปี (พ.ศ. 2549 – 2553) ของเทศบาลตำบลแม่มริอีกด้วย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งด้านบวกและด้านลบที่มีต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริ เช่น การจ้างงาน การกระจายรายได้ การประกอบอาชีพ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมประเพณี การซื้อขายที่ดิน การเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของประชาชน นโยบายการพัฒนาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การศึกษาจะทำให้ทราบถึงข้อดี ข้อเสียของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของประชาชน และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลการศึกษาจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การแก้ไขปัญหา และการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริ และสามารถนำไปใช้เป็นกรณีศึกษาตัวอย่างของชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่มริ อำเภอแม่มริ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริ อำเภอแม่มริ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริ อำเภอแม่มริ จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารั้ครั้งนี้ ทำการศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริ อำเภอแม่มริ จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ใช้ในการศึกษา คือ ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ 10.25 ตารางกิโลเมตร จำนวน 9 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนหมื่นถ้อย-น้ำงาม ชุมชนดวงดี ชุมชนขอนตาล ชุมชนคันแก้ว ชุมชนท่าวังทอง ชุมชนห้วยโจ้ ชุมชนทุ่งหัวช้าง ชุมชนทรายมูล และชุมชนศรีบุญเรือง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ใช้ในการศึกษา คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม จำนวน 12 แห่ง ได้แก่ วัดป่าดาราภิรมย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติดาราภิรมย์ วัดศรีบุญเรือง พิพิธภัณฑสถานภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ป๋นดินพ่อทำสวน โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ โรงแรมโพธิ์ชัยรีสอร์ท เชียงใหม่ โรงแรมแม่ริมลาเวนเดอร์ โรงแรมจีรังเฮลท์ รีสอร์ท ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อบอร์คิดบัตเตอร์ฟลายส์ ฟาร์มงูแม่สา ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง และ ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – กันยายน 2551

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษานี้จะเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงนำไปใช้แก้ไขปัญหา วางแผนบริหารจัดการ และกำหนดแนวทางในเรื่องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

1.5 นิยามศัพท์ทั่วไป

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism Industry) หมายถึง อุตสาหกรรมใด ๆ ที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรไทย มีค่าตอบแทนและหมายความรวมถึง ธุรกิจนำเที่ยว สถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจสำหรับนักท่องเที่ยว และการดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดงออกกร้าน การเผยแพร่หรือดำเนินการอื่นใด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นหรือชุมชนที่มีบทบาทในส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามแผน และร่วมได้รับประโยชน์อย่างเสมอภาค คอยติดตามตรวจสอบ ค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยว อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทน เพื่อนำกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ศึกษาได้ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้ โดยสรุป รวบรวมและนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดอุปสงค์ของการท่องเที่ยว

2.2 แนวคิดเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว

2.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

2.1 แนวคิดอุปสงค์ของการท่องเที่ยว

นภดล นพรัตน์ (2551) (อ้างถึง ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2546) กล่าวว่า อุปสงค์การเที่ยว หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ หรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว หรือจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของตนโดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ อำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการที่กำหนดในระยะเวลาหนึ่ง ๆ โดยปริมาณสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การเที่ยว อุปสงค์การเที่ยวมีความสำคัญ เนื่องจากอุปสงค์การเที่ยวเป็นตัวผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการซื้อขายสินค้าทั่วไปและสินค้าท่องเที่ยวอย่างอื่น ๆ โดยเฉพาะธุรกิจย่อยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว สายการบิน ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งการท่องเที่ยวและทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและสาธารณูปโภคต่าง ๆ จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักลงทุนมาลงทุนทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ทั้งประชาชนและนักลงทุนต่างพยายามให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้นเพื่อผลทางรายได้ และรายได้จากการท่องเที่ยวนี้ สามารถกระจายไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจย่อยในลักษณะทวีคูณก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้และนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยวว่าการเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของสังคมปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่

1) ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสร้างบ้านแปลงเมือง การมีรายได้และชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาทางด้านคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์

2) ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2.2 แนวคิดเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว

นิคม จารุมณี (2535) (อ้างถึง Mcintosh and Goeldner 1980: 124-125) กล่าวว่า การศึกษาทางด้านจิตวิทยาทางการท่องเที่ยว พบว่า มนุษย์มีความนิยมในการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และโดยปกติมนุษย์จะมีการเดินทางไปเพื่อท่องเที่ยวด้วยเหตุผลมากกว่าหนึ่งประการขึ้นไป ซึ่งเหตุผลส่วนใหญ่เนื่องมาจากการกระตุ้นหลาย ๆ อย่างรวมกัน แต่อย่างไรก็ตาม จากเหตุผลหลาย ๆ อย่างนั้นจะมีเหตุผลเฉพาะที่สำคัญอยู่ประการหนึ่งนั่นคือ ความต้องการในการพักผ่อนและสิ่งกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวที่สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประการ คือ

(1) สิ่งกระตุ้นทางกายภาพ (Physical Motivators) ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนคลายและการพักผ่อนทางกาย เช่น กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางการแพทย์และสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ

(2) สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Cultural Motivators) ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่ทำให้บุคคลเดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับประชาชน มรดกทางวัฒนธรรม เช่น ศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อ

(3) สิ่งกระตุ้นระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivation) ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวกับความต้องการเดินทางไปเพื่อการพบปะผู้คน เยี่ยมญาติ มิตรสหาย อันเนื่องมาจากความห่างไกลกันทางครอบครัว เพื่อพบปะกับเพื่อนฝูงและหลีกเลี่ยงจากชีวิตจำเจที่เป็นอยู่

(4) สิ่งกระตุ้นทางด้านฐานะและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivators) ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านบุคคล การท่องเที่ยวประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับธุรกิจและอาชีพ หรือการศึกษา งานอดิเรก

อย่างไรก็ตาม จากสิ่งกระตุ้นเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวนั้นจะประกอบไปด้วยเหตุผลสำคัญที่เป็นเหตุจูงใจทำให้คนเกิดการท่องเที่ยว สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

- (1) การท่องเที่ยวเพื่อความสดชื่นของร่างกายและจิตใจ
- (2) การท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อน
- (3) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- (4) การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา และสันทนาการ
- (5) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ
- (6) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา
- (7) การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา
- (8) การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ
- (9) การท่องเที่ยวเพื่อทำตามเหตุผลส่วนตัว

2.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

นภตล นพรัตน์ (2551) (อ้างถึง ถวิลวดี บุรีกุลถวิลวดี, 2550) กล่าวถึง ความหมายและมิติของทฤษฎีการมีส่วนร่วม ดังนี้

(1) การมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดยสมัครใจ โดยประชาชนต่อโครงการใดโครงการหนึ่งของโครงการสาธารณะต่าง ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ แต่ไม่ได้หวังว่าจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงโครงการหรือวิจารณ์เนื้อหาของโครงการ

(2) การมีส่วนร่วมในความหมายที่กว้าง หมายถึง การให้ประชาชนในชนบทรู้สึกตื่นตัวเพื่อที่จะทราบถึงการได้รับความช่วยเหลือและตอบสนองต่อโครงการพัฒนาต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็สนับสนุนความคิดริเริ่มของคนในท้องถิ่น

(3) เรื่องของการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้น ๆ ด้วย

(4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นอาจเข้าใจอย่างกว้าง ๆ ได้ว่า คือ การที่ประชาชนได้เข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ อย่างแข็งขันในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนเอง

(5) การมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนจะมีทั้งสิทธิและหน้าที่เข้าร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง มีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบความจำเป็นเรื่องต่าง ๆ การระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ เช่นเดียวกับการก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

(6) การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างแท้จริง ซึ่งหมายถึงว่า บุคคลหรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมนั้นได้เป็นผู้มีความริเริ่มและได้มุ่งใช้ความพยายามตลอดจนความเป็นตัวของตัวเองที่จะดำเนินการตามความริเริ่มนั้น

(7) การมีส่วนร่วม คือ การที่ได้มีการจัดการที่จะใช้ความพยายามที่จะเพิ่มความสามารถที่จะควบคุมทรัพยากรและระเบียบในสถาบันต่าง ๆ ในสภาพสังคมนั้น ๆ ทั้งนี้ โดยกลุ่มที่ดำเนินการ และความเคลื่อนไหวที่จะดำเนินการนี้ไม่ถูกควบคุมโดยทรัพยากรและระเบียบต่าง ๆ

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

(1) ต้องมีวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจะต้องรู้ว่าเข้าร่วมเพื่ออะไร

(2) ต้องมีกิจกรรมเป้าหมาย ต้องระบุลักษณะของกิจกรรม รูปแบบ เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมได้ตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมหรือไม่

(3) ต้องมีบุคคลหรือกลุ่มเป้าหมายการให้เข้ามีส่วนร่วม จะต้องระบุกลุ่มเป้าหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ

พจนารถ กริ่งไกร (2545) กล่าวว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อ โครงการที่นำเสนอหรือ นโยบายรัฐ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน การมีส่วนร่วมของประชาชนยังจัดเป็นรูปแบบหนึ่งของแนวความคิดในการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมาสู่ท้องถิ่น เพราะประชาชนในท้องถิ่น คือ ผู้ที่รู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นตนเองดีกว่าผู้อื่น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นการเปิดกว้างในความคิด โดยการสื่อสารสองทางในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ซึ่งในแต่ละประเด็นนั้นไม่สามารถใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งมาตัดสินใจได้เหมือนกัน

เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 3 ประการ คือ

(1) ต้องมีอิสรภาพ หมายถึง มีอิสรภาพที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ เป็นไปโดยความสมัครใจ ไม่ถูกบังคับ

(2) ต้องมีความเสมอภาค โดยมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ

(3) ต้องมีความสามารถ โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมจะต้องมีความสามารถพอที่เข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งในบางกิจกรรมที่กำหนดหากมีความซับซ้อนเกินความสามารถของผู้เข้าร่วมการมีส่วนร่วมย่อมเกิดขึ้นไม่ได้

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งประกอบด้วย การแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่าย และการสูญเสียเวลา เป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าใน “กรณีที่ร้ายแรงที่สุด” ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม และช่วยให้ทราบความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน และส่งเสริมธรรมาภิบาล ตลอดจนการบริหารงาน หากการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้นเพียงใด ก็จะช่วยให้มีการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสมกับสังคมนั้น ๆ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นการสร้างความมั่นใจว่าเสียงของประชาชนจะมีคนรับฟัง และความต้องการหรือความปรารถนาของประชาชนได้รับการตอบสนอง

ระดับชั้นการมีส่วนร่วม จำแนกออกเป็น 4 ระดับ คือ

(1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

(2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)

(3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit)

(4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

ระดับการให้ความสำคัญต่อประชาชนในการมีส่วนร่วมการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน จากระดับต่ำสุดไปหาระดับสูงสุด มี 7 ระดับ คือ

(1) ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุด เป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการ แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ วิธีการให้ข้อมูล

อาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ การทำหนังสือพิมพ์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ

(2) ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นขั้นตอนที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือ ผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น และ ประเด็นในการประเมินข้อดี ข้อเสียชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการริเริ่มโครงการต่าง ๆ

(3) ระดับการปรึกษาหารือ เป็นระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สูงกว่าการ เปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นการเจรจากันอย่างเป็นทางการ ระหว่างผู้วางแผนโครงการ และประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นหรือข้อสงสัยต่าง ๆ เช่น การจัดประชุม การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น

(4) ระดับการวางแผนร่วมกัน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าการปรึกษาหารือ เป็นเรื่องการมี ส่วนร่วมที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกันในการวางแผนเตรียมโครงการ และผล ที่ จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการ โครงการเหมาะสมที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความ ยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก

(5) ระดับการร่วมปฏิบัติ เป็นระดับขั้นที่สูงถัดไปจากระดับการวางแผนร่วมกัน คือ ระดับ ที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการเป็นขั้นการนำโครงการไป ปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

(6) ร่วมติดตามตรวจสอบ ประเมินผล เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่มีผู้เข้าร่วมน้อย แต่มี ประโยชน์ที่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบสามารถคอยติดตามการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ได้

(7) ระดับการควบคุมโดยประชาชน เป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชน เพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด เช่น การลงประชามติ เป็นต้น

2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ คือ

สกรินทร์ โพธิวาสวริน (2536) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เปรียบเทียบกับระดับประเทศ เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบและ ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่กับภาพรวมทั้งประเทศ ใช้วิธีการ ศึกษาโดยการรวบรวมเอกสารและข้อมูลด้านการท่องเที่ยว อาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่าย ของนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และระดับประเทศปีพ.ศ. 2535 ผลการศึกษา

พบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศ 1 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรงแก่ประเทศ จำนวน 0.329 ล้านบาท และรายได้โดยอ้อม 1.402 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.731 ล้านบาท และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 1 ล้านบาท ก่อให้เกิดรายได้โดยตรงแก่ประเทศ จำนวน 0.365 ล้านบาท และรายได้ทางอ้อม 1.421 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.786 ล้านบาท และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่ 1 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.293 ล้านบาท รายได้ทางอ้อม 1.331 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.624 ล้านบาท ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทย 1 ล้านบาท จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.263 ล้านบาท รายได้โดยอ้อม 1.294 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.557 ล้านบาท

สุริย์ บุญญานุพงศ์ (2539) ศึกษาเรื่องผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว กรณีศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว การศึกษาใช้วิธีการสำรวจข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเอกสาร รายงานสถิติ แผนที่ การสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นผู้มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่าความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนได้เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ในช่วงเวลา 40 ปีที่ผ่านมา แต่ในช่วง 10 ปี ก่อนหน้านี้การท่องเที่ยวเป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนอย่างรวดเร็ว การพัฒนาการคมนาคม การบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ รวมทั้งการบริการสังคมอื่น ๆ ได้รับการสนับสนุนมากขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ส่งผลทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนมากขึ้น มีการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมมากขึ้น ประชากรในชุมชนที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเข้าไปมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพและการศึกษาสูงขึ้นพร้อม ๆ กับค่าครองชีพที่ขยับตัวสูงขึ้น ขณะที่ชุมชนที่ไม่มีการท่องเที่ยวเข้าไปยังขาดโอกาสดังกล่าวอยู่มาก ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและเศรษฐกิจแล้วยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนอีกด้วย และการเปลี่ยนแปลงในส่วนนี้เป็นไปในทางลบมากกว่าทางบวกซึ่งเป็นผลกระทบกลับมาสู่การขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากองค์ประกอบทางด้านสังคม วัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์ได้พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นเพราะความอ่อนแอของวัฒนธรรมเองด้วย เนื่องจากประชากรในท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรมประเพณีของตนเอง ทำให้ไม่สามารถต้านกระแสของวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่เข้ามาได้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในระยะสั้นและระยะยาวของการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ผู้ศึกษาได้เสนอมาตรการเพื่อการแก้ไขประกอบด้วย การกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยว การเตรียมความพร้อมในด้านบริการให้การบริการโดยเฉพาะบุคลากร การพัฒนากิจกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวแก่ประชากรที่อยู่ในชุมชนที่ไม่มีการท่องเที่ยว อาทิ การส่งเสริมการผลิตสินค้าหัตถกรรม เป็นต้น การสนับสนุนส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับแก่นแท้ของวัฒนธรรมประเพณีแก่นในท้องถิ่นเพื่อความเข้มแข็งในวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น และการพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่น

พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์ (2542) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ ศึกษาถึงข้อมูลพื้นฐานและตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และศึกษาถึงปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เชียงใหม่พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ตลอดจนความสะดวกและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า ในประเด็นของความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวใน นักท่องเที่ยวให้คะแนนสูงสุดกับอรรถาธิบายของคนเชียงใหม่ในเรื่องของความเป็นมิตร รองลงมาเป็นเรื่องของความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ความหลากหลาย และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวคิดเห็นว่าอรรถาธิบายของคนเชียงใหม่มีผลต่อความดึงดูดใจต่อการท่องเที่ยวเชียงใหม่มากที่สุดเช่นเดียวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว แต่อันดับรองลงมาเป็นเรื่องของความมีชื่อเสียงของอาหารเชียงใหม่ วัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์พิเศษไม่เหมือนใครและความเก่าแก่ของสถานที่ประวัติศาสตร์ นักท่องเที่ยวต่างประเทศประเมินการให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับสถานที่พักผ่อน บริษัทนำเที่ยว และร้านขายของที่ระลึกในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในเกณฑ์ดี โดยคะแนนสูงสุดเป็นเรื่องความสุภาพของพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง รองลงมาคือการให้การต้อนรับที่อบอุ่น ความรวดเร็วในการให้บริการ ความสะดวกสบายและความคุ้มค่าของเงินที่จ่ายไป และเมื่อพิจารณาถึงการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยวของรัฐ นักท่องเที่ยวพอใจกับการให้บริการของเครื่องบินมากที่สุดทั้งในเรื่องของความสะอาด ความเพียงพอในการให้บริการ ความเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นและประเทศเพื่อนบ้าน และค่าบริการที่ได้มาตรฐาน อันดับรองลงมาเป็นเรื่องของพิธีการศุลกากร สำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยวให้ความพอใจกับการให้บริการของเครื่องบินมากที่สุดเช่นกัน รองลงมาเป็นเรื่องการให้บริการทางรถยนต์ และการสื่อสารโทรคมนาคมที่ได้มาตรฐาน ส่วนข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าเชียงใหม่มีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอยู่แล้วเพียงแต่รัฐบาลของประเทศจะต้องให้การส่งเสริมและร่วมมือกันอย่างจริงจังเพื่อที่จะได้มีการใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

ร่วมกันและบรรลุผลที่ต้องการ ผู้ประกอบการเองก็ต้องปรับตัวในด้านของการให้บริการทั้งในเรื่องราคาและคุณภาพเพื่อให้ได้มาตรฐานสากล

พิชญ วัลย์วุฒิ (2542) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของนักท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุ อาชีพ รายได้ ถิ่นที่พักอาศัยในปัจจุบัน และสัญชาติมีความสัมพันธ์กับการยอมรับมากของนักท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย คุณภาพในการบริการ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการให้บริการกับราคาค่าบริการมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกว่าด้านอื่น และปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับในการบริการของบริษัทนำเที่ยว

วัลย์ลักษณ์ บุญปราบ (2542) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกาะสมุย อำเภอสุมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านสภาพพื้นที่ ได้แก่ การมีธรรมชาติที่สวยงาม ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล ภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย สิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน ได้แก่ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม ท่าเทียบเรือ ท่าเทียบแพขนานยนต์ที่ได้มาตรฐาน การขยายไฟฟ้า น้ำประปา ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย ที่พักแรมสะดวกสบาย ราคาไม่แพงจนเกินไป ร้านขายของ การรักษาความปลอดภัย นโยบายของรัฐและท้องถิ่น มีแผนงานโครงการต่าง ๆ สอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ การศึกษาสภาพปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การกำหนดแนวทางและมาตรการดำเนินงาน ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงอาชีพของชาวบ้าน การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างถิ่น การบริโภคและมาตรฐานการครองชีพ ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน การแข่งขันและความขัดแย้ง ปัญหาด้านสังคม ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การบริโภคภาษา การแต่งกาย ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของป่าไม้ ทะเล แหล่งน้ำ และความเสื่อมโทรมของธรรมชาติ

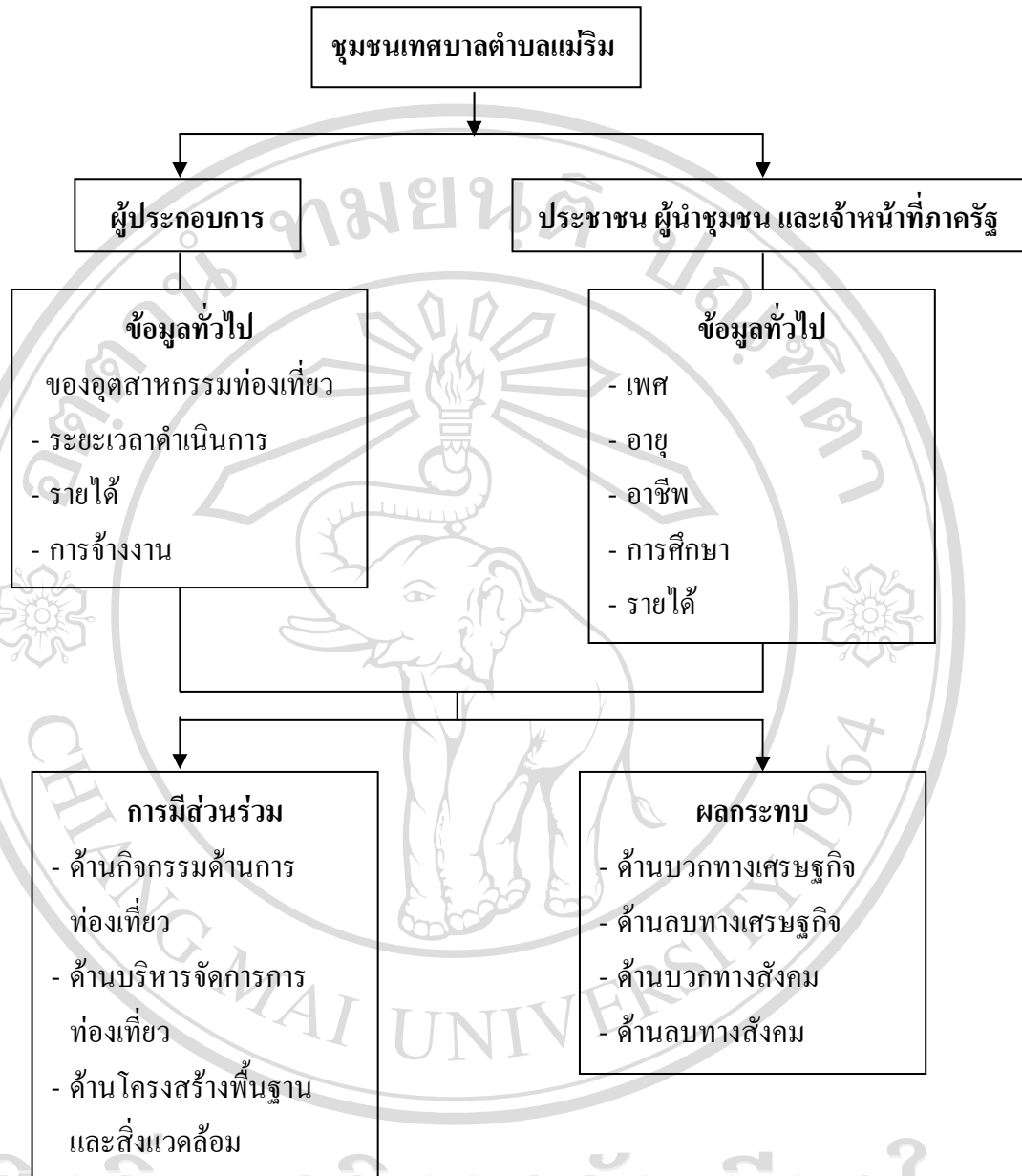
สุพรรณมา หัสภาค (2545) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และทราบปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาได้กำหนดไว้ทั้งหมด 6 หมวด คือ

ปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ปัจจัยด้าน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยด้านบริการและอสังหาริมทรัพย์ของชาวเชียงใหม่ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายต่ำ และปัจจัยด้านอื่น ๆ จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ พบว่าปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นอันดับแรกที่ดึงดูดให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยด้านบริการและอสังหาริมทรัพย์ของชาวเชียงใหม่ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายต่ำ และปัจจัยด้านอื่น ๆ ตามลำดับ และเมื่อทำการวิเคราะห์นักท่องเที่ยวแยกตามกลุ่มเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้และถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่าปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรมยังคงเป็นปัจจัย ที่ดึงดูดอันดับแรกของการมาท่องเที่ยว

ชิตินันท์ โทวิจิตร (2546) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านการกระจายรายได้ โดยการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบ้านผานกกกและบ้านบวกเตี้ย ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาถึงการกระจายรายได้เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในหมู่บ้านผานกกก ซึ่งจะส่งผลกระทบในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของครัวเรือนในหมู่บ้าน การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบ้านผานกกก และนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับการกระจายรายได้ของบ้านบวกเตี้ย ซึ่งไม่มีการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว เพื่อดูความแตกต่างของการกระจายรายได้ของแต่ละหมู่บ้าน สถานการณ์การท่องเที่ยว ผลกระทบและการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาเขียนกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวครั้งนี้ มีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 แห่ง โดยเลือกจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีลักษณะโดดเด่น และเป็นที่รู้จักของคนภายในและภายนอกพื้นที่อำเภอแม่ริม จำนวน 12 แห่ง และ 2) กลุ่มประชาชน 180 คน ผู้นำชุมชน 9 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 2 คน ที่อาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ชุมชนของเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายในการเลือกเก็บแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ดังนั้นประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 203 คน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากการใช้แบบสอบถาม และการสอบถามแบบเฉพาะเจาะจงในการสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา และเก็บรวบรวมหนังสือ เอกสารรายงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.3.1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประกอบด้วย ลักษณะอุตสาหกรรม รายได้ของอุตสาหกรรม จำนวนแรงงานของอุตสาหกรรม และกลุ่มประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล อายุ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้

เฉลี่ยต่อเดือน และนำมาวิเคราะห์สถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่ และการคำนวณหาค่าร้อยละ ด้วยการนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

3.3.2 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลการมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ประกอบด้วยข้อคำถาม ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
 - การประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เช่น ลูกจ้าง พนักงาน คนงาน ผู้ใช้แรงงาน เป็นต้น
 - การประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายของชำ ร้านถ่ายรูป ปั้มน้ำมัน เป็นต้น
 - การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเจ้าของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน
 - การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะนักท่องเที่ยว
 - การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเจ้าหน้าที่พนักงานของรัฐ
 - การมีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เช่น การลงทุน การปรับปรุงทัศนียภาพ การดูแลรักษา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
- 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 - การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย ระเบียบข้อบังคับ หรือประชามติของชุมชนเรื่องของการท่องเที่ยว
 - การมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มหรือองค์กรในชุมชนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 - การมีส่วนร่วมในการสรรหา / เลือกตั้งผู้นำชุมชนด้านการท่องเที่ยวของชุมชน
 - การมีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทน สมาชิกหรือคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน
 - การมีส่วนร่วมในการประสานงานและกำกับดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน
 - การมีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่างชุมชนอื่น ๆ
 - การมีส่วนร่วมในการก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน

3) การมีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน

- การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์จากน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ในชุมชน

- การมีส่วนร่วมในการได้รับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากเส้นทางคมนาคม ถนนหรือสิ่งปลูกสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน

- การมีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการเกี่ยวกับมลภาวะสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน

3.3.3 ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม ประกอบด้วยข้อคำถาม ดังนี้

1) ผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจ

- ชุมชนมีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น

- ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

- ประชาชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น

- ชุมชนมีอาชีพใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

- ชุมชนมีการลงทุน ทำการค้ามากขึ้น

- ชุมชนมีการสร้างระบบสาธารณูปโภครองรับการท่องเที่ยวมากขึ้น

- เทศบาลตำบลแมริมจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มากขึ้น

2) ผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจ

- การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันภายในชุมชน

- การสูญเสียงบประมาณในการดูแล บำรุงรักษา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- พื้นที่การเกษตรและพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนลดลง

- การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร

- ความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรรายได้และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการดูแลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว

3) ผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคม

- ชุมชนมีความเจริญเติบโตมากขึ้น
 - ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการศึกษามากขึ้น
 - ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
 - อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น
 - ชุมชนมีกิจกรรม เทศกาลด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น
 - สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งขึ้น เนื่องจากมีการทำงานในชุมชนมากขึ้น
- ประชาชนไม่ต้องไปทำงานนอกพื้นที่

4) ผลกระทบด้านลบทางด้านสังคม

- วัฒนธรรมประเพณี รูปแบบ การละเล่นพื้นบ้าน ความเชื่อ ค่านิยมของชุมชนเปลี่ยนแปลงไป
- ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาค้าแรงงานและทำอาชีพในชุมชนมากขึ้น
- ชุมชนมีความหนาแน่นและแออัด
- ประชาชนเพิ่มความนิยมในเรื่องของการบริโภคและความเป็นสังคมเมือง
- ชุมชนเกิดปัญหาและมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม
- ชุมชนเกิดการขาดแคลนน้ำและที่อยู่อาศัยที่น้อยลงในพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว
- ความไม่เสมอภาคในการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐ
- ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและฐานะทางสังคมของคนในชุมชนที่แตกต่างกัน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสมบูรณ์แล้ว ได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปบันทึกลงรหัสข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสถิติเชิงพรรณนาด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม โดยใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 18 ข้อ ตัวเล็อกใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 4 ระดับ โดยให้น้ำหนักดังนี้

3	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
2	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
1	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
0	หมายถึง	ไม่มีส่วนร่วม

ค่าคะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ คำนำน้หนักคะแนน ค่าเฉลี่ย
แปรค่าช่วงระดับการมีส่วนร่วม และจัดลำดับที่ได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

การแปรผลค่าระดับการมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

0 - 1.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
1.01 - 2.0	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
2.01 - 3.0	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้าน
เศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม โดยใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating
Scale) ซึ่งประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 26 ข้อ ตัวเล็อกใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 4 ระดับ โดยให้
น้ำหนักดังนี้

3	หมายถึง	มีผลกระทบมาก
2	หมายถึง	มีผลกระทบปานกลาง
1	หมายถึง	มีผลกระทบน้อย
0	หมายถึง	ไม่มีผลกระทบ

ค่าคะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ คำนำน้หนักคะแนน ค่าเฉลี่ย
การแปรค่าช่วงระดับผลกระทบ และจัดลำดับที่ได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

การแปรผลค่าระดับผลกระทบ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

0 - 1.0	หมายถึง	มีผลกระทบน้อย
1.01 - 2.0	หมายถึง	มีผลกระทบปานกลาง
2.01 - 3.0	หมายถึง	มีผลกระทบมาก

ในส่วน of ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นคำถามแบบปลายเปิด ใช้การสอบถาม

แบบเฉพาะเจาะจงและสัมภาษณ์

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาวิจัยได้ใช้การวิเคราะห์จากแบบสอบถามและข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 คน ซึ่งเลือกจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตชุมชนแม่ริม ซึ่งเลือกจากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว และอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่ริม 2) ประชาชน จำนวน 180 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 9 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 2 คน ที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ รวม 191 คน

โดยผลการศึกษาจะแบ่งออกมาเป็น 5 ส่วน ดังนี้คือ

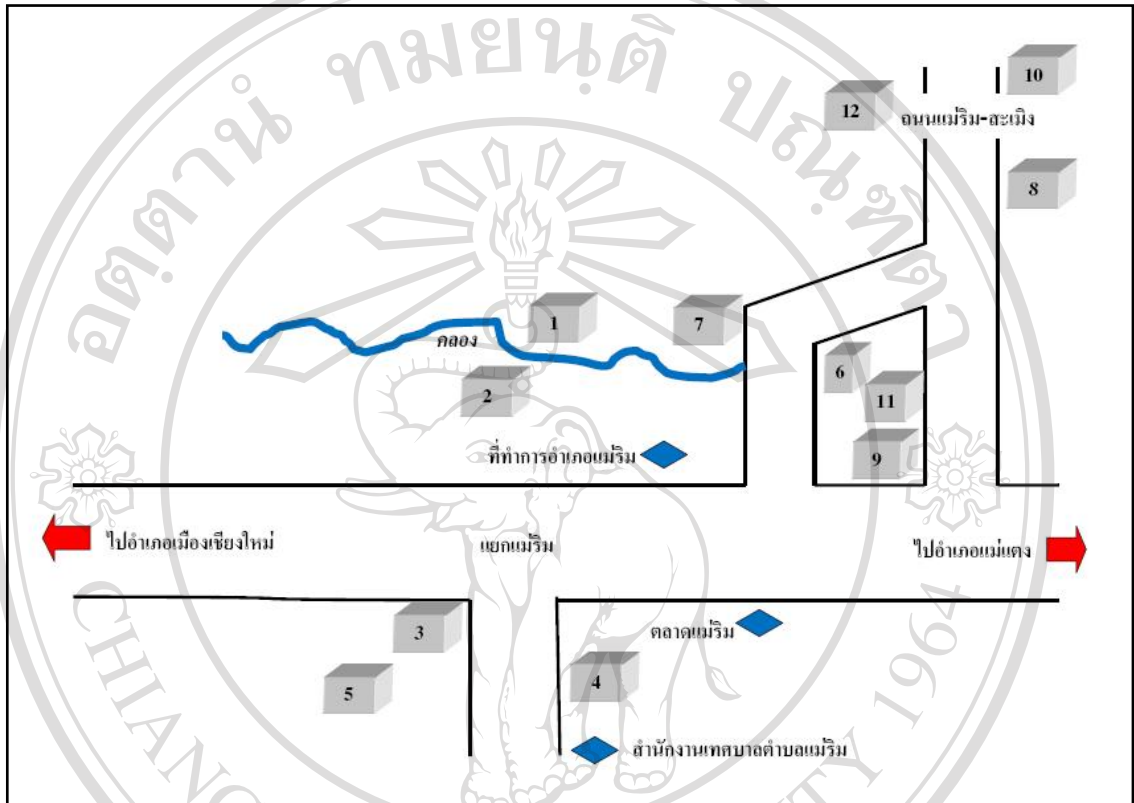
- 4.1 ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม
- 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 4.3 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐกลุ่มตัวอย่าง
- 4.4 การมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานของรัฐ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม
- 4.5 ความคิดเห็นของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานของรัฐ และผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคม ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

4.1 ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านศิลปวัฒนธรรม
2. ด้านที่พัก โรงแรม
3. ด้านกีฬา สันทนาการและบริการ

โดยมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้จำนวนทั้งหมด 12 แห่ง โดยเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนี้

ภาพที่ 4.1 ที่ตั้งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

1. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม 4 แห่ง ประกอบด้วย

(1) วัดป่าดาราภิรมย์ (หมายเลข 1)

วัดป่าดาราภิรมย์ จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม วัดป่าดาราภิรมย์เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี เป็นที่ประดิษฐานของพระธาตุเจดีย์พระพุทธบาท 4 รอย ที่ประดิษฐานรอยพระพุทธบาทจำลองและพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งเป็นมหาปูชนียสถานสำคัญของวัดและอำเภอแม่ริม อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับศรัทธาในพระพุทธศาสนาของประชาชนในพื้นที่ ภายในวัดยังประกอบด้วย ศิลปกรรมอันวิจิตรของพระธาตุและพระอุโบสถ ซึ่งเป็นศิลปะล้านนาประยุกต์ ภายในพระธาตุประดิษฐานรอยพระพุทธบาท 4 รอยจำลองมีพระประธานว่า “พระพุทธคารุณิกตติคุณขจร” มีงานจิตรกรรมของช่างชาวภาคเหนือ ภาพวาดประวัติพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ พระธาตุ

ประจำปีเกิดของชาวเหนือ พระพุทธประวัติและภาพแสดงขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวบ้าน และ ชุ่มพระพุทธรูปประจำทิศ 8 องค์

วัดป่าดาราภิรมย์อยู่ในพื้นที่ของตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม ถนนสายแม่ริม-สะเมิง บริเวณวัดติดกับคลองชลประทานแม่แตง ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ริมและค่ายดาราภิรมย์ ประมาณ 1 กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ 10 กิโลเมตร มีอาณาเขตของวัด 26 ไร่ ปัจจุบันเจ้าอาวาสของวัดป่าดาราภิรมย์ คือ ท่านพระครูโสภณ

(2) พิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดาราภิรมย์ (หมายเลข 2)

พิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดาราภิรมย์ จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมตั้งอยู่ภายในบริเวณค่ายดาราภิรมย์ ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม บริเวณพิพิธภัณฑสถานอยู่ติดกับที่ว่าการอำเภอแม่ริม อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 9 กิโลเมตร ปัจจุบันพิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดาราภิรมย์ อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและกองทัพบก รูปแบบตัวอาคารได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมตะวันตก ซึ่งเดิมพระตำหนักดาราภิรมย์เป็นที่ประทับของพระราชชายาเจ้าดารารัศมี เจ้าจอมในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5

ภายในพิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดาราภิรมย์มีการเก็บรวบรวมพระประวัติและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ซึ่งเป็นพระธิดาในพระเจ้าอินทวิชยานนท์ พระเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ 7 ซึ่งปกครองเมืองเชียงใหม่ระหว่าง พ.ศ. 2413 - 2440 เป็นเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่องค์สุดท้ายที่มีอำนาจ ปกครองบ้านเมืองตามแบบเดิมก่อนเมืองเชียงใหม่จะถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทย หรือสยามประเทศในขณะนั้น ภายในพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้อันเกี่ยวเนื่องกับพระราชชายา ฯ โดยให้มีสภาพใกล้เคียงกับอดีตมากที่สุด อาทิเช่น ห้องพักพระอริยาบถ ห้องจัดแสดงจานชาม เครื่องเสวยของใช้ส่วนพระองค์ และเครื่องดนตรี เป็นต้น พิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดาราภิรมย์เปิดให้เข้าชมวันอังคาร-วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 17.00 น. โดยจะไม่เปิดให้เข้าชมทุกวันจันทร์ อัตราค่าเข้าชมของผู้ใหญ่ 20 บาทต่อคน เด็กนักเรียน 10 บาทต่อคน พระสงฆ์และนักเรียนในเครื่องแบบเข้าชมฟรี

(3) วัดศรีบุญเรือง (หมายเลข 3)

วัดศรีบุญเรือง จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม ตั้งอยู่เลขที่ 42 หมู่ 1 บ้านศรีบุญเรือง ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ทั้งหมด 3 ไร่ 3 งาน 15 ตารางวา วัดศรีบุญเรืองเป็นวัดสังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย เป็นวัดประจำตำบลริมใต้ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ศรัทธาของประชาชนในพื้นที่และประชาชนทั่วไปในเรื่องของเก่าแก่ รวมถึงรูปแบบศิลปวัฒนธรรมแบบผสมผสานระหว่างอาณาจักรล้านนาและศิลปะพม่า วัดศรีบุญเรืองสร้างเมื่อ

ประมาณปีพ.ศ. 2595 โดยมีท้าวบุญเรือง คหบดีในหมู่บ้านสมัยนั้นเป็นผู้สร้างถวาย วัดศรีบุญเรือง ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2539 เสนาสนะในวัดที่สำคัญ 6 แห่ง ประกอบด้วย

- 1) พระธาตุเจดีย์วัดศรีบุญเรือง สร้างเมื่อพ.ศ.2482
- 2) พระวิหาร สร้างเมื่อพ.ศ.2432
- 3) กุฏิสงฆ์ สร้างเมื่อพ.ศ.2437
- 4) ศาลาเอนกประสงค์ สร้างเมื่อพ.ศ.2438
- 5) อุโบสถ สร้างเมื่อพ.ศ.2440
- 6) ศาลาจิตตима ควรประเสริฐ สร้างเมื่อ พ.ศ.2541

เจ้าอาวาสวัดศรีบุญเรืองท่านแรก คือ พระอธิการบุญเป็ง โภธิโก ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2460 - 2482 ปัจจุบันเจ้าอาวาสวัดศรีบุญเรือง คือ พระครูสิริอากาศร ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2415 - ปัจจุบัน

(4) พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ปิ่นดินพ่อบ้าน (หมายเลข 4)

พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ปิ่นดินพ่อบ้าน จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้านศิลปวัฒนธรรม ก่อตั้งโดยคุณพ่อบอนงค์ และคุณแม่เฉลียว นิลม่วง ตั้งอยู่เลขที่ 361/5 หมู่ 8 ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ก่อตั้งในปี พ.ศ.2532 เนื้อที่ 1 ไร่ 80 ตารางวา และอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสำนักงานเทศบาลตำบลแม่ริม เป็นศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน และพิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนา เป็นแหล่งรวบรวมศิลปปะพื้นบ้าน แสดงเครื่องมือเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันของชาวล้านนาที่หาชมได้ยากในปัจจุบันและพันธุ์ไม้ พันธุ์พืชหลายชนิด และจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่นำผลิตภัณฑ์ของชุมชนแม่ริมมาจัดจำหน่าย ภายในพิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนายังมีที่พักให้บริการในรูปแบบ Home Stay ในบรรยากาศแบบล้านนา พร้อมทั้งสอนการปั้นดิน การทำสวน การวาดรูปและการทำอาหาร ให้แก่นักท่องเที่ยวและประชาชนที่สนใจในราคาครั้งละ 500 บาทต่อคนต่อวัน ในปัจจุบันพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ปิ่นดิน พ่อบ้านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของอำเภอแม่ริม

2. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านที่พัก โรงแรม 4 แห่ง ประกอบด้วย

(1) โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ (หมายเลข 5)

โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พัก โรงแรม ตั้งอยู่บริเวณถนนโชตนา เส้นทางแม่ริม - แม่สา มีพื้นที่ประมาณ 1,500 ไร่

ก่อตั้งมาประมาณ 20 ปี เจ้าของโรงแรมเป็นผู้ร่วมทุนระหว่างประเทศ ที่มีคนไทยเป็นผู้บริหาร ด้วยทุนการก่อสร้างหลายพันล้านบาท มีพนักงานทั้งหมดประมาณ 120 คน ภายในโรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ ประกอบด้วย กรีนวิล อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล รีสอร์ทแอนด์สปา สนามกอล์ฟขนาดใหญ่ รีสอร์ท โรงแรมขนาด 50 ห้องพักและร้านอาหาร ลูกค้ำส่วนใหญ่ของโรงแรมจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการสนามกอล์ฟและสมาชิกของโรงแรมในเครือกรีนวัลเลย์ ภายในสนามกอล์ฟมีหนองน้ำขนาดใหญ่ และสร้างระบบชลประทานเพื่อบริหารจัดการน้ำเอง และยังแบ่งปันให้กับชุมชนแมริมและชุมชนใกล้เคียงได้ใช้ประโยชน์ด้วย ราคาห้องพักและการเล่นกอล์ฟพร้อมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงแรมเริ่มต้นอยู่ที่ประมาณ 3,000 บาทต่อวัน

(2) โรงแรมโพธิ์ชีขัน รีสอร์ท เชียงใหม่ (หมายเลข 6)

โรงแรมโพธิ์ชีขัน รีสอร์ท เชียงใหม่ จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พัก โรงแรม ตั้งอยู่บริเวณถนนแมริม – สะเมิง (สายเก่า) ในพื้นที่ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ ก่อตั้งมาประมาณ 5 ปี ด้วยทุนการก่อสร้างกว่าพันล้านบาท มีพนักงานทั้งหมดประมาณ 50 คน ถือว่าเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาวของจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความหรูหรา สวยงามและมีการให้บริการในระดับมาตรฐานสากล ผสมผสานกับการถ่ายทอครบรยากาศความเป็นภาคเหนือและศิลปวัฒนธรรมล้านนา ลูกค้ำส่วนใหญ่ของโรงแรมจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ราคาห้องพักเริ่มต้นอยู่ที่ประมาณ 5,500 บาทต่อคืน

(3) โรงแรมแมริมลาภู (หมายเลข 7)

โรงแรมแมริมลาภู จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พัก โรงแรม ตั้งอยู่เลขที่ 65/1 หมู่ 6 ถนนแมริม - สะเมิง ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 15 ไร่ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2534 เป็นโรงแรมในระดับกลาง มีห้องพักจำนวน 32 ห้อง ราคาห้องพักเริ่มต้น อยู่ที่ประมาณ 1,000 บาทต่อคืน สูงสุดประมาณ 4,590 บาทต่อคืน มีพนักงานประมาณ 15 คน มีจุดเด่นในการตกแต่งในแบบของธรรมชาติและศิลปะล้านนา และมีการจัดเตรียมห้องไว้สำหรับงานจัดเลี้ยง สัมมนา และงานสังสรรค์ต่าง ๆ ที่รองรับลูกค้ำได้ครั้งละ 10 - 50 คน ภายในบริเวณโรงแรมมีการสร้างแผงพลังงานไฟฟ้าแสงอาทิตย์ อ่างเก็บน้ำสำรอง เพื่อใช้รองรับการใช้น้ำภายในโรงแรมเอง

(4) โรงแรมจิ้งเฮลท์ รีสอร์ท (หมายเลข 8)

โรงแรมจิ้งเฮลท์ รีสอร์ท จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พัก โรงแรม ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ 7 ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีห้องพักจำนวน 20 ห้อง ราคาห้องพักเริ่มต้นอยู่ที่ประมาณ 5,900 บาทต่อคืน มีพนักงานประมาณ 80 คน เป็นโรงแรมระดับห้าดาว ที่เน้นบรรยากาศแบบธรรมชาติ ภายในโรงแรมมีห้องพักที่ผสมผสานศิลปะที่งดงามในแบบ

ฉบับล้านนา และมีระเบียงชมวิวด้านในตัวในแต่ละห้อง รวมถึงยังมีบริการสปาใน 2 รูปแบบ คือ สปาเพนส์เฮาส์ ที่เป็นสปาในบรรยากาศท่ามกลางธรรมชาติ และสปาวิลล่า ที่มีรูปแบบสงบเป็นส่วนตัว อยู่ในสวนสวยกลางสระน้ำขนาดใหญ่ ภายในโรงแรมมีสระว่ายน้ำที่สามารถปรับอุณหภูมิของน้ำได้ และยังมีห้องอาหารเรือนไม้หอม ที่บริการอาหารล้านนาประยุกต์และอาหารเพื่อสุขภาพที่ปรุงด้วย ผัก ผลไม้ปลอดสารพิษจากไร่ของโรงแรมจิ้งเหลน รีสอร์ท

3. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ 4 แห่ง ประกอบด้วย

(1) ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์ (หมายเลข 9)

ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์ จัดเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬาสันทนาการและบริการ ฟาร์มกล้วยไม้และฟาร์มผีเสื้อโบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์ ฟาร์ม เป็นสวนกล้วยไม้ที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 22 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายแม่ริม - สะเมิง ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีพนักงาน 30 คน มีการแบ่งรูปแบบการให้บริการออกเป็น 5 ด้านหลัก คือ

- 1) สถานที่รวบรวมและแสดงผีเสื้อพันธุ์ต่าง ๆ
- 2) สถานที่รวบรวมและแสดงพันธุ์กล้วยไม้
- 3) สถานที่จำหน่ายน้ำหอมที่ผลิตจากพืชพรรณธรรมชาติ
- 4) ร้านอาหาร โบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์
- 5) ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.30 - 17.00 น. อัตราค่าเข้าชมผู้ใหญ่คนละ 40 บาท เด็กคนละ 20 บาท

(2) ฟาร์มงูแม่สา (หมายเลข 10)

ฟาร์มงูแม่สาตั้งอยู่ประมาณกิโลเมตรที่ 3 เส้นทางสายแม่ริม - สะเมิง ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ฟาร์มงูแม่สาเป็นฟาร์มงูที่ใหญ่ที่สุดของภาคเหนือ เป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์งูที่มีในเมืองไทย และศึกษาด้านการขยายพันธุ์ มีการแสดงของงูและการรีดพิษงูให้นักท่องเที่ยวได้ชม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความสนุกสนานและให้ความรู้ซึ่งมีงูหลากหลายพันธุ์จากหลาย ๆ ภูมิภาคของประเทศ รวมไปถึงได้ศึกษา มีทั้งชนิดที่มีพิษและไม่มีพิษ ซึ่งบางชนิดใกล้จะสูญพันธุ์ และชมการแสดงของหมองูที่มีความเชี่ยวชาญในการจับงู และทราบอุปนิสัยของงูแต่ละชนิดเป็นอย่างดี เปิดให้เข้าชมทุกวัน โดยทำการแสดงวันละ 3 รอบ คือ เวลา 11.30, 14.15

และ 15.30 น. โดยจะแบ่งเป็นรอบๆ แต่ละรอบใช้เวลาแสดงประมาณ 30 นาที ค่าผ่านประตู เด็ก 100 บาท ผู้ใหญ่ 200 บาท

(3) ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง (หมายเลข 11)

ร้านอาหารสายน้ำผึ้งเป็นร้านอาหารที่มีชื่อเสียงของอำเภอแม่ริมตั้งอยู่เลขที่ 60 – 61 หมู่ 6 ถนนแม่ริม - สะเมิง ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ร้านอาหารสายน้ำผึ้งมีอาหารต่างๆ ให้บริการแก่ลูกค้าในหลาย ๆ รูปแบบ อาทิเช่น อาหารพื้นเมือง อาหารจีน อาหารยุโรป เป็นต้น จุดเด่นของอาหารของร้าน คือ มีอาหารพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อและหาทานยาก รวมถึงอาหาร ผัก ผลไม้ตามฤดูกาล รวมถึงมีการตกแต่งบรรยากาศภายในร้านแบบธรรมชาติและเน้นความเป็นศิลปะล้านนา ภายในร้านยังรวบรวมและจัดแสดงพันธุ์กล้วยไม้หลายชนิด

(4) ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ (หมายเลข 12)

ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬา สันทนาการ เกิดจากการร่วมทุนของนักลงทุนชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยนำที่ดินที่มีลักษณะภูมิประเทศที่ราบเชิงภูเขามาพัฒนาและก่อสร้างเป็นศูนย์กีฬาผาดโผน มีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ ก่อสร้างและเปิดให้บริการตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 มาจนถึงปัจจุบัน มีพนักงานทั้งหมดจำนวน 40 คน เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่ 09.00 - 18.00 น. โดยเปิดให้บริการกีฬาผาดโผนจำนวน 5 ประเภท โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) กระโดดหอคอยบันจี้จัมพ์ ราคาค่าบริการ 1,500 บาท ต่อคนต่อรอบการเล่น
- 2) รถวิบากบิ๊กก้อฟโรด ราคาค่าบริการ ต่อคนต่อรอบการเล่น
- 3) รถโกลด์คาร์ท ราคาค่าบริการ 600 บาท ต่อคนต่อรอบการเล่น
- 4) สนามยิงปืนจำลองเพนท์บอล ราคาค่าบริการ 600 บาท ต่อคนต่อ 50 นัด
- 5) รถจักรยานยนต์ไต่ภูเขา ราคาค่าบริการ 1,500 บาท ต่อคนต่อรอบการเล่น

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ประกอบด้วย ลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระยะเวลาการดำเนินการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนแรงงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยใช้เก็บแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวน 12 คน ข้อมูลทั่วไปของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีดังนี้ คือ

ตารางที่ 4.1 ลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

ลักษณะอุตสาหกรรม	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ด้านศิลปวัฒนธรรม	4	33.3
ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม	4	33.3
ด้านกีฬา สันทนาการและบริการ	4	33.3
รวมทั้งหมด	12	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.1 พบว่าลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีอยู่ 3 ด้าน คือ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม และด้านกีฬา สันทนาการและบริการ โดยในแต่ละด้านมีจำนวนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่ากัน คือ ด้านละ 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.3 รวมทั้งสิ้น 12 แห่ง ซึ่งอธิบายได้ ดังนี้

- 1) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย
 - 1.1) วัดป่าดาราภิรมย์
 - 1.2) พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์
 - 1.3) วัดศรีบุญเรือง
 - 1.4) พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ป๋นดินพ่อทำสวน
- 2) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรม ประกอบด้วย
 - 2.1) โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ
 - 2.2) โรงแรมโพธิ์ชัน รีสอร์ท เชียงใหม่
 - 2.3) โรงแรมแม่ริมลาเวนเดอร์
 - 2.4) โรงแรมจิ้งเหลน รีสอร์ท
- 3) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ ประกอบด้วย
 - 3.1) ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อไบออร์คิค บัตเตอร์ฟลายส์
 - 3.2) ฟาร์มงูแม่สา
 - 3.3) ร้านอาหารสาหร่ายน้ำผึ้ง
 - 3.4) ศูนย์กีฬาผาด โผน x-centre เชียงใหม่

ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม มีรูปแบบของชุมชนที่มีการให้บริการด้านการท่องเที่ยว และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่หนาแน่นอีกชุมชนหนึ่ง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน

ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีอยู่หลายแห่งและมีลักษณะที่หลากหลาย กระจายตัวอยู่ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ชุมชนแม่ริม แต่ในการศึกษารั้วนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเลือกอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนตำบลแม่ริมมาทั้งสิ้น 12 แห่ง เลือกจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป รวมถึงพยายามเลือกอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีทำเลที่ตั้งกระจายตัวครอบคลุมชุมชนทั้ง 9 แห่งของเทศบาลตำบลแม่ริม โดยใช้การสอบถามจากประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวทั่วไป และสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลแม่ริม

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้ง 3 ลักษณะข้างต้น ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน และมีผลกระทบต่อประชาชนและนักท่องเที่ยวโดยตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการสร้างงาน การลงทุน การกระจายรายได้ ไปยังประชาชนในชุมชน ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาการจราจรติดขัด เป็นต้น และการท่องเที่ยวยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน อีกทั้งส่งผลทำให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนตามรายละเอียดที่จะนำเสนอในลำดับต่อไป

ตารางที่ 4.2 ระยะเวลาดำเนินการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

ลักษณะอุตสาหกรรม	ชื่อ	ระยะเวลาดำเนินการ (ปี)	รวมเฉลี่ย (ปี)
1. ด้านศิลปวัฒนธรรม	1.1 วัดป่าคาราภิรมย์	70	61
	1.2 พิพิธภัณฑ์พระตำหนักคาราภิรมย์	10	
	1.3 วัดศรีบุญเรือง	144	
	1.4 พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แม่ป๋นดินพ่อทำสวน	19	
2. ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม	2.1 โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวิลล์ย์ คันทรี คลับ	18	13
	2.2 โรงแรมโพธิ์สีซัน รีสอร์ท	8	
	2.3 โรงแรมแม่ริมลาภูน	17	13
	2.4 โรงแรมจิ้งเฮลล์ รีสอร์ท	9	
3. ด้านกีฬา สันทนาการและบริการ	3.1 ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อไบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์	15	11

ตารางที่ 4.2 ระยะเวลาดำเนินการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม (ต่อ)

ลักษณะอุตสาหกรรม	ชื่อ	ระยะเวลา ดำเนินการ (ปี)	รวมเฉลี่ย (ปี)
3. ด้านกีฬา สันทนาการและ บริการ	3.2 ฟาร์มงูแม่สา	15	11
	3.3 ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง	10	
	3.4 ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่	3	

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระยะเวลาดำเนินการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเรียงจากนานที่สุดถึงน้อยที่สุดจนถึงปีพ.ศ. 2551 อธิบายได้ดังนี้

อันดับหนึ่งที่ระยะเวลาดำเนินการนานที่สุด ได้แก่ วัดศรีบุญเรือง คือ 144 ปี อันดับสอง ได้แก่ วัดป่าดาราภิรมย์ คือ 70 ปี อันดับสาม ได้แก่ วัดป่าดาราภิรมย์ คือ 70 ปี อันดับสี่ ได้แก่ โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ คือ 18 ปี อันดับห้า ได้แก่ โรงแรมแม่มริมลาเวน คือ 17 ปี อันดับหก ได้แก่ ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบออร์คิด บัตเตอร์ฟลายส์ และฟาร์มงูแม่สา คือ 15 ปี อันดับเจ็ด ได้แก่ โรงแรมจิริง เฮลธ์ รีสอร์ท คือ 9 ปี และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ คือ 3 ปี

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้ง 12 แห่งในชุมชนแม่มริม มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 28 ปี โดยแยกเป็น 1) อุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 61 ปี 2) อุตสาหกรรมด้านธุรกิจที่พักโรงแรม มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 13 ปี และ 3) อุตสาหกรรมด้านกีฬา สันทนาการและบริการ มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 11 ปี

ทั้งนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนที่มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 28 ปี มีจำนวนเพียง 2 แห่ง ซึ่งจะเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นวัด ศาสนสถาน และแหล่งท่องเที่ยวเก่าแก่ของชุมชน แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนที่มีระยะเวลาดำเนินการน้อยกว่า 28 ปี มีจำนวนถึง 10 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านที่พักโรงแรม และด้านกีฬา สันทนาการและบริการ ทำให้อธิบายได้ว่า อุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยเฉลี่ยแล้วมีการก่อตั้งและดำเนินการมายาวนานที่สุด เพราะอุตสาหกรรมลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นวัด และศาสนสถาน ซึ่งในสังคมไทยเกือบจะทุกพื้นที่จะต้องมีการก่อตั้งและดำเนินการมาควบคู่กับการตั้งถิ่นฐานของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทจะต้องมีวัด

ที่มีประวัติอันยาวนานเคียงคู่มากับการก่อตั้งชุมชนนั่นเอง และในส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม จะมีการก่อตั้งและดำเนินการมาในระยะเวลาไม่นานนัก เพราะธุรกิจที่พักโรงแรมเกิดจากการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยว และการรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในฤดูกาลที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว แต่เดิมชุมชนแม่ริมมีธุรกิจที่พักโรงแรมอยู่มาจำนวนหนึ่งแล้ว แต่ต่อมาเมื่อเกิดการขยายตัวของเมืองเชียงใหม่มาตามเส้นทางท่องเที่ยวเชียงใหม่ – สะเมิง เชียงใหม่ – ผาเงา จึงทำให้มีการก่อตั้งธุรกิจโรงแรมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ธุรกิจที่พักโรงแรมในชุมชนแม่ริม ส่วนใหญ่จะเป็นที่พักโรงแรมที่มีระดับการบริการที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่พักโรงแรมขนาดกลาง และสำหรับด้านกีฬา สันทนาการและบริการเพิ่งเริ่มมีการลงทุน และก่อตั้งเพื่อรองรับการขยายความเจริญเติบโตของเมืองที่มากขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และกระแสดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการท่องเที่ยวในกลุ่มวัยรุ่นและวัยกลางคนให้บริการแหล่งท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการรูปแบบใหม่ บ่งบอกถึงการตื่นตัวทางด้านการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนแม่ริมจึงมีความหลากหลายและความเข้มแข็ง และเป็นชุมชนหลักด้านการท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของอำเภอแม่ริม

ตารางที่ 4.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

ลักษณะอุตสาหกรรม	ชื่อ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	รายได้รวมเฉลี่ย (บาท)
1. ด้านศิลปวัฒนธรรม	1.1 วัดป่าดาราภิรมย์	5,001 – 10,000	5,001 – 10,000
	1.2 พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์	10,001 – 50,000	
	1.3 วัดศรีบุญเรือง	ไม่เกิน 5,000	
1. ด้านศิลปวัฒนธรรม	1.4 พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ป๋นดิน พ่อทำสวน	5,001 – 10,000	5,001 – 10,000
2. ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม	2.1 โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ	มากกว่า 50,000	มากกว่า 50,000
	2.2 โรงแรมโพธิ์ชัยชั้น รีสอร์ท	มากกว่า 50,000	

ตารางที่ 4.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม (ต่อ)

ลักษณะอุตสาหกรรม	ชื่อ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	รายได้รวมเฉลี่ย (บาท)
2. ด้านธุรกิจที่พัก โรงแรม	2.3 โรงแรมแม่มริมลาภูน	มากกว่า 50,000	มากกว่า 50,000
	2.4 โรงแรมจีรัง เฮลล์รี สปอร์ต	มากกว่า 50,000	
3. ด้านกีฬา สันทนาการ และบริการ	3.1 ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อ ไบออร์คิต บัตเตอร์ฟลายส์	10,001 – 50,000	10,001 – 50,000
	3.2 ฟาร์มงูแม่สา	10,001 – 50,000	
	3.3 ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง	10,001 – 50,000	
	3.4 ศูนย์กีฬาผาด โผน x- centre เชียงใหม่	10,001 – 50,000	

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.3 พบว่า รายได้เฉลี่ยของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3 ด้าน สามารถอธิบายได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรม มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุด คือ มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ คือ 10,001 – 50,000 บาทต่อเดือน และอันดับสุดท้ายคือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม คือ 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 50,000 บาท จำนวน 5 แห่ง รองลงมาคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 4 แห่ง อันดับสามคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 2 แห่ง และอันดับสุดท้ายคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 1 แห่ง ตามลำดับ ดังนี้

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001- 50,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจกีฬา สันทนาการและบริการ จำนวน 5 แห่ง คือ พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อไบออร์คิต บัตเตอร์ฟลายส์ ฟาร์มงูแม่สา ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง และศูนย์กีฬาผาด โผน x-centre เชียงใหม่

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่พัก โรงแรม จำนวน 4 แห่ง คือ โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ โรงแรมโพธิ์ซัน รีสอร์ท เชียงใหม่ โรงแรมแม่ริมลาเวนเดอร์ และโรงแรมจิริงเฮลท์ รีสอร์ท

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 แห่ง คือ วัดป่าดาราภิรมย์ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแม่ป๋าย

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำที่สุด จำนวน 1 แห่ง คือ วัดศรีบุญเรือง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พัก โรงแรม เป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่สร้างรายได้สูง เพราะมีรายได้จากอัตราค่าที่พัก รวมถึงค่าบริการต่าง ๆ ที่อยู่ในเกณฑ์สูง โดยเฉพาะในฤดูหนาวที่เป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและพักอาศัยในอำเภอแม่ริม และในมาตรฐานการให้บริการและอัตราค่าบริการของโรงแรมบางแห่งได้มีการเก็บอัตราค่าห้องพักตามมาตรฐานต่างประเทศ เช่น โรงแรมโพธิ์ซัน รีสอร์ท เชียงใหม่ เป็นต้น รวมถึงรายได้ส่วนหนึ่งของธุรกิจที่พักโรงแรมนั้นได้มาจากการให้บริการอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบเสริมในการให้เข้าพัก เช่น การนวดและการทำสปา การแสดงศิลปะฟ้อนรำ การจัดที่พักแบบโฮมสเตย์ เป็นต้น

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่มีรายได้ในระดับปานกลาง เพราะขึ้นอยู่กับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่นิยมเข้ามาใช้บริการ และเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ต้องใช้การลงทุนหมุนเวียนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงสินค้าและการแสดง การซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องเล่น เป็นต้น รวมถึงการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมลักษณะนี้ขึ้นกับฤดูกาลการท่องเที่ยวอีกด้วย

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่มีรายได้ในระดับน้อย ยกเว้น พิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดาราภิรมย์ ซึ่งมีรายได้ปานกลางจากการอุดหนุนจากภาครัฐและเก็บค่าเข้าชม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมจะไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรในการประกอบการมากเท่ากับอีก 2 ลักษณะที่กล่าวมาข้างต้น ส่วนใหญ่อยู่ในการกำกับดูแลของภาครัฐและเป็นธุรกิจของครอบครัว รายได้ของอุตสาหกรรมลักษณะนี้จะได้มาจากการช่วยเหลือจากภาครัฐและการบริจาคของประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไป เช่น วัดป่าดาราภิรมย์ และวัดศรีบุญเรือง ซึ่งอาจจะมีรายได้จากส่วนอื่นบ้างจากการขายของที่ระลึก การบูชาพระเครื่อง การจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น ตัวอย่างเช่น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแม่ป๋ายทำสวนมีรายได้จากการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์และการสอนการทำศิลปะ ปลูกต้นไม้ ซึ่งเก็บ

ค่าบริการในราคาคนละ 500 บาทต่อวัน และมีรายได้เสริมจากการจำหน่ายงานปั้นและต้นไม้ เป็นต้น

ตารางที่ 4.4 จำนวนแรงงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

ลักษณะอุตสาหกรรม	ชื่อ	จำนวน แรงงาน (คน)	รวม (คน)
1. ด้านศิลปวัฒนธรรม	1.1 วัดป่าคาราภิรมย์	5	25
	1.2 พิพิธภัณฑ์พระตำหนักคาราภิรมย์	15	
	1.3 วัดศรีบุญเรือง	2	
	1.4 พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แม่ป๋นดินพ่อทำสวน	3	
2. ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม	2.1 โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ	120	265
	2.2 โรงแรมโพธิ์ชัน รีสอร์ท	50	
	2.3 โรงแรมแม่ริมลาภูน	15	
	2.4 โรงแรมจีรัง เฮลล์ รีสอร์ท	80	
3. ด้านกีฬา สันทนาการ และบริการ	3.1 ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบ ออร์คิด บัตเตอร์ฟายส์	30	100
	3.2 ฟาร์มงูแม่สา	15	
	3.3 ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง	15	
	3.4 ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่	40	
รวมทั้งหมด			390

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนแม่ริมมีการจ้างงาน รวมทั้งหมด 390 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรม มีการจ้างงานรวมประมาณ 265 คน เนื่องจากธุรกิจที่พักโรงแรมจำเป็นต้องมีบุคลากรในการทำงานจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในส่วนของ พนักงานต้อนรับ พนักงานยกกระเป๋า พนักงานขับรถ พนักงานสนามกอล์ฟ พนักงาน

นวดและสปา เป็นต้น ทำให้เกิดการจ้างแรงงานภายในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่พักโรงแรมที่มีขนาดใหญ่ และการให้บริการเสริมต่าง ๆ ซึ่งมักจะจ้างแรงงานในชุมชนนั้น ๆ หรือชุมชนใกล้เคียง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ มีการจ้างงานรวมประมาณ 100 คน เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ ต้องมีบุคลากรในการทำงานจำนวนมากเช่นกัน เพื่อให้รองรับการให้บริการต่าง ๆ เช่น แม่ครัว พนักงานต้อนรับ พนักงานเสิร์ฟอาหาร คนดูแลรถ กอล์ฟไม้ และอุปกรณ์เครื่องเล่นกีฬาผาดโผน เป็นต้น ซึ่งมักจะจ้างแรงงานในชุมชนนั้น ๆ หรือชุมชนใกล้เคียง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม มีการจ้างงานรวมประมาณ 25 คน เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีรายได้ไม่มากพอที่จะจ้างแรงงานจำนวนมาก และส่วนหนึ่งของแรงงานจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ทหาร พนักงานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น อีกทั้งไม่ได้เป็นธุรกิจเอกชน จึงไม่ค่อยจำเป็นต้องสรรหาบุคลากรเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 12 แห่ง ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีการจ้างงานอันดับหนึ่ง ได้แก่ โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ คือ 120 คน เนื่องจากโรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ เป็นธุรกิจที่พักโรงแรม และมีสนามกอล์ฟ ร้านอาหาร ขนาดใหญ่ มีเนื้อที่กว้างใหญ่ ทำให้จำเป็นต้องมีการจ้างแรงงานเพื่อให้มาทำงานในแต่ละส่วนของโรงแรมและธุรกิจในเครือ ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานที่โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ จะเป็นประชาชนในชุมชนแม่ริมเพราะไม่มีปัญหาในเรื่องของที่พักอาศัย และการเดินทาง

อันดับสอง ได้แก่ โรงแรมจิ้งเฮลล์ รีสอร์ท คือ 80 คน เนื่องจากโรงแรมจิ้งเฮลล์ รีสอร์ท เป็นธุรกิจที่พักโรงแรมรูปแบบรีสอร์ท และมีธุรกิจนวดแผนโบราณ แผนไทย สปา รวมถึงภัตตราคาร ร้านอาหาร ทำให้จำเป็นต้องมีการจ้างแรงงานเพื่อให้มาทำงานในแต่ละส่วนของโรงแรมและธุรกิจอื่น ๆ ในโรงแรม ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานที่โรงแรมจิ้งเฮลล์ รีสอร์ท จะเป็นประชาชนในชุมชนแม่ริมเพราะไม่มีปัญหาในเรื่องของที่พักอาศัย และการเดินทาง

อันดับสาม ได้แก่ โรงแรมโพธิ์ซัน รีสอร์ท คือ 50 คน เนื่องจากโรงแรมโพธิ์ซัน รีสอร์ท เป็นธุรกิจที่พักโรงแรมรูปแบบรีสอร์ท ซึ่งจะมีกลุ่มลูกค้าเฉพาะและส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ นอกเหนือจากธุรกิจโรงแรมแล้ว โรงแรมโพธิ์ซัน รีสอร์ท ยังมีการแสดงศิลปปะการฟ้อนรำ การแสดงวิถีชีวิตแบบล้านนา ที่ต้องใช้นักที่มีความสามารถในการแสดงต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้จำเป็นต้องมีการจ้างแรงงานเพื่อให้มาทำงานในแต่ละส่วนของโรงแรมและธุรกิจอื่น ๆ ในโรงแรม ซึ่งแรงงาน ที่โรงแรมโพธิ์ซัน รีสอร์ท ส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนในชุมชนแม่ริมและพื้นที่ใกล้เคียง

อันดับสี่ ได้แก่ ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ คือ 40 คน เนื่องจาก ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ ซึ่งมีกีฬาผาดโผนไว้รองรับนักท่องเที่ยวถึง 5 ประเภท ทำให้จำเป็นต้องมีการจ้างแรงงานเพื่อให้มาดูแลงานในแต่ละประเภท ซึ่งแรงงานที่ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่จะเป็นทั้งประชาชนในชุมชนแม่ริมและคนต่างพื้นที่ เช่น ตำบลแม่แรม ตำบลคอนแก้ว และยังมีแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นจำนวนหนึ่งอีกด้วย และส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

อันดับห้า ได้แก่ ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบออร์ด บัตเตอร์ฟลายส์ คือ 30 คน ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อโบออร์ด บัตเตอร์ฟลายส์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ มีการจ้างแรงงานเพื่อให้มาดูแลงานในฟาร์ม ส่วนใหญ่จะทำงานเป็นคนสวนและคนดูแลผีเสื้อ ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนในชุมชนแม่ริม และยังมีแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นจำนวนหนึ่งอีกด้วย

อันดับหก มี 4 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดารารัถย์ โรงแรมแม่ริมลาเวนเดอร์ แม่สา และร้านอาหารสายน้ำผึ้ง คือ 15 คน ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานจะเป็นทหาร พนักงานของรัฐ และประชาชนในชุมชนแม่ริมเพราะไม่มีปัญหาในเรื่องของที่พักอาศัย และการเดินทาง

อันดับเจ็ด ได้แก่ วัดป่าดารารัถย์ คือ 5 คน ทำงานในส่วนของคนขับรถ คนดูแลวัด และเด็กวัด ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานจะเป็นประชาชนในชุมชนแม่ริม

อันดับแปด ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ป๋นดินพ่อทำสวน คือ 3 คน ทำงานในส่วนของคนครัว คนสวน ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานจะเป็นคนในครอบครัวและประชาชนที่อยู่บ้านใกล้เคียงกับพิพิธภัณฑ์ ฯ

อันดับสุดท้าย ได้แก่ วัดศรีบุญเรือง ทำงานในส่วนของคนขับรถและเด็กวัด ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานจะเป็นประชาชนในชุมชนแม่ริม

4.3 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ ภาครัฐกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ประชาชนของชุมชนทั้ง 9 แห่ง ๆ ละ 20 คน รวม 180 คน ผู้นำชุมชนทั้ง 9 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 9 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตำบลแม่ริม จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 191 คน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.5 เพศของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	92	48.2
หญิง	99	51.8
รวมทั้งหมด	191	100.0

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.5 พบว่าประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.8 และรองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.2 ตามลำดับ

จากการสำรวจพบว่า ประชากรเพศชายกับเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน เนื่องจากการเก็บแบบสอบถามได้ทำโดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจง โดยเลือกเก็บข้อมูลในชุมชนทั้ง 9 แห่งของเทศบาลตำบลแม่มริม ชุมชนละ 20 คน รวม 180 คน รวมถึงช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลจะใช้ เวลาช่วงกลางวัน จึงทำให้ได้ข้อมูลจากประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงคละเคล้ากัน และในส่วนผู้นำชุมชนมีทั้งหมด 9 ชุมชน โดยเป็นเพศชาย 8 คน และเพศหญิง 1 คน และเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ เป็นเพศชายทั้ง 2 คน ในพื้นที่ที่มีจำนวนเพศชายใกล้เคียงกับเพศหญิง โดยเพศหญิงมีจำนวน มากกว่าเล็กน้อย เท่ากับ 7 คน

ดังนั้นเมื่อประชากร ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีจำนวนเพศชายและเพศหญิง ใกล้เคียงกัน สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะได้รับข้อมูลการมีส่วนร่วม และความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในมุมมองของผู้ชายและผู้หญิง ในอัตราส่วนที่เท่าเทียมกัน

ตารางที่ 4.6 อายุของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 20 ปี	19	9.9
21 – 30 ปี	36	18.8
31 – 40 ปี	47	24.6
41 – 50 ปี	68	35.6
51 – 60 ปี	13	6.8

ตารางที่ 4.6 อายุของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม (ต่อ)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
61 – 70 ปี	5	2.6
มากกว่า 70 ปี	3	1.6
รวมทั้งหมด	191	100.0

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.6 พบว่าประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41- 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.6 รองลงคือมีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.6 และอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.8 ตามลำดับ

ประชาชน ส่วนใหญ่จะเป็นวัยกลางคนและมีช่วงอายุอยู่ในวัยทำงาน เพราะในพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีความหนาแน่นของชุมชน แหล่งงาน รวมถึงมีระบบเศรษฐกิจการค้าค่อนข้างดี มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย อีกทั้งอยู่ใกล้สถานที่ราชการและสถานศึกษาหลายแห่ง ไม่ไกลจากตัวอำเภอแม่ริมและตัวจังหวัดเชียงใหม่มากนัก ทำให้มีคนมาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทำให้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงได้ข้อมูลจากช่วงอายุ 31-50 ปี มากกว่าช่วงอายุอื่น แต่ทั้งนี้ก็มีข้อมูลส่วนหนึ่งของประชาชนที่ได้มาจากนักศึกษาและเยาวชนในพื้นที่ที่มีอายุ 21-30 ปี

ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในวัยกลางคน อายุอยู่ในช่วงประมาณ 41-60 ปี เพราะต้องสามารถทำงานเป็นผู้นำของชุมชนในการดูแลชุมชน ประสานงานร่วมกับชุมชนอื่น ๆ และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ อีกทั้งผู้นำชุมชนต้องเป็นคนที่เป็นที่ยอมรับของชุมชนในระดับหนึ่งและต้องมีวิวุฒิ ที่น่าเชื่อถือ จึงทำให้ส่วนใหญ่ผู้นำชุมชนจะเป็นคนที่ไม่ได้มีอายุเด็กหรือแก่เกินไป

เจ้าหน้าที่ภาครัฐจะมีอายุประมาณ 51 – 60 ปี ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีข้อจำกัดทางราชการว่าจะต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปี และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐระดับสูงของเทศบาลตำบลแม่ริม ดังนั้นจึงมีวิวุฒิค่อนข้างสูงแต่ยังไม่เกษียณอายุราชการนั่นเอง

ตารางที่ 4.7 อาชีพของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	25	13.1
รับจ้าง	19	10.0

ตารางที่ 4.7 อาชีพของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาล
ตำบลแม่วิม (ต่อ)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ค้าขาย	42	21.9
พนักงานของรัฐ	21	11.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	12	6.3
พนักงานเอกชน	30	15.7
นักเรียน นักศึกษา	19	10.0
ไม่มีอาชีพ	18	9.4
อื่นๆ เช่น พระภิกษุ อาชีพ อิสระ	5	2.6
รวมทั้งหมด	191	100.0

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.7 พบว่าประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 รองลงมาประกอบอาชีพ พนักงานเอกชน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 ตามลำดับ

ชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิมประชาชนมีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย จะเห็นได้จาก จำนวนและร้อยละของแต่ละอาชีพนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน ไม่มีข้อใดข้อหนึ่งโดดเด่นมาก จนเกินไป เพราะในชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิมเป็นพื้นที่ที่เป็นลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท ทำให้มีการ ทำอาชีพค้าขาย พนักงานเอกชนและเกษตรกรปะปนกันอยู่ในพื้นที่ ชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิมมี ธุรกิจร้านค้า บริษัท ห้างร้าน สมาคม สถานประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ มาดำเนินการ ภายในชุมชนมากมาย แต่ก็ยังมีประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งที่ทำอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็น การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมงและปศุสัตว์ ซึ่งเป็นอาชีพพื้นฐานของชุมชนที่เป็นลักษณะกึ่งเมือง กึ่งชนบท อีกทั้ง ยังมีสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้มีกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการและพนักงานของรัฐจำนวนหนึ่ง แต่ ในส่วนของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ไม่มีอาชีพ อาจเป็นเพราะในกลุ่มนี้เป็น ผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ที่ไม่มีอาชีพประจำแล้ว หรือประชาชนที่ยังว่างงานอยู่นั่นเอง

ตารางที่ 4.8 การศึกษาของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	14	7.3
ประถมศึกษา	49	25.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	19	9.9
ม.ปลาย / ปวช.	35	18.3
อนุปริญญา / ปวส.	22	11.5
ปริญญาตรี	50	26.2
ปริญญาโท	2	1.0
รวมทั้งหมด	191	100.0

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในระดับปริญญาตรี และระดับศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ซึ่งกลุ่มที่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา อาจเป็นกลุ่มผู้สูงอายุและมีอาชีพทางด้านเกษตรกรรมและค้าขาย แต่โดยเฉลี่ยแล้วระดับการศึกษาของประชากรประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในพื้นที่จะมีระดับการศึกษาในระดับมาตรฐาน นั่นคือจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เป็นต้นไป จำนวนถึง 128 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 เพราะในชุมชนเทศบาลตำบลแมริมเป็นพื้นที่ที่เป็นลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย มีร้านค้าและบริษัทต่าง ๆ เข้ามาดำเนินธุรกิจ และมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องมีบุคลากรที่จบการศึกษาในระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับสูง อีกทั้งชุมชนอยู่ใกล้สถานศึกษาต่าง ๆ มากมาย ที่มีความพร้อมและเอื้อต่อการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ เช่น โรงเรียนแมริมวิทยาคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น ทำให้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 4.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000 บาท	19	9.9
2,001 – 5,000 บาท	45	23.6
5,001 – 10,000 บาท	60	31.4
10,001 – 15,000 บาท	37	19.4
15,001 – 20,000 บาท	11	5.8
20,001 – 25,000 บาท	5	2.6
25,001 – 30,000 บาท	2	1.0
30,000 บาทขึ้นไป	2	1.0
ไม่มีรายได้	10	5.2
รวมทั้งหมด	191	100.0

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 2,001 - 5,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ถือว่ามีระดับรายได้ค่อนข้างดี เพราะประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย เพราะชุมชนมีแหล่งค้าขายและแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นจุดพักรถและมีเส้นทางผ่านไปยังอำเภอ และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ทำให้เกิดรายได้ค่อนข้างสะพัด และบางส่วนที่ทำการเกษตรก็จะเป็นเจ้าของที่ดินเอง ทำให้ได้รายได้จากการทำเกษตรกรรมโดยตรง อีกทั้งพนักงานของรัฐก็ได้การปรับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น และส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทั้งสองตัวแปรนี้ส่งผลให้ระดับรายได้เฉลี่ยของประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและสอดคล้องกับลักษณะอาชีพและการศึกษา และระดับรายได้เฉลี่ยในระดับรองลงมาก็คือ 2,001 -5,000 บาท และ 10,001 -15,000 บาท ตามลำดับ สามารถบ่งบอกถึงสภาพทางเศรษฐกิจของชุมชน และการจ้างงาน การมีงานทำของ

ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับอัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน

4.4 การมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานของรัฐ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิรม

การมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิรม ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3. การมีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 คน และ 2) ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 191 คน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ลำดับที่ และแปรผลค่าเฉลี่ย โดยการแปรผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ในการแปรผลระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

0 – 1.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1.01 – 2.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2.01 – 3.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ผลการศึกษการมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิรม ดังนี้คือ

ตารางที่ 4.10 ระดับการมีส่วนร่วมต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิรม

การมีส่วนร่วม ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	2.13	มีส่วนร่วม ร่วมมาก	3	1.15	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.56	มีส่วนร่วม ร่วมมาก	1	1.40	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2

ตารางที่ 4.10 ระดับการมีส่วนร่วมต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแมริม (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
3. การมีส่วนร่วมในเรื่องของ การจัดการ โครงสร้างพื้นฐาน และมลภาวะสิ่งแวดล้อมของ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.43	มีส่วน ร่วมมาก	2	1.57	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด เป็นอันดับแรก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อันดับสองคือ มีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และอันดับสุดท้ายคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 ตามลำดับ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด นั่นคือ หน้าที่หลักในของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคือ ผู้ประกอบการจะต้องเป็นเจ้าของ หรือผู้ที่สามารถดูแล บริหารจัดการและตัดสินใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตัวเองได้ และผู้ประกอบการต้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบายภายในองค์กรของตนเอง เช่น นโยบายการประชาสัมพันธ์ นโยบายการกำหนดอัตราเงินเดือนของพนักงาน เป็นต้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นการบริหารงานแบบเอกชนที่มีผู้ประกอบการ เป็นแบบเจ้าของหรือคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้กำหนดการบริหารจัดการคือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรม และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการ และบริการ ส่วนผู้ประกอบการในรูปแบบของหน่วยงานราชการและคณะกรรมการชุมชน คือ อุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

ปัจจุบัน ผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรทางด้านการท่องเที่ยวภายในชุมชนเทศบาลตำบลแมริมในระดับหนึ่ง ได้แก่ กลุ่มสถานประกอบการท่องเที่ยวของอำเภอแมริม และคณะกรรมการตำบล สำหรับการร่วมสรรหาผู้นำ หรือตัวแทนชุมชนด้านการท่องเที่ยวนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีการสรรหาผู้นำในระดับกลุ่มมากนัก แต่จะมีการกำหนดตัวบุคคลในการไปประสานงานภายในชุมชน ธุรกิจ หน่วยงานและชุมชนอื่น ๆ มากกว่า ส่วนประเด็น

การร่วมก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนซึ่งหากหมายถึงบริบททั้งสังคม ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในเรื่องของการบริหารจัดการว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ต้อง มีส่วนช่วยกันในเรื่องการบริหารจัดการ กำหนดแนวทาง หรือวางมาตรการในการดูแลรักษา อีกทั้งคาดหวังว่าประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวจะเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อความเป็นอยู่ของชุมชนเองด้วย แม้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายแห่งเป็นของภาคเอกชน และในบางแห่งเป็นส่วนการดูแลของภาครัฐ แต่ประชาชนในพื้นที่ควรจะต้องรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของในฐานะของผู้ดูแลการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีคุณค่าในพื้นที่ และมีผลกระทบเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

การมีส่วนร่วมที่อันดีรองลงมาของผู้ประกอบการ คือ การมีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชนมากกว่าเกี่ยวข้องกับตัวบุคคล แต่ก็จะมีบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น ๆ โดยตรงที่ผู้ประกอบการจะต้องเข้ามาบริหารจัดการโดยทันที เช่น เรื่องของการก่อสร้างเส้นทางในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ภูมิทัศน์รอบบริเวณ การใช้น้ำ ไฟฟ้า และการจัดการระบบขยะมูลฝอย ขององค์กร และที่มองว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องรองจากการบริหารจัดการเพราะคนในชุมชนทุกระดับควรจะต้องเกี่ยวข้องกับการใช้โครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง ถนน เส้นทางคมนาคมขนส่ง การให้บริการน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ และปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชน

การมีส่วนร่วมอันดีสุดท้ายของผู้ประกอบการ คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ประกอบการมองว่า คำว่ากิจกรรมนั้นจะหมายถึง การเป็นนักท่องเที่ยว หรือไปใช้บริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และถึงแม้ว่าชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นแหล่งจ้างงานและแหล่งการค้าการลงทุน รวมถึงการที่เป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ แต่ผู้ประกอบการจะไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวมากนัก หน้าที่หลักในส่วนการทำกิจกรรมคือ ประกอบธุรกิจและดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเอง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับแรก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.15 เนื่องจากเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชน เกี่ยวข้องคนในชุมชนทุกระดับ สามารถเห็นได้เป็น

รูปธรรมไม่ว่าจะเป็น ถนน เส้นทางขนส่ง ไฟฟ้า น้ำประปา ฯ ลฯ และเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวประชาชนมากกว่าเรื่องของการบริหารจัดการ และการทำกิจกรรม ประชาชนเกือบทุกคนในชุมชนจะต้องใช้บริการ โครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง ถนน เส้นทางคมนาคมขนส่ง การให้บริการ น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ และต้องร่วมรับรู้ผลกระทบและหาแก้ไขปัญหในเรื่องของสิ่งแวดล้อม เรื่องขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนเอง ซึ่งประชาชนจะมองว่าเป็นเรื่องของส่วนรวมทำให้มีส่วนร่วม มากที่สุด การมีส่วนร่วมในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม และสภาเทศบาลตำบลแม่ริม โดยเฉพาะผู้นำชุมชนทั้ง 9 แห่งและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ต้องเพิ่มภาระหน้าที่ในเรื่องการดูแลและกำหนดแนวทางนโยบาย รวมถึงกำกับดูแลมากกว่าประชาชนทั่วไป

ส่วนร่วมรองลงมาอันดับสองคือ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.40 คือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย การรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรทางด้านการท่องเที่ยว เช่น รวมกลุ่มพัฒนาชุมชน กลุ่มรักษ์แม่ริม เป็นต้น การร่วมสรรหาผู้นำ หรือตัวแทนชุมชนด้านการท่องเที่ยว การประสานงานภายในชุมชน และระหว่างชุมชนอื่น ๆ เช่น คัดเลือกผู้นำชุมชนแต่ละ 1 คน คัดเลือกสภาเทศบาล เป็นต้น อีกทั้งร่วมก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนและร่วมกันบริหารจัดการที่นอกเหนือจากการเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะเรื่องภาพลักษณ์ของตำบลแม่ริม และความสะอาดเรียบร้อยของเทศบาลตำบลแม่ริมว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่ต้องมีส่วนช่วยกันในเรื่องการบริหารจัดการ กำหนดแนวทาง หรือวางมาตรการในการดูแลรักษา อีกทั้งประชาชนอาจจะยังเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อความเป็นอยู่ของชุมชนเอง แม้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายแห่งเป็นของภาคเอกชนและในบางแห่งเป็นส่วนการดูแลของภาครัฐ แต่ประชาชนในพื้นที่ก็รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของในฐานะของผู้ดูแลการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีคุณค่าในพื้นที่ และมีผลกระทบเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

อันดับสุดท้ายคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57 ตามลำดับ เพราะถึงแม้ว่าชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นแหล่งจ้างงานและแหล่งการค้าการลงทุน รวมถึงการที่เป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ แต่คนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวตลอดเวลา เพราะจะต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพ ค้าขาย ทำการเกษตร และเรียนหนังสือ แต่หากจะมีการร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวอยู่บ้าง ส่วนใหญ่ก็จะอยู่ในรูปแบบของนักท่องเที่ยว และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เท่านั้น และขึ้นอยู่กับช่วงที่มีเทศกาลประเพณีหลัก ๆ ของเทศบาล เช่น

เทศกาลยี่เป็ง เทศกาลงานของดีแม่ริม งานฤดูหนาวแม่ริม เป็นต้น ถึงจะมีการทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการเป็นนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว เช่น การจัดซุ้มแสดงสินค้าภายในงาน การร่วมประกวดจัดรถบุปผาชาติของชุมชน เป็นต้น

ตารางที่ 4.11 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. มีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.33	มีส่วนร่วมมาก	3	1.77	มีส่วนร่วมปานกลาง	3
2. มีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.25	มีส่วนร่วมมาก	4	0.99	มีส่วนร่วมน้อย	4
3. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าของ / ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.58	มีส่วนร่วมมาก	2	0.84	มีส่วนร่วมปานกลาง	5
4. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยว	2.17	มีส่วนร่วมมาก	5	1.64	มีส่วนร่วมปานกลาง	1
5. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าของ / พนักงานของรัฐ	0.50	มีส่วนร่วมน้อย	6	0.81	มีส่วนร่วมปานน้อย	6

ตารางที่ 4.11 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน	2.92	มีส่วนร่วม ร่วมมาก	1	1.42	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	2.13	มีส่วนร่วม ร่วมมาก		1.15	มีส่วนร่วม ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ประกอบการที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งสามารถจัดอันดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 6 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 คือ ผู้ประกอบการต้องลงทุนในการจัดตั้งและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้าง การออกแบบสถานที่ และเพิ่มการจ้างงานภายในชุมชนเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวของตนเองและชุมชนมีความน่าสนใจ และดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวและมีศักยภาพในการให้บริการที่ครบครัน รวมถึงพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงามและดึงดูดนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการจะเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตนเองให้มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในหมู่นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนมากที่สุด เพราะการพัฒนาการท่องเที่ยว นั้นเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่แล้ว และการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเองจะนำมาซึ่งความพร้อมและศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยว สร้างชื่อเสียงให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และยังเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวนิยมเข้ามาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

อันดับสอง คือ การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าของ / ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.42 เพราะว่าผู้ประกอบการเป็นเจ้าของและต้องทำงานเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเองโดยตรงอยู่แล้ว

อันดับสาม คือ การประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.17 คือ รายได้จากการเป็นเจ้าของ พนักงาน คนงาน ผู้ใช้แรงงาน ที่ได้รับค่าตอบแทน หรือค่าจ้างจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง

อันดับสี่ คือ การประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99 โดยการจากแปรผลข้อนี้ถือว่า มีส่วนร่วมน้อย เนื่องจากผู้ประกอบการจะมีรายได้โดยตรงจากการท่องเที่ยวในรูปแบบของผลตอบแทน กำไร ค่าจ้างมากกว่ารายได้ที่มาจากการขายอาหาร การนำเที่ยว การขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรริมเส้นทางท่องเที่ยว เป็นต้น

อันดับห้า คือ การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.84 โดยการจากแปรผลข้อนี้ถือว่า มีส่วนร่วมน้อย ผู้ประกอบการจะอยู่ในสถานะผู้ผลิตการท่องเที่ยวมากกว่าอยู่ในสถานะนักท่องเที่ยวอีกด้วย

อันดับสุดท้าย คือ การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าของพื้นที่ / พนักงานของรัฐ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 คะแนน โดยการจากแปรผลข้อนี้ถือว่า มีส่วนร่วมน้อย ในข้อนี้จัดได้ว่ามีค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อยกว่าข้ออื่นค่อนข้างเด่นชัด ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในชุมชนเป็นของภาคเอกชน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจและพนักงานเอกชนนั่นเอง และเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชน ทำให้การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในฐานะเจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐจึงมีจำนวนน้อย ผู้ประกอบการที่เป็นพนักงานของรัฐมีเพียง 1 แห่ง คือ พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ เท่านั้นที่ผู้ประกอบการเป็นเจ้าของที่ของทางราชการในฐานะผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งสามารถจัดอันดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 6 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 โดยการจากแปรผลถือว่ามีส่วนร่วมปานกลาง เนื่องจากประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนิยมท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในชุมชนอยู่แล้ว เพราะเดินทางสะดวก และมีสามารถเลือกเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ได้หลากหลายรูปแบบ ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยวมากที่สุด เพราะการเป็นนักท่องเที่ยวสามารถกระทำได้อย่างสะดวก และไม่ต้องจำกัดกลุ่มบุคคล อีกทั้งในชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่มากมาย และยังเป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้สะดวก แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับโอกาสและ

ช่วงเวลาที่มิเทศกาลงานประเพณีด้วย ทำให้ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐจึงมีส่วนร่วม ในฐานะนักท่องเที่ยวมากกว่ามีส่วนร่วมในข้ออื่น ๆ

อันดับสอง คือ การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.42 โดยการจากแปรผลคือว่ามีส่วนร่วมปานกลางเช่นกัน คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวจากการเข้าไปทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ช่วยกันประชาสัมพันธ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของในชุมชน ให้มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในหมู่นักท่องเที่ยวเท่าที่จะทำได้

อันดับสาม คือ การประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.17 คือ รายได้จากการเป็นพนักงาน คนงาน ผู้ใช้แรงงาน ที่ได้รับค่าตอบแทน หรือค่าจ้างจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง เพราะจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษามีการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 12 แห่งถึง 390 คน ซึ่งอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

อันดับสี่ คือ การประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99 โดยการจากแปรผลคือว่ามีส่วนร่วมน้อย นั่นคือ มีรายได้จากร้านขายของชำ ร้านขายอาหาร ร้านขายสินค้าเกษตรริมเส้นทางการท่องเที่ยว อาทิ สตอเบอร์รี่ หน่อไม้ และของป่า เป็นต้น

อันดับห้า คือ การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าของ / ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.84 ถือว่ามีส่วนร่วมน้อย เพราะจะประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จะไม่ได้เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่จะมีส่วนร่วมเรื่องนี้อยู่บ้างก็คือ ในฐานะคณะกรรมการหมู่บ้านหรือชุมชน และจะเป็นเฉพาะในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม

อันดับสุดท้าย คือ การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ / พนักงานของรัฐ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชน ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ / พนักงานของรัฐน้อยที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในชุมชนเป็นของภาคเอกชน และเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชน ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีอุตสาหกรรมบางแห่งที่เป็นของรัฐแต่ประชาชนส่วนใหญ่จะอยู่ในฐานะนักท่องเที่ยวมากกว่าเจ้าหน้าที่ / พนักงานของรัฐมีอยู่บ้างเพียง 2 คนจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ตารางที่ 4.12 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น การกำหนด นโยบาย ระเบียบข้อบังคับ หรือทำประชาคมของชุมชนใน เรื่องของการท่องเที่ยว	2.75	มีส่วน ร่วมมาก	4	1.47	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
2. มีส่วนร่วมในการรวมกลุ่ม หรือตั้งองค์กรเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.50	มีส่วน ร่วมมาก	5	1.43	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
3. มีส่วนร่วมในการสรรหา / คัดเลือกผู้นำชุมชนด้านการ ท่องเที่ยว	2.00	มีส่วน ร่วมปาน กลาง	6	1.67	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1
4. มีส่วนร่วมในการเป็น ตัวแทนหรือคณะทำงานด้าน การท่องเที่ยวของชุมชน	1.92	มีส่วน ร่วมปาน กลาง	7	1.37	มีส่วนร่วม ปานกลาง	5
5. มีส่วนร่วมในการ ประสานงานและกำกับดูแล อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและ ธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน	2.92	มีส่วน ร่วมมาก	2	1.38	มีส่วนร่วม ปานกลาง	4
6. มีส่วนร่วมในการ ประสานงานระหว่างชุมชน	2.83	มีส่วน ร่วมมาก	3	1.20	มีส่วนร่วม ปานกลาง	7
7. มีส่วนร่วมในการจัดตั้ง / ก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในชุมชน	3.00	มีส่วน ร่วมมาก	1	1.26	มีส่วนร่วม ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	2.56	มีส่วน ร่วมมาก		1.40	มีส่วนร่วม ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ประกอบการที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมเฉลี่ย 2.56 เมื่อแปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับมาก ซึ่งสามารถจัดลำดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 7 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การจัดตั้ง / ก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นร้อยละ 100 ของการมีส่วนร่วม เนื่องจากผู้ประกอบการให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมด้านการจัดตั้ง / ก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนมากที่สุด เพราะการจัดตั้ง / ก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ผู้ประกอบการมองว่าเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่แล้ว เป็นหน้าที่เป็นอาชีพที่ต้องทำเพื่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาคเอกชนที่ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ลงทุนก่อตั้งด้วยตนเองเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป แม้แต่ในอุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่ส่วนใหญ่เป็นของภาครัฐก็ตาม ผู้ประกอบการก็จะมีความรู้สึก มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องในการเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น ๆ

อันดับสอง คือ การประสานงานและกำกับดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก เนื่องจากการประสานงานและกำกับดูแลเป็นอีกภาระหน้าที่หนึ่งของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่แล้ว ผู้ประกอบการจะมีการประสานงานภายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเองใน ส่วนงานแต่ละฝ่าย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เป็นของเอกชน จะมีสายงาน ฝ่ายงานต่าง ๆ ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของหรือผู้จัดการจะต้องมีหน้าที่กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบงานในทุกฝ่าย อีกทั้งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรมจะมีการประสานงานร่วมมือกันในชุมชนระหว่างธุรกิจที่พักโรงแรมด้วยกัน และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการบางแห่งจะมีสนามโคคเค่นในเรื่องของการประสานงานและกำกับดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน เช่น ฟาร์มกล้วยไม้ ๆ ฟาร์มงู และศูนย์กีฬาผาด โผน x-centre เชียงใหม่ ที่จะประสานงานกับธุรกิจที่พัก โรงแรมและธุรกิจนำเที่ยวให้มาท่องเที่ยวยังอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนในระหว่างที่พักอยู่ในโรงแรมที่มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน เป็นต้น

อันดับสาม คือ การประสานงานระหว่างชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก เนื่องจากผู้ประกอบการต้องมีส่วนร่วมในการติดต่อและทำความร่วมมือกับชุมชนในบางเรื่อง เช่น การจัดงานประเพณีภายในชุมชน การใช้น้ำและปล่อยน้ำเสีย การจัดการในเรื่องขยะมูลฝอย และการช่วยเหลือชุมชนในเรื่องที่ของการสมทบทุน

พัฒนาชุมชน เป็นต้น และในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบางแห่ง เช่น วัดป่าดาราภิรมย์ วัดศรีบุญเรือง ต้องประสานงานร่วมกับชุมชนเป็นประจำในการเป็นศูนย์กลางของชุมชนในเรื่องของศาสนา การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ และการจัดงานวันสำคัญทางศาสนาของชุมชน

อันดับสี่ คือ การแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย ระเบียบข้อบังคับ หรือทำประชาคมของชุมชนในเรื่องของการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก ผู้ประกอบการต้องรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนและผู้นำชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับส่วนร่วม เช่น การก่อสร้างอาคาร ถนน การจัดการเรื่องขยะมูลฝอย เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการสามารถแสดงความคิดเห็นได้ในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง แต่ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับชุมชนและคนในชุมชน

อันดับห้า คือ การรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยผู้ประกอบการด้านธุรกิจที่พักโรงแรมจะมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรที่เกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมในระดับอำเภอและระดับจังหวัด แต่ในส่วนอุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มมากนัก เพราะส่วนใหญ่จะมีบริหารจัดการเป็นเอกเทศ แต่จะมีการรวมกลุ่มกันบ้างในช่วงเทศกาลประเพณีที่สำคัญของชุมชน เช่น เทศกาลของดีแม่ริม งานประเพณีแห่เทียนเจ้าพรหม งานประเพณียี่เป็ง เป็นต้น

อันดับหก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การสรรหา คัดเลือกผู้นำชุมชนด้านการท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการสรรหา คัดเลือกผู้นำชุมชนด้านการท่องเที่ยวมากนัก เพราะในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมไม่ได้มีผู้นำชุมชนที่รับผิดชอบในเรื่องของการท่องเที่ยวโดยตรง แต่จะมีผู้นำชุมชนและคณะกรรมการหมู่บ้านที่ทำหน้าที่บริหารจัดการและเป็นตัวแทนของชุมชนในภาพรวม และผู้นำชุมชนที่เป็นรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อบต. เทศบาล อบจ. เท่านั้น ซึ่งผู้ประกอบการที่ไม่ได้เป็นคนในพื้นที่ชุมชนแม่ริมจะไม่มีส่วนร่วมในการสรรหา คัดเลือกผู้นำชุมชนเลย แต่จะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบางแห่งเช่น วัดและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ที่จะมีส่วนร่วมในการสรรหาและคัดเลือกผู้นำชุมชนของชุมชนนั้น ๆ

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การเป็นตัวแทนหรือคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน การที่ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทนหรือคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชนน้อยที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในชุมชนเป็นของภาคเอกชน และเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชนที่มุ่งเน้นการแสวงหาผลกำไร ทำให้

ผู้ประกอบการมุ่งเน้นการบริหารงานภายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเองมากกว่าจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชุมชน เนื่องจากคิดเห็นว่าหน้าที่ของการเป็นตัวแทนหรือคณะทำงานควรเป็นหน้าที่ของภาครัฐและภาคประชาชนมากกว่า

ตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมเฉลี่ย 1.40 เมื่อแปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่าผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดอันดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 7 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การสรรหา / คัดเลือกผู้นำชุมชนด้านการท่องเที่ยวคือ ประชาชนจะเลือกตั้งผู้นำของชุมชนของตนเองในการเข้าไปกำหนดนโยบาย และเป็นตัวแทนในการแสดงความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเทศบาลตำบลแม่ริมมีการเลือกตั้งผู้นำชุมชนด้วยการลงประชามติ โดยจะมีผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต., เทศบาล, อบจ.) เป็นต้น การให้ความสำคัญในสรรหา / คัดเลือกผู้นำชุมชนด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด เพราะประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่มองว่าแม้ภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวควรเป็นของผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานภาครัฐ แต่ประชาชนควรมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคคลกลุ่มบุคคล เพื่อมาทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการบริหารจัดการชุมชนในภาพรวมและการท่องเที่ยวในพื้นที่ เสมือนว่าประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนในทางอ้อมด้วย

อันดับสอง คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย ระเบียบข้อบังคับ หรือทำประชามติของชุมชนในเรื่องของการท่องเที่ยว ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบของการประชุมในระดับหมู่บ้านและชุมชนของตนเอง แต่ส่วนใหญ่ถ้าเป็นเรื่องของการท่องเที่ยวในชุมชนจะการแสดงความคิดเห็นผ่านทางผู้นำชุมชน และขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นหลัก

อันดับสาม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.43 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ คือ การรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะมีส่วนร่วมในการร่วมกลุ่มด้านท่องเที่ยวในทางอ้อม เช่น กลุ่มคณะศรัทธาวัดศรีบุญเรือง กลุ่มคณะศรัทธาวัดป่าคาราภิรมย์ กรรมการชุมชน และสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งจะมีเรื่องของการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในการ

ทำงาน และที่จะมีการร่วมกลุ่มกันอย่างชัดเจนก็คือ กลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ทุกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแม่ริมจะมีการร่วมกลุ่มกันผลิตสินค้านานาชนิด และเป็นผลสืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลที่ผ่านมา แต่ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า การรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชนโดยตรง

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.38 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การประสานงานและกำกับดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะมีการประสานงานร่วมกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากในช่วงเทศกาลงานประเพณี และการจัดงานสำคัญต่าง ๆ รวมถึงการขอความร่วมมือในการให้บริการในบางกรณี เช่น ชุมชนขอความร่วมมือให้สถานประกอบการงดขายสุราในช่วงวันเลือกตั้งเทศบาล เป็นต้น ในส่วนการกำกับดูแลนั้น ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เป็นของภาครัฐเท่านั้น

อันดับห้า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.37 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การมีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทนหรือคณะทำงานด้านการท่องเที่ยว นั่นคือจะเป็นตัวแทนในฐานะผู้นำชุมชนทั้ง 9 แห่ง เจ้าหน้าที่ภาครัฐจะเป็นตัวแทนในส่วนของเทศบาลตำบลแม่ริม และที่ว่าการอำเภอแม่ริม และประชาชนบางส่วนจะเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน

อันดับหก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.26 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การจัดตั้ง / ก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ในข้อนี้ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะมีส่วนร่วมไม่มากนักเพราะไม่ได้เป็นเจ้าของ และผู้ประกอบการจึงไม่สามารถก่อตั้งหรือลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ แต่จะมีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมก่อตั้งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.20 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การประสานงานระหว่างชุมชน การมีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่างชุมชนน้อยที่สุดนั้นเป็นเพราะส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป จึงมองภาระหน้าที่ในการประสานงานการท่องเที่ยวว่าเป็นของผู้นำชุมชนและหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้ว และเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มผู้บริหารชุมชน ไม่ใช่หน้าที่หลักของประชาชน ซึ่งในเรื่องการท่องเที่ยวประชาชนส่วนใหญ่จะดำรงตนอยู่ในฐานะนักท่องเที่ยวมากกว่าจะเป็นผู้ประสานงาน

ตารางที่ 4.13 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วม ในการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และมลภาวะสิ่งแวดล้อม ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน	2.92	มีส่วน ร่วมมาก	1	1.45	มีส่วนร่วม ปานกลาง	4
2. มีส่วนร่วมในการกำหนด แผนการใช้ที่ดิน การใช้ ประโยชน์จากน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ฯลฯ	2.42	มีส่วน ร่วมมาก	4	1.55	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
3. มีส่วนร่วมในการได้รับ การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1.58	มีส่วน ร่วมปาน กลาง	5	1.38	มีส่วนร่วม ปานกลาง	5
4. มีส่วนร่วมในการใช้ ประโยชน์จากถนน เส้นทาง คมนาคม สิ่งปลูกสร้างของ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2.50	มีส่วน ร่วมมาก	3	1.76	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1
5. มีส่วนร่วมในการดูแลและ จัดการเกี่ยวกับมลภาวะ สิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิด จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน ชุมชน	2.75	มีส่วน ร่วมมาก	2	1.70	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	2.43	มีส่วน ร่วมมาก		1.57	มีส่วนร่วม ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมเฉลี่ย 2.43 เมื่อแปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับมาก ซึ่งสามารถจัดลำดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ การแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชนมากที่สุด เพราะถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งทางด้านกฎหมายและด้านคุณธรรมทางสังคม ทั้งยังส่งผลต่อการยอมรับของคนในชุมชนและชื่อเสียงของอุตสาหกรรมนั้น ๆ และถ้าผู้ประกอบการไม่สนใจหรือไม่รับรู้ในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การจัดการจราจร ใช้น้ำ ไฟ หรือ โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ หรือปัญหาในเรื่องของขยะมูลฝอย มลภาวะที่เกิดจากสิ่งปลูกสร้าง มลภาวะทางเสียงหรืออากาศ ที่เป็นสิ่งที่ทำให้ชุมชนเดือดร้อน ผู้ประกอบการมองว่าย่อมจะนำมาซึ่งความรู้สึกที่ไม่ดีต่อกันระหว่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและชุมชน ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงตระหนักในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีวิธีการจัดการปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรม จะสร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย และแหล่งน้ำส่วนตัวเพื่อใช้ในกรณีที่ต้องการน้ำในปริมาณมาก โดยเฉพาะโรงแรมกรีน วิลเลจ คันทรี คลับ ที่สร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ไว้เพื่อใช้ในสนามกอล์ฟ และศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ ที่ได้สร้างรั้วแนวกันเขตรถลู่ป่าไม้ เป็นต้น

อันดับสอง คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก การดูแลและจัดการเกี่ยวกับมลภาวะสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เรื่องของขยะมูลฝอยเป็นเรื่องสำคัญมากเรื่องหนึ่งในระดับชุมชน และเป็นเรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะหากมีนักท่องเที่ยวในปริมาณที่มากย่อมจะเกิดปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยตามมา การดูแลและจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของผู้ประกอบการทำอยู่ 2 ด้านหลัก คือ คัดแยกขยะและจัดหาที่ทิ้งขยะมูลฝอยให้เรียบร้อย และต้องไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อบริเวณชุมชนใกล้เคียง และชำระค่าธรรมเนียมค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยให้แก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บขยะ ได้แก่ เทศบาลตำบลแม่ริม อย่างเต็มที่และครบถ้วน เพียงเป็นการช่วยในการจัดการปัญหาด้านขยะมูลฝอยอีกทางหนึ่ง

อันดับสาม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ การใช้ประโยชน์จากถนน เส้นทางคมนาคม สิ่งปลูกสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ การกำหนดแผนการใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์จากน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ฯลฯ ผู้ประกอบการในด้านธุรกิจที่พักโรงแรม และด้านกีฬา สันทนาการและบริการ จะมีส่วนร่วมในการกำหนดการใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์จากน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ฯลฯ ตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินการในเรื่องของการขออนุญาต การก่อสร้าง การติดตั้งและการชำระค่าบริการต่าง ๆ แต่ในส่วนของอุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมจะมีการใช้ที่ดินเป็นที่ตั้งเดิมอยู่แล้ว และการใช้น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ฯลฯ ก็จะเป็นการจัดสรรจากภาครัฐ

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ การได้รับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การที่ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการได้รับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวน้อยกว่าข้ออื่น ๆ นั้น อาจเป็นเพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นอาชีพและมีลักษณะเฉพาะด้านอยู่แล้ว ก่อนที่ผู้ประกอบการจะมาลงทุนและดำเนินกิจการจะต้องมีการศึกษามาเป็นอย่างดีแล้ว ทำให้ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากการศึกษาในเรื่องที่เป็นสถานการณ์ปัจจุบัน หรือเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและธุรกิจของตนเอง

ตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ มีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมเฉลี่ย 1.57 เมื่อแปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดลำดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การใช้ประโยชน์จากถนน เส้นทางคมนาคม สิ่งปลูกสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากถนน เส้นทางคมนาคม สิ่งปลูกสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด เพราะสามารถใช้ประโยชน์ในการเดินทาง การขนส่งเพื่อใช้ร่วมกับการประกอบอาชีพ การศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม และในบางชุมชน เช่น ชุมชนทรายมูล ชุมชนศรีบุญเรือง ได้ใช้ประโยชน์จากไฟฟ้าสาขาที่เป็นของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการให้แสงสว่างในช่วงเวลากลางคืน

อันดับสอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การดูแลและจัดการเกี่ยวกับมลภาวะสิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอยที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เห็นว่าในชุมชนมีปริมาณขยะมูลฝอยมากในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ซึ่งทางเทศบาลตำบลแม่ริมมี มาตรการและวิธีการแก้ไขโดยการจัดทำถังขยะไว้บริเวณหน้าบ้านของประชาชนแทบทุกหลังคา เรือน และบริเวณจัดสำคัญต่าง ๆ ที่มีประชากรหนาแน่น และที่สาธารณะ ทั้งนี้รวมถึงตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้ความเห็น ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวควรจะ ไม่ทำให้เกิดขยะมูลฝอยในชุมชนมากจนเกินไป ควรจะมีการ จัดการภายใน และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของชุมชน

อันดับสาม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.55 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านทางผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในกรณีที่เกิดปัญหาที่กระทบกับการดำรงชีวิตของประชาชน

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การกำหนดแผนการใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์ จากน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท ฯลฯ ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น และเห็นว่า การใช้ประโยชน์ที่ดิน น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท ของแต่ละพื้นที่เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล หากไม่ผิดต่อระเบียบข้อบังคับหรือกฎหมายก็สามารถดำเนินการได้ และเป็นสิทธิพื้นฐาน ของประชาชนในชุมชน

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.38 แปรผลค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ การได้รับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ การที่ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในการได้รับ การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวน้อยที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นอาชีพและลักษณะเฉพาะด้านอยู่แล้ว ประชาชนเป็นเพียงกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จาก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น ๆ โดยเฉพาะการเป็นนักท่องเที่ยวที่อาศัยความเคยชินและความ สะดวกสบายในการท่องเที่ยวเป็นหลัก ทำให้ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ไม่เล็งเห็น ถึงความสำคัญในการศึกษาความรู้ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติม และในชุมชนแม่ริมยังไม่มีสถานที่ ศึกษาและให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเพียงพอและที่มีอยู่ก็ไม่สามารถดึงดูดความสนใจให้ ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มาศึกษาเพิ่มเติมเท่าใดนัก เพราะไม่ได้ให้คำตอบแทน และไม่ได้เป็นระบบการศึกษาแบบมาตรฐาน ยกเว้นประชาชนที่ต้องทำงานหรือประกอบอาชีพที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จึงจะมีการศึกษาเพิ่มเติม เช่น การวางแผน โบราณ การเล่นโยคะ การทำ

สปา การเป็นแคนดี้สนามกอล์ฟ การเล่นเกมเล่นกีฬาผาดโผน เป็นต้น ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ เป็นผู้จ้างก็จะมีการจัดสอนให้

4.5 ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานของรัฐ และผู้ประกอบการ เกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม ประกอบด้วย 4 หัวข้อ คือ

1. ผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจ
2. ผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจ
3. ผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคม
4. ผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจ

โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 คน และ 2) ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 191 คน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ลำดับที่ และแปรผลค่าเฉลี่ย โดยการแปรผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ในการแปรผลระดับผลกระทบ ดังนี้

0 – 1.0	หมายถึง	มีผลกระทบน้อย
1.01 – 2.0	หมายถึง	มีผลกระทบปานกลาง
2.01 – 3.0	หมายถึง	มีผลกระทบมาก

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริมมีดังนี้ คือ

ตารางที่ 4.14 ระดับผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

ผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจ	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. ชุมชนมีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น/ประชาชนมีโอกาสได้งานทำมากขึ้น	2.83	ผลกระทบมาก	2	1.92	ผลกระทบปานกลาง	1

ตารางที่ 4.14 ระดับผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิริม (ต่อ)

ผลกระทบด้านบวก ทางด้านเศรษฐกิจ	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
2. ประชาชนในชุมชนมีรายได้ เพิ่มขึ้น	2.58	ผลกระทบ มาก	3	1.91	ผลกระทบ ปานกลาง	2
3. ประชาชนในชุมชนมีอาชีพ ที่หลากหลายมากขึ้น	2.25	ผลกระทบ มาก	5	1.73	ผลกระทบ ปานกลาง	5
4. ชุมชนมีอาชีพใหม่ที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	2.50	ผลกระทบ มาก	4	1.69	ผลกระทบ ปานกลาง	6
5. ชุมชนมีการลงทุน ทำการค้า มากขึ้น	2.92	ผลกระทบ มาก	1	1.73	ผลกระทบ ปานกลาง	5
6. ชุมชนมีการสร้างระบบ สาธารณูปโภครองรับการ ท่องเที่ยวมากขึ้น	2.25	ผลกระทบ มาก	5	1.77	ผลกระทบ ปานกลาง	4
7. เทศบาลตำบลแม่มิริมจัดเก็บ ภาษีบำรุงท้องที่จาก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มาก ขึ้น	2.83	ผลกระทบ มาก	2	1.90	ผลกระทบ ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	2.60	ผลกระทบ มาก		1.81	ผลกระทบ ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ประกอบการที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิริม รวมเฉลี่ย 2.60 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจว่า มีผลกระทบมาก โดยแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.92 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ชุมชนมีการลงทุน / การค้ามากขึ้น ได้แก่ ผู้ประกอบการมีการขยายการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตน การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การลงทุนสร้างที่พักโรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเอง รวมถึงปรับปรุงกิจการของ

ตนเองให้มีสภาพดี เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะธุรกิจที่พักโรงแรม และธุรกิจ
 สันทนาการและบริการ และส่งผลให้มีการจับจ่ายซื้อของในตลาดสดอำเภอแม่ริมมากขึ้น
 บรรยากาศการค้าขายการลงทุนก็คึกคักกว่าในอดีต รวมถึงพื้นที่บริเวณที่อยู่ใกล้และเป็นเส้นทางผ่าน
 ไปยังอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีการลงทุน ค่าขายมากขึ้น เช่น ร้านขายสินค้าเกษตร ผลไม้ตาม
 ฤดูกาล ร้านเสริมสวย ร้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น สำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้าน
 ศิลปวัฒนธรรมจะเป็นในลักษณะของการได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากภาครัฐและองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น รวมถึงได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและนักท่องเที่ยวในการ
 ช่อมแซม บูรณะ ให้สถานที่ที่มีความสวยงามและดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม เช่น การก่อสร้างศาลา
 ภายในวัดป่าดามริมย์ การก่อสร้างซุ้มประตูทางเข้าของวัดศรีบุญเรือง เป็นต้น

อันดับสองมี 2 ข้อ ค่าเฉลี่ย 2.83 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ผู้ประกอบการ
 เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น / ประชาชนมีโอกาสได้งานทำ
 มากขึ้น ซึ่งดูได้จากการที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้ง 12 แห่ง มีการจ้างงานถึงประมาณ 390 คนซึ่ง
 ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นคนในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม โดยเฉพาะพนักงานสนามกอล์ฟของโรงแรม
 กรีน วิลเลจคันทรี คลับ พนักงานโรงแรม พนักงานสปา ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พัก
 โรงแรม และพนักงานดูแลกีฬาผาดโผนและเจ้าหน้าที่ฝึกงู และคนสวยดูแลกล้วยไม้ ของ
 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการและบริการ เพื่อรองรับให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยวที่
 นิยมเข้ามาเที่ยวในเชิงกีฬา สันทนาการและบริการมากขึ้น แต่ในส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 ด้านศิลปวัฒนธรรมจะมีอัตราการจ้างงานน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เพราะเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ
 ภาครัฐ อีกข้อหนึ่งคือ เทศบาลตำบลแม่ริมจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มาก
 ขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวในชุมชนทำให้สถานประกอบการนั้นมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น และ
 ผู้ประกอบการที่เป็นภาคเอกชนได้ชำระภาษีที่ดิน ภาษีป้าย ตามระเบียบของเทศบาลส่งผลให้
 สามารถจ่ายภาษีบำรุงท้องที่ให้กับเทศบาลตำบลแม่ริมได้มากขึ้น

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 2.58 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ผู้ประกอบการมีความ
 คิดเห็นว่าประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะแรงงานประมาณ 390 คนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงาน
 ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและได้รับรายได้จากทั้งทางตรงจากค่าจ้าง เงินเดือน และรายได้ทางอ้อม
 จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การขายพืช ผัก ผลไม้ สินค้าทางการเกษตร การขายสลากกินแบ่ง
 รัฐบาล การขายของชำ ร้านค้าในตลาดแม่ริม ร้านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 2.50 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ผู้ประกอบการมีความ
 คิดเห็นว่า นอกเหนือจากอาชีพหลักทางด้านการท่องเที่ยวแล้ว การท่องเที่ยวยังทำให้ชุมชนมีอาชีพ

ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ครูฝึกกีฬาผาดโผน พนักงานนวดแผนไทย พนักงานสปา และ
 คนดูแลนักท่องเที่ยวแบบ Home Stay และพนักงานดูแลคนชรา เป็นต้น

อันดับสุดท้าย มี 2 ข้อ ค่าเฉลี่ย 2.25 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ
 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ประชาชนในชุมชนมีอาชีพที่
 หลากหลายมากขึ้น นอกเหนือจากอาชีพทั่วไปและอาชีพที่เป็นอาชีพหลักของคนในชุมชนไม่ว่าจะ
 เป็นอาชีพเกษตรกร ค้าขาย และรับราชการแล้ว ยังมีอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวเพิ่มเข้ามา
 อีกด้วย เช่น คนดูแลนักท่องเที่ยวแบบ Home Stay พนักงานดูแลคนชรา พนักงานคอมพิวเตอร์ และ
 พนักงานเล่นกีฬาผาดโผนประเภทต่าง ๆ เป็นต้น และอีกข้อหนึ่ง คือ ชุมชนมีการสร้างระบบ
 สาธารณูปโภครองรับการท่องเที่ยวมากขึ้น ตัวอย่างเช่น เทศบาลตำบลแม่ริมจัดตั้งหน่วยกู้ภัย
 ปรกาศพฤษดิ์ ซึ่งเป็นศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์และบริการประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง จัดตั้งจุดบริการ
 ประชาชน ณ บริเวณแยกทุ่งหัวช้าง ปรับปรุงและขยายถนน เพื่อให้เส้นทางเข้าสถานที่ท่องเที่ยวให้
 มีคุณภาพดีขึ้น จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนหย่อม ฯลฯ มีการ
 จัดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ และจุดรับสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้การที่
 ผู้ประกอบการเห็นว่า ผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มี
 ผลกระทบน้อยที่สุดทั้ง 2 ข้อด้วยกัน สามารถอธิบายได้ว่า การประกอบอาชีพของประชาชนส่วน
 ใหญ่เป็นอาชีพดั้งเดิมอยู่แล้วและขึ้นอยู่กับลักษณะของชุมชนแม่ริมเองเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท
 ทำให้อาชีพหลักของคนในชุมชนมีอยู่ไม่กี่ประเภท อาทิเช่น ค้าขายและเกษตรกรรม เพราะฉะนั้น
 ถึงแม้ว่าจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังประกอบอาชีพเดิม
 อยู่ และมีลักษณะอาชีพที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก อีกทั้งระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่ในชุมชนก็
 เป็นระบบโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนอยู่แล้ว หน่วยงานภาครัฐในชุมชนมีหน้าที่ในการจัดสรร
 และให้บริการเพื่อรองรับประชาชนในพื้นที่ ทำให้แม้ว่าจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชน
 แต่ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อให้มีการปรับเปลี่ยนหรือสร้างระบบสาธารณูปโภคเพื่อรองรับมากขึ้นนัก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจต่อชุมชน
 เทศบาลตำบลแม่ริม รวมเฉลี่ย 1.81 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกทางด้าน
 เศรษฐกิจว่ามีผลกระทบปานกลาง โดยแบ่งออกเป็น 6 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.92 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบ
 ปานกลาง คือ ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่าชุมชนแม่ริมมีการจ้างงาน
 เพิ่มมากขึ้นและประชาชนมีโอกาสได้งานทำมากขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งนี้
 เพราะอำเภอแม่ริมเองเป็นพื้นที่ ๆ มีแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวอยู่เป็น

จำนวนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลแมริมเองก็เป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายแห่ง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรมที่เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องการแรงงานเพื่อทำงานในธุรกิจเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว และงานในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงานบริการนั้นประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้มีระดับการศึกษาสูงมากนักก็สามารถที่จะทำงานได้ รวมถึงเมื่อเทศบาลตำบลแมริมมีความเจริญเติบโตมากขึ้นก็มีการขยายตัวของชุมชนและหน่วยงานราชการตามมาด้วย ดังนั้นแม้แต่ในหน่วยงานราชการทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในชุมชนเทศบาลแมริมจะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วยทั้งในส่วนของข้าราชการ พนักงานของรัฐและลูกจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้ประกอบการที่คิดเห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการลงทุน / การค้ามากขึ้น ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนอกจากก่อให้เกิดความเจริญและส่งเสริมให้ชุมชนมีการค้าการลงทุนมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีงานทำเพิ่มมากขึ้น และเพิ่มโอกาสในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้นด้วย

อันดับสอง ค่าเฉลี่ย 1.91 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่า ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นชุมชนมีการจ้างงานการทำงาน ประกอบอาชีพ และได้รับรายได้จากทั้งทางตรงในรูปแบบของเงินเดือน ค่าจ้าง ซึ่งในส่วนของแรงงานที่ทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่นั้น ส่วนใหญ่แรงงานจะเป็นคนในชุมชนเทศบาลตำบลแมริมและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เกิดการหมุนเวียนการใช้จ่ายเงินภายในชุมชนมากขึ้น รายได้บางส่วนได้มาจากการขายอาหารและขายบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สำหรับรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่า ชุมชนจะมีรายได้จากงานส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ร้านถ่ายรูป ร้านเสริมสวย ร้านขายของชำ ร้านนวด หอพัก เป็นต้น และอีกส่วนหนึ่งมีรายได้จากการขายสินค้าอื่น ๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล รับประทานดวงชะตา แสตมป์ที่ระลึก อาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 1.90 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ เทศบาลตำบลแมริมจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มากขึ้น ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่า การมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนทำให้สถานประกอบการท่องเที่ยวส่วนนั้นมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเอกชน ย่อมส่งผลให้สามารถจ่ายภาษีบำรุงท้องที่ให้กับเทศบาลตำบลแมริมได้มากขึ้น ทั้งภาษีที่ดิน ภาษีโรงเรือน ภาษีบ้าน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้องจ่ายให้แก่ทางราชการ แต่ทั้งนี้อาจจะมีปัญหาในเรื่องของความโปร่งใสในเรื่องของการจัดเก็บภาษี ซึ่งมีประชาชนส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า เทศบาลตำบลแมริมอาจจะได้รายได้จากการเก็บภาษีอากรจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้น้อยกว่าความเป็น

จริง เพราะความไม่โปร่งใสของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องที่อาจจะเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้หลีกเลี่ยงหรือชำระภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 1.77 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนมีการสร้าง
ระบบสาธารณูปโภครองรับการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเฉพาะเทศบาลตำบลแม่ริมมีการจัดตั้ง
ศูนย์บริการประชาชน และก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคเพิ่มเติม เช่น ไฟฟ้าสาขา ขยายถนน
ขุดลอกคูคลองเพื่อการระบายน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจัดซื้อและจัดหาถังขยะ รถกวาดถนน
รถไฟฟ้าส่องสว่าง รถบรรทุกขยะมูลฝอย และรถยนต์บรรทุกน้ำแบบเอนกประสงค์ เพิ่มเติมอีกด้วย
อันเป็นผลมาจากการท่องเที่ยวที่มีการสร้างและขยายตัวเพิ่มขึ้นในชุมชนแม่ริมในรอบ 10 ปี
ที่ผ่านมา รวมถึงมีการปรับปรุงคุณภาพของระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท ให้
ครอบคลุมพื้นที่และมีมาตรฐานดีขึ้น

อันดับห้ามีอยู่ 2 ข้อ ค่าเฉลี่ย 1.73 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ
ประชาชนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น ชุมชนมีอาชีพใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
นอกเหนือจากอาชีพทั่วไปและอาชีพที่เป็นอาชีพหลักของคนในชุมชนไม่ว่าจะเป็นอาชีพเกษตรกร
ค้าขาย และรับราชการแล้ว ยังมีอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวเพิ่มเข้ามาอีกด้วย เช่น
พนักงานร้านสะดวกซื้อ พนักงานฟิตเนส คนดูแลนักท่องเที่ยวแบบ Home Stay พนักงานดูแล
คนชรา พนักงานคอมพิวเตอร์ และพนักงานเล่นกีฬาผาดโผนประเภทต่าง ๆ เป็นต้น และอีกข้อหนึ่ง
คือ ชุมชนมีการลงทุน / การค้ามากขึ้น ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่า
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการลงทุน และทำการค้าเพิ่มมากขึ้นแต่เพิ่มมากขึ้นในปริมาณ
ที่น้อยมาก เพราะในปัจจุบันเนื่องจากสภาพปัญหาทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศ
และภายนอกประเทศส่งผลกระทบอย่างมากต่อการลงทุน ความวุ่นวายทางการเมืองและความไม่
แน่นอนของเศรษฐกิจทำให้นักลงทุน นักธุรกิจ แม้กระทั่งนักท่องเที่ยวลดจำนวนลง โดยเฉพาะ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง อาทิเช่น ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร รีสอร์ท เป็นต้นแต่การลงทุนที่
เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในทางอ้อม เช่น ร้านขายของที่ระลึก บั๊มน้ำมัน ร้านถ่ายรูป
เป็นต้น ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่า มีการลงทุนเพิ่มขึ้น เพราะรองรับ
กับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และอุตสาหกรรมเดิม และความเจริญเติบโตของชุมชน ที่ยัง
ช่วยให้ชุมชนยังมีความสนใจในการลงทุนและการทำการค้าอยู่บ้างในปัจจุบัน

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 1.69 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนมีอาชีพ
ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิเช่น พนักงานร้านสะดวกซื้อ พนักงานร้านอินเทอร์เน็ต
พนักงานสอนโยคะ พนักงานสปา และพนักงานเครื่องเล่นกีฬาผาดโผน เป็นต้น แต่ทั้งนี้อาชีพใหม่
ที่เกิดขึ้นในชุมชนแม้จะเกิดขึ้นมากบ้างแต่มีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากอาชีพของประชาชนส่วน

ใหญ่ในชุมชนจะประกอบอาชีพดั้งเดิมและอาชีพพื้นฐานของชุมชนกิ่งเมืองกิ่งชนบท โดยที่อาชีพหลักของคนในชุมชนมีอยู่ไม่กี่ประเภท อาทิเช่น ค้าขาย เกษตรกรรม รับราชการ เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนและมีอาชีพใหม่เกิดขึ้นมา แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพเดิมอยู่ และมีประกอบอาชีพในลักษณะอาชีพที่ไม่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงหรือเกิดอาชีพใหม่มากขึ้นอย่างเด่นชัดแต่อย่างใด

ตารางที่ 4.15 ระดับผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิม

ผลกระทบด้านลบ ทางด้านเศรษฐกิจ	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันภายในชุมชน	2.50	ผลกระทบ มาก	1	1.62	ผลกระทบ ปานกลาง	1
2. การสูญเสียงบประมาณในการดูแล บำรุงรักษา และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจาก อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1.58	ผลกระทบ ปานกลาง	5	1.45	ผลกระทบ ปานกลาง	4
3. พื้นที่การเกษตรและพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนลดลง	2.25	ผลกระทบ มาก	4	1.51	ผลกระทบ ปานกลาง	3
4. การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร	2.33	ผลกระทบ มาก	3	1.61	ผลกระทบ ปานกลาง	2
5. ความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรรายได้และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการ ดูแลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว	2.42	ผลกระทบ มาก	2	1.35	ผลกระทบ ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	2.22	ผลกระทบ มาก		1.51	ผลกระทบ ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ประกอบการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม รวมเฉลี่ย 2.22 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจว่ามีผลกระทบมาก โดยแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันภายในชุมชน ค่าเฉลี่ย 2.50 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันภายในชุมชน หมายความว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้รายได้ของคนในชุมชนมีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่แล้วผู้ประกอบการจะมีต้นทุนและเป็นผู้ที่มีรายได้ดีในระดับหนึ่งอยู่แล้ว และการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหากไม่ได้รับผลกระทบจากเรื่องการเมืองหรือเศรษฐกิจผันผวน ก็จะนำมาซึ่งรายได้ทางตรง ในมูลค่าที่สูง อาทิเช่น ค่าที่พัก โรงแรม ค่าบริการ ค่าจ้าง เป็นต้น ซึ่งเป็นรายได้ในระดับที่ดีมากเมื่อเทียบกับการประกอบอาชีพพื้นฐานในชุมชน และเนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของชุมชนเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาคเอกชน จึงทำให้ผู้ประกอบการสามารถกำหนดราคาสินค้า หรืออัตราค่าบริการได้ตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้กำไรสูงสุด อีกทั้งเรื่องของการท่องเที่ยวจะเป็นเรื่องของความพึงพอใจ ความชอบ และรสนิยมส่วนตัว ดังนั้นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบางแห่งที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาท่องเที่ยวก็จะทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ ใ้รายได้มากขึ้น และเกิดช่องว่างระหว่างความเท่าเทียมกันด้านรายได้ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและคนในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจ

อันดับสอง ค่าเฉลี่ย 2.42 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรรายได้และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการ ดูแลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากการลงทุนและความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างจะให้การสนับสนุนในเรื่องของการบริหารจัดการ และดูแล เช่น การจัดหารถจัดเก็บขยะมูลฝอย การจัดหาที่กำจัดขยะ การปรับปรุงพื้นผิวการจราจร ในเส้นทางที่ไปยังแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ผู้ประกอบการเห็นว่า ถึงแม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้การสนับสนุนในเรื่องของการบริหารจัดการและดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากกว่าพื้นที่ ๆ ไม่ใช่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่ผู้ประกอบการเองก็ได้ชำระภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในจำนวนที่มากกว่าประชาชนทั่วไป แต่ยอมหลีกเลี่ยงไม่ได้กับการเกิดปัญหาในเรื่องของการจัดสรรรายได้และงบประมาณในมุมมองของประชาชนทั่วไป

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 2.33 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร ผู้ประกอบการเห็นว่า ที่ดินที่มีการคาดการณ์ว่าจะมีการก่อสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใหม่

เกิดขึ้น หรือที่ดินที่เป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเดิมอยู่แล้วอีกทั้งพื้นที่ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้นจะมีราคาค่อนข้างแพง และเจ้าของพื้นที่จริง ๆ จะโดนนักลงทุนและนักเก็งกำไรทางด้านที่ดินกว้านซื้อที่ดินมาเพื่อเก็งกำไร เช่น บริเวณศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ เพราะนักลงทุนจะทราบข้อมูลการลงทุนก่อนและมีการคาดการณ์ว่า พื้นที่บริเวณใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีความเจริญเติบโตสูงขึ้น และจะมีการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 2.25 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมากที่สุด พื้นที่การเกษตรและพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนลดลง เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบางแห่งจำเป็นต้องใช้ที่ดินจำนวนมาก และอาจจะเป็นที่อยู่อาศัย หรือที่ดินเพื่อการเกษตรของประชาชนในพื้นที่มาก่อน หรืออาจเป็นที่ดินที่อยู่ใกล้เคียงกับเขตป่า ดังนั้นในบางครั้งจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการซื้อที่ดินจากประชาชนในพื้นที่ได้

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 1.58 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ การสูญเสียงบประมาณในการดูแล บำรุงรักษา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งนี้ผู้ประกอบการคิดเห็นว่าการสูญเสียงบประมาณในการดูแล บำรุงรักษา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบ้างแต่ไม่มากนัก และสามารถอธิบายได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นของภาคเอกชน และบางส่วนแม้จะเป็นของภาครัฐ แต่ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการลงทุน การดูแล บำรุงรักษา รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้น ๆ เป็นของเจ้าของ ผู้ประกอบการ และผู้ดูแลอยู่แล้วทำให้รัฐไม่ได้สูญเสียงบประมาณในส่วนนี้มาก จึงเป็นผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลกระทบน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.15.พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม รวมเฉลี่ย 1.51 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจว่า มีผลกระทบปานกลาง โดยแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.62 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันภายในชุมชน ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความคิดเห็น ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้รายได้ของคนในชุมชนมีความแตกต่างกัน การประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีรายได้ทางตรงที่มีมูลค่าสูง อาทิเช่น ผลกำไรค่าที่พัก โรงแรม ค่าบริการ ค่าจ้าง การอุดหนุนงบประมาณจากภาครัฐ เป็นต้น นำมาซึ่งรายได้ในระดับที่ดีเมื่อเทียบกับรายได้ที่เกิดจากการประกอบอาชีพพื้นฐานในชุมชน ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนยังมีรายได้น้อยอยู่

อันดับสอง ค่าเฉลี่ย 1.61 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ การซื้อขายที่ดิน เพื่อเก็งกำไร ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นว่าตั้งแต่ในอดีตที่เริ่มมีการขยายตัวของเมืองเชียงใหม่มายังอำเภอแม่ริม ราคาที่ดินของอำเภอแม่ริมเริ่มมีราคาสูงขึ้นหลายเท่าตัว ผนวกกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางผ่านไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งในอำเภอแม่ริมและนอกเขตอำเภอแม่ริม ทำให้เกิดการซื้อที่ดินดั้งเดิมของชาวบ้าน โดยนักลงทุนและนักธุรกิจ เพื่อนำไปสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ส่งผลให้พื้นที่ใกล้เคียงมีราคาที่ดินสูงขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้การก่อสร้างเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างสถานที่ต่าง ๆ โดยเส้นทางไปยังอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสถานที่ราชการสำคัญทำให้ราคาที่ดิน โดยเฉพาะของชุมชนแม่ริมสูงขึ้นตามลำดับ นอกเหนือจากราคาที่ดินที่สูงขึ้นจากการท่องเที่ยวแล้ว ราคาที่ดินยังสูงขึ้นจากการสร้างบ้านจัดสรร และเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างถนนอีกด้วย

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 1.51 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ พื้นที่การเกษตร และพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนลดลง เนื่องจากเป็นผลมาจากการเก็งกำไรที่ดินเพื่อนำมาสร้างเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะธุรกิจที่พักโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร ซึ่งบางแห่งมีเนื้อที่ขนาดใหญ่ ทำให้พื้นที่ ๆ เคยเป็นนา ไร่ สวน รวมถึงที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนน้อยลง รวมถึงการย้ายที่อยู่ ในช่วงระหว่างการเปลี่ยนผ่านจากรุ่นหนึ่ง ไปยังอีกรุ่นหนึ่ง เนื่องจากรูปแบบทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มีคนในชุมชนจำนวนหนึ่งขายที่ดินแล้วออกไปอยู่ในพื้นที่อื่น เช่น ตัวเมืองเชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 1.45 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ การสูญเสียงบประมาณในการดูแล บำรุงรักษา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นของภาคเอกชน และบางส่วนแม้จะเป็นของภาครัฐ แต่ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการลงทุน การดูแล บำรุงรักษา รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น ๆ เป็นของเจ้าของ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น ๆ ทำให้รัฐอาจจะไม่ต้องสูญเสียงบประมาณในส่วนนี้มาก นอกเหนือจากการให้บริการพื้นฐานจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น รถจัดเก็บขยะมูลฝอย ที่ทิ้งและกำจัดขยะ การให้บริการไฟฟ้า น้ำ และโทรศัพท์ เป็นต้น

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 1.35 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรรายได้และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการ ดูแลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ คิดเห็นว่าเทศบาลตำบลแม่ริมมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา การก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ และให้การดูแลชุมชนในพื้นที่อย่างค่อนข้างเท่าเทียมกัน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น

ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว แต่อาจจะมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลแมริมส่วนน้อยบางคนที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวจนอาจเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้าง การก่อให้เกิดมลภาวะ การชำระภาษี เป็นต้น

ตารางที่ 4.16 ระดับผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

ผลกระทบด้านบวก ทางด้านสังคม	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. ชุมชนมีความเจริญเติบโตมากขึ้น	2.50	ผลกระทบ มาก	2	1.84	ผลกระทบ ปานกลาง	3
2. ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการศึกษามากขึ้น	2.50	ผลกระทบ ปานกลาง	2	1.83	ผลกระทบ ปานกลาง	4
3. ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น	2.42	ผลกระทบ มาก	3	1.67	ผลกระทบ ปานกลาง	5
4. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น	2.83	ผลกระทบ มาก	1	1.95	ผลกระทบ ปานกลาง	1
5. ชุมชนมีกิจกรรม เทศกาล ด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น	2.42	ผลกระทบ มาก	3	1.89	ผลกระทบ ปานกลาง	2
6. สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งขึ้น เนื่องจากมีการทำงานในชุมชนมากขึ้น ประชาชนไม่ต้องไปทำงานนอกพื้นที่	2.50	ผลกระทบ มาก	2	1.63	ผลกระทบ ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	2.53	ผลกระทบ มาก		1.80	ผลกระทบ ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ประกอบการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม รวมเฉลี่ย

2.53 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคมว่ามีผลกระทบมาก โดยแบ่งออกเป็น 3 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุดค่าเฉลี่ย 2.83 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ส่งผลให้เทศบาลตำบลแม่ริมเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในฐานะของชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย เนื่องจากการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ให้แก่ นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารประกอบการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น รวมถึงชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมยังเป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงได้อีกด้วย เช่น ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นที่ตั้งของศูนย์กีฬาผาดโผนที่ใหญ่ที่สุดของภาคเหนือ ฟาร์มงูที่ใหญ่ที่สุดของภาคเหนือ และชุมชนแม่ริมเป็นที่ตั้งของธุรกิจที่พักโรงแรมระดับห้าดาวของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

อันดับสองมี 3 ข้อ ค่าเฉลี่ย 2.50 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ชุมชนมีความเจริญเติบโตมากขึ้น ทั้งในเรื่องของการขยายตัวของเมือง การมีระบบสาธารณูปโภคที่ทั่วถึงและครบครันมากขึ้น การมีร้านค้า สถานที่สำคัญต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น รวมถึงที่เห็น ได้อย่างชัดเจน คือ การเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านจัดสรร เกสต์เฮาส์ และร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น รวมถึงเส้นทางคมนาคมภายในชุมชนมีการปรับปรุงและตกแต่งในสวยงามด้วยพรรณไม้ต่าง ๆ มากขึ้น อีกข้อหนึ่ง คือ ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการศึกษามากขึ้น สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมที่ต่างปรับตัวและเพิ่มระดับทางการศึกษา ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม แต่เกิดจากในสังคมปัจจุบันการศึกษามีระดับสูงขึ้น การศึกษาภาคบังคับเพิ่มขึ้นจากประถมศึกษาปีที่ 6 มาเป็นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท จึงทำให้สามารถรับกระแสการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเนื่องมาจากในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีอาชีพและมีแหล่งงานมากขึ้นทั้งที่เป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและไม่ใช่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนั้นย่อมส่งผลให้ประชาชนต้องการทำงานในพื้นที่มากขึ้น เพราะได้อยู่กับครอบครัวและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ดังนั้นคนจึงตื่นตัวในการศึกษามากขึ้นตามลำดับ และสถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งขึ้น เนื่องจากมีการทำงานในชุมชนมากขึ้น ประชาชนไม่ต้องไปทำงานนอกพื้นที่

อันดับสุดท้ายมี 2 ข้อ ค่าเฉลี่ย 2.42 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น และชุมชนมีกิจกรรมเทศกาลด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งนี้ผู้ประกอบการเห็นว่าในชุมชนมีการรวมกลุ่มอยู่แต่เป็นการรวมกลุ่มในการบริหารจัดการชุมชนในภาพรวม ไม่ได้เฉพาะเจาะจงในเรื่องของการท่องเที่ยว การรวมกลุ่มจะเป็นในลักษณะของคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มรักษ์

แมริม เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากในชุมชนแมริมมีการรวมกลุ่มกันในส่วนของแต่ละชุมชนอยู่แล้ว กลุ่มที่จะเข้ามาทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวก็จะมีเพียงกลุ่มที่มาทำงาน หรือทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยวเท่านั้น รวมถึงเทศกาลงานกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนก็ค่อนข้างมีรูปแบบและกำหนดไว้แล้วตามประเพณีนิยม เช่น ประเพณีทางศาสนา ประเพณียี่เป็ง งานเทศกาลฤดูหนาว เป็นต้น การที่ผู้ประกอบการจะจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ จะทำให้เป็นการเพิ่มต้นทุนและไม่คุ้มค่าทางด้านธุรกิจ แต่จะใช้การประชาสัมพันธ์โดยทั่วไปมากกว่า ดังนั้นทำให้ไม่ได้มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากนัก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม รวมเฉลี่ย 1.80 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคมว่ามีผลกระทบปานกลาง โดยแบ่งออกเป็น 6 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.95 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแมริม ส่งผลให้เทศบาลตำบลแมริมเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในฐานะของชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย เนื่องจากการท่องเที่ยวจำเป็นจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ให้แก่ นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจได้รับทราบข้อมูลข่าวสารประกอบการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น รวมถึงชุมชนเทศบาลตำบลแมริมยังเป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงได้อีกด้วย

อันดับสอง ค่าเฉลี่ย 1.89 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนมีกิจกรรมเทศกาลด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น นอกเหนือจากเทศกาล งานประเพณีด้านการท่องเที่ยวพื้นฐานของชุมชน เช่น งานประเพณีปีใหม่ งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา งานประเพณียี่เป็ง งานเทศกาลฤดูหนาวแมริม ที่ทางชุมชนเทศบาลตำบลแมริมจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีอยู่แล้วนั้น การมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนทำให้มีเทศกาลด้านการท่องเที่ยวใหม่เพิ่มขึ้นเสริมกับเทศกาลเดิมของชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬาผาดโผน งานเทศกาลแสดงพรรณไม้เมืองหนาวแมริม งานสมโภชวัดป่าดาราภิรมย์ เป็นต้น

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 1.84 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนมีความเจริญเติบโตมากขึ้น ทั้งในเรื่องของการขยายตัวของเมือง การมีระบบสาธารณูปโภคที่ทั่วถึงและครบครันมากขึ้น การมีร้านค้า สถานที่สำคัญต่าง ๆ เพิ่มขึ้น รวมถึงที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านจัดสรร เกสต์เฮาส์ และร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น รวมถึงเส้นทางคมนาคมภายใน

ชุมชนมีการปรับปรุงและตกแต่งในสวนงามด้วยพรรณไม้ต่าง ๆ มากขึ้น มีไฟฟ้าสาธารณะและระบบโทรศัพท์ครอบคลุมพื้นที่ออกไปอีกตามจุดที่มีอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 1.83 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการศึกษามากขึ้น สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมที่ต่างปรับตัวและเพิ่มระดับทางการศึกษา ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม แต่เกิดจากในสังคมปัจจุบันการศึกษามีระดับสูงขึ้น การศึกษาภาคบังคับเพิ่มขึ้นจากประถมศึกษาปีที่ 6 มาเป็นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท จึงทำให้สามารถรับกระแสการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นความโชคดีของเทศบาลตำบลแม่ริมที่อยู่ใกล้สถานศึกษาหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นต้น

อันดับห้า ค่าเฉลี่ย 1.67 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น ในชุมชนมีการรวมกลุ่มอยู่แต่เป็นการรวมกลุ่มในการบริหารจัดการชุมชนในภาพรวม ไม่ได้เฉพาะเจาะจงในเรื่องของการท่องเที่ยว การรวมกลุ่มจะเป็นในลักษณะของคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากในชุมชนแม่ริมมีการรวมกลุ่มกันในส่วนของแต่ละชุมชนอยู่แล้ว กลุ่มที่จะเข้ามาทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวก็จะมีเพียงกลุ่มที่มาทำงาน หรือทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยวเท่านั้น และขึ้นอยู่กับช่วงเทศกาลงานประเพณี และงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในการทำกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 1.63 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งขึ้น เนื่องจากมีการทำงานในชุมชนมากขึ้น ประชาชนไม่ต้องไปทำงานนอกพื้นที่ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการจ้างงานให้คนในพื้นที่ได้ทำได้โดยไม่ต้องจากถิ่นฐานไปไหน แต่ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การที่ครอบครัวจะมีความอบอุ่นและเข้มแข็งไม่ได้อยู่ที่การทำงานอยู่ในพื้นที่ หรือนอกพื้นที่มากเท่าใดนัก แต่ขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวนั้น ๆ และต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละครอบครัว อีกทั้งในสภาพเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เกิดภาวะสภาพการแข่งขันและความผันแปรทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้ประชาชนต้องดิ้นรนและทำงานอย่างเต็มความสามารถ ไม่สามารถเลือกได้ว่าจะต้องทำงานในพื้นที่หรือนอกพื้นที่มากนัก

ตารางที่ 4.17 ระดับผลกระทบด้านลบทางด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่วิม

ผลกระทบด้านลบ ทางด้านสังคม	ผู้ประกอบการ			ประชาชน ผู้นำชุมชน และ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ		
	ค่า เฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ	ค่า เฉลี่ย	แปรผล	ลำดับ
1. วัฒนธรรม ประเพณี รูปแบบ การเล่นพื้นบ้านของชุมชน ความ เชื่อค่านิยมของท้องถิ่นเปลี่ยนไป	2.17	ผลกระทบ มาก	5	1.55	ผลกระทบ ปานกลาง	4
2. ชุมชนมีปัญหาเรื่องแรงงานต่าง ด้าวเข้ามาค้าแรงงานและทำอาชีพ ในชุมชนมากขึ้น	2.92	ผลกระทบ ปานกลาง	1	1.85	ผลกระทบ ปานกลาง	1
3. ชุมชนมีความหนาแน่นและ แออัด	2.75	ผลกระทบ มาก	2	1.72	ผลกระทบ ปานกลาง	3
4. ประชาชนเพิ่มความนิยมในเรื่อง ของการบริโภคและความเป็นสังคม เมือง	2.50	ผลกระทบ มาก	4	1.73	ผลกระทบ ปานกลาง	2
5. ชุมชนเกิดปัญหาและมลภาวะ ทางสิ่งแวดล้อม	2.67	ผลกระทบ มาก	3	1.52	ผลกระทบ ปานกลาง	5
6. ชุมชนเกิดการขาดแคลนน้ำและที่ อยู่อาศัยที่น้อยลงในพื้นที่ที่ไม่ใช่ แหล่งท่องเที่ยว	2.00	ผลกระทบ มาก	6	1.39	ผลกระทบ ปานกลาง	6
7. ความไม่เสมอภาคในการ ให้บริการและการดูแลจากภาครัฐ	1.75	ผลกระทบ ปานกลาง	8	1.30	ผลกระทบ ปานกลาง	8
8. เกิดความไม่เท่าเทียมกันทาง สังคม และฐานะทางสังคมของคน ในชุมชนแตกต่างกันมากขึ้น	1.92	ผลกระทบ ปานกลาง	7	1.30	ผลกระทบ ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	2.33	ผลกระทบ มาก		1.55	ผลกระทบ ปานกลาง	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ประกอบการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม รวมเฉลี่ย 2.33 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบทางด้านสังคมว่ามีผลกระทบมาก โดยแบ่งออกเป็น 8 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.92 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ชุมชนมีปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวเข้ามาค้าแรงงานและทำอาชีพในชุมชนมากขึ้น เพราะเมื่อมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หรือธุรกิจท่องเที่ยวเกิดขึ้น จำเป็นที่จะต้องมีการว่าจ้างแรงงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะและความรู้มากนักเพื่อมาทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผู้ประกอบการต้องการจะประหยัดงบประมาณในการจ้างงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น คนงานแบกหาม กรรมกร พนักงานทำความสะอาด เป็นต้น แต่ในปัจจุบันแรงงานไทยขาดแคลนและต้องจ้างในอัตราที่สูง ทำให้ผู้ประกอบการจึงต้องจ้างแรงงานต่างด้าวซึ่งมีอัตราค่าจ้างที่ถูกกว่าการจ้างแรงงานคนไทยในพื้นที่ โดยเฉพาะ แรงงานชาวพม่า แรงงานชาวกระเหรี่ยง แรงงานชาวจีนฮ้อ เป็นต้น

อันดับสอง ค่าเฉลี่ย 2.75 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ชุมชนมีความหนาแน่นและแออัด ซึ่งเป็นผลมาจากจำนวนประชากรในชุมชนมีมากขึ้น มีแรงงานทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพ รวมถึงนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น ในขณะที่พื้นที่ยังมีอยู่เท่าเดิม ดังนั้นชุมชนจึงเกิดความหนาแน่นและหากยังมีการเพิ่มปริมาณของจำนวนประชากรและแรงงานมากขึ้นก็จะทำให้ชุมชนมีความแออัดขึ้นได้

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 2.67 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ชุมชนเกิดปัญหาและมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคนในชุมชนเยอะขึ้น การจราจรเริ่มติดขัด มีควันฝุ่น ไอเสียจากรถยนต์ที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้นทั้งในส่วนที่มาท่องเที่ยว และเดินทางผ่านไปยังสถานที่ต่าง ๆ และเกิดปัญหาในการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ แต่ผู้ประกอบการก็ยังมองว่ายังไม่ใช่ปัญหาที่รุนแรงมากนักเมื่อเทียบกับปัญหาแรงงานต่างด้าว

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 2.50 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ ประชาชนเพิ่มความนิยมในเรื่องของการบริโภคและความเป็นสังคมเมือง เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน ทำให้อาจจะเกิดการซบเซบชบลักษณะการใช้ชีวิต และค่านิยมของคนต่างถิ่นมากขึ้น และอุตสาหกรรมหลาย ๆ แห่งก็จำเป็นต้องปรับรูปแบบให้เป็นลักษณะสังคมตะวันตก เพราะต้องการให้นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมและคุ้นเคย

อันดับห้า ค่าเฉลี่ย 2.17 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบมาก คือ วัฒนธรรม ประเพณีรูปแบบการละเล่นพื้นบ้านของชุมชน ความเชื่อค่านิยมของท้องถิ่นเปลี่ยนไป ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า คนในชุมชน โดยเฉพาะเยาวชนมีความเชื่อและรับค่านิยมจากวัฒนธรรมตะวันตก และ

การแสดงออกแบบสมัยใหม่มาจนเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การทำเล่นกีฬาผาดโผนที่รับวัฒนธรรมมาจากต่างประเทศ เป็นต้น

อันดับหก ค่าเฉลี่ย 2.00 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนเกิดการขาดแคลนน้ำและที่อยู่อาศัยที่น้อยลงในพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่ได้นำน้ำและพื้นที่อยู่อาศัยในพื้นที่มาใช้งานทำให้เกิดความขาดแคลน แต่ในทางตรงกันข้ามอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลับแบ่งปันน้ำจากแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นให้กับชุมชนอีกด้วย เช่น แหล่งน้ำของโรงแรม กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ เชียงใหม่

อันดับเจ็ด ค่าเฉลี่ย 1.92 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม และฐานะทางสังคมของคนในชุมชนแตกต่างกันมากขึ้น ในระดับที่มีอยู่แต่ไม่มากนัก เนื่องจากฐานะทางสังคมในชุมชนไม่ได้ขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละครอบครัว

อันดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย 1.75 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ความไม่เสมอภาคในการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐ เนื่องจากการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐเป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยตรงอยู่แล้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบข้อบังคับและนโยบายในภาพรวม เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการบริหารงานราชการ ทำให้ไม่มีผลกระทบมากในเรื่องของความไม่เสมอภาคในการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐที่มีต่อพื้นที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและพื้นที่ ๆ ไม่ใช่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม รวมเฉลี่ย 1.55 แปรผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบทางด้านสังคมว่ามีผลกระทบปานกลาง โดยแบ่งออกเป็น 7 อันดับ ดังนี้

อันดับแรกที่มีผลกระทบมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.85 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนมีปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวเข้ามาค้าแรงงานและทำอาชีพในชุมชนมากขึ้น ประชาชน ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความคิดเห็นเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ส่งผลให้ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวเข้ามาค้าแรงงานและทำอาชีพในชุมชนมากขึ้น เพราะเมื่อมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหรือธุรกิจท่องเที่ยวเกิดขึ้น ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจะนิยมจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีอัตราค่าจ้างถูก และไม่ต้องมีทักษะหรือความเชี่ยวชาญมากนักเพื่อมาทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะในงานที่ทำในสนามกอล์ฟ และงานในธุรกิจโรงแรมต่าง ๆ เพราะสามารถหาได้ง่ายกว่าและอัตราค่าจ้างถูกกว่าแรงงานไทยในพื้นที่มาก ทำให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัยและทำงานในชุมชนมากกว่าในอดีต โดย

สามารถดูได้จากในหอพักหรือบ้านเช่าในบริเวณชุมชนแม่ริมจะมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนหนึ่ง เช่น ชาวพม่า ชาวกระเหรี่ยง ชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นต้น จนทำให้เกิดปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความแออัด และปัญหาอาชญากรรม ส่งผลให้ชุมชนเกิดปัญหาการลี้ภัยไหลเข้ามาอยู่ในพื้นที่เทศบาลชุมชนแม่ริมของแรงงานต่างด้าวเพื่อทำงานมากขึ้น โดยเฉพาะในชุมชนที่มีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตั้งอยู่ เช่น ชุมชนศรีบุญเรือง ชุมชนทรายมูล ชุมชนห้วยโจ้ เป็นต้น

อันดับสอง ค่าเฉลี่ย 1.73 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ประชาชนเพิ่มความนิยมในเรื่องของการบริโภคและความเป็นสังคมเมือง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มขึ้นจึงมีการทำธุรกิจการค้าต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ผนวกกับการเจริญเติบโตของเมือง จึงทำให้ประชาชนปรับตัวเข้าสู่สังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท และเป็นนักบริโภคนิยมมากขึ้น เช่น การแต่งกาย การมีรถยนต์ โทรศัพท์มือถือ การติดตั้งสัญญาณดาวเทียม การเล่นเกมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน เป็นต้น จึงทำให้กระแสความเป็นสมัยใหม่เริ่มเข้ามามีบทบาทมากกว่าความเชื่อและค่านิยมดั้งเดิมของประชาชนในชุมชน

อันดับสาม ค่าเฉลี่ย 1.72 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนมีความหนาแน่นและแออัด เนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยได้ถูกแปรสภาพให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านจัดสรร สถานบริการต่าง ๆ ไปแล้วบางส่วน ทำให้มีพื้นที่สำหรับอยู่อาศัยน้อยลง และมีคนนอกพื้นที่ เช่น แรงงานต่างด้าว นักเรียนนักศึกษา เข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมากขึ้น ทำให้ชุมชนมีความหนาแน่นจนเริ่มจะแออัด โดยเฉพาะบริเวณตลาดแม่ริมและถนนหน้าว่าการอำเภอแม่ริม

อันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 1.55 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ วัฒนธรรม ประเพณี รูปแบบการละเล่นพื้นบ้านของชุมชน ความเชื่อค่านิยมของท้องถิ่นเปลี่ยนไป เนื่องจากบางส่วนได้เลียนแบบและรับเอาวัฒนธรรม ประเพณี รูปแบบการละเล่นพื้นบ้าน ความเชื่อค่านิยมของชาวต่างประเทศที่เห็นจากการท่องเที่ยวมาใช้ในชุมชนของตนเอง โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น เช่น การร้องเพลง การเต้น การแสดงออกในที่สาธารณะ เป็นต้น

อันดับห้า ค่าเฉลี่ย 1.52 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนเกิดปัญหาและมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคนในชุมชนเยอะขึ้น การจราจรเริ่มติดขัด มีควันฝุ่นไอเสียจากรถยนต์ที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้นทั้งในส่วนที่มาท่องเที่ยว และเดินทางผ่านไปยังสถานที่ต่าง ๆ และเกิดปัญหาในการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติให้ยุติธรรมและเสมอภาคกับทุกภาคส่วน

อันดับหก ค่าเฉลี่ย 1.39 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนเกิดการขาดแคลนน้ำและที่อยู่อาศัยที่น้อยลงในพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากในกรณีที่มีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกิดขึ้นใหม่ในชุมชน บางส่วนเป็นพื้นที่ทับซ้อนของที่อยู่อาศัยของประชาชน และบาง

แห่งก็ยังคงอยู่ในภูมิภาคที่เป็นต้นน้ำ เช่น โรงแรมจิ้ง โรงแรมโพธิ์ศรีชั้น เชียงใหม่ เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีการจัดสรรพื้นที่และน้ำเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจการ ทำให้ในข้อนี้อาจจะนำมาซึ่งปัญหาในระยะยาวได้ นอกจากนี้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่อื่น ๆ จะมีแหล่งน้ำไปใช้เป็นของตนเอง ในกรณีที่ต้องใช้น้ำในปริมาณที่มาก เช่น โรงแรมกรีน วัลเลย์ คันทรี คลับ เชียงใหม่ โรงแรมแมริมลาถุน วัดป่าดาราภิรมย์ เป็นต้น

อันดับสุดท้ายมีอยู่ 2 ข้อ ค่าเฉลี่ย 1.30 โดยการจากแปรผลมีผลกระทบปานกลาง คือ ชุมชนเกิดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม และฐานะทางสังคมของคนในชุมชนแตกต่างกันมากขึ้น และอีกข้อหนึ่ง คือ ความไม่เสมอภาคในการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐ สามารถอธิบายได้ว่าการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐเป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรงอยู่แล้ว นั่นคือ เทศบาลตำบลแมริม ซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายในการดูแลประชาชน และต้องทำให้เกิดความเท่าเทียม เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการบริหารงานราชการ และยังส่งผลถึงการเลือกตั้งคณะกรรมการของเทศบาลอีกด้วย ชุมชนจึงไม่ค่อยได้รับผลกระทบในเรื่องของความไม่เสมอภาคในการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐที่มีต่อพื้นที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและพื้นที่ ๆ ไม่ใช่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสำคัญ ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ในการศึกษา คือ ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ 10.25 ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบชุมชน 9 แห่ง ดังนี้

1. ชุมชนหมื่นถ้อย-น้ำงาม ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหมื่นถ้อย-น้ำงาม ตำบลริมใต้
2. ชุมชนดวงดี ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านดวงดี ตำบลริมใต้
3. ชุมชนขอนตาล ได้แก่ หมู่ที่ 3 บ้านขอนตาล ตำบลริมใต้
4. ชุมชนต้นแก้ว ได้แก่ หมู่ที่ 4 บ้านต้นแก้ว ตำบลริมใต้
5. ชุมชนท่าวังทอง ได้แก่ หมู่ที่ 5 บ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้
6. ชุมชนห้วยใจ ได้แก่ หมู่ที่ 6 บ้านห้วยใจ ตำบลริมใต้
7. ชุมชนทุ่งหัวช้าง ได้แก่ หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งหัวช้าง ตำบลริมใต้
8. ชุมชนทรายมูล ได้แก่ หมู่ที่ 8 บ้านทรายมูล ตำบลริมใต้
9. ชุมชนศรีบุญเรือง ได้แก่ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 (บางส่วน) ตำบลแม่สา

การศึกษานี้ใช้การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 203 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ คำนวณหาค่าคะแนน แปรผลค่าเฉลี่ยและจัดลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 คน
2. ประชาชนในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม จำนวน 180 คน ผู้นำชุมชนของเทศบาลตำบลแม่ริมทั้ง 9 แห่ง จำนวน 9 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ นายอำเภอแม่ริม และผู้บริหารของเทศบาลตำบลแม่ริม จำนวน 2 คน

การศึกษาครั้งนี้ ปรากฏผลการศึกษิตตามกรอบวัตถุประสงค์ สรุปได้ 5 ข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3. ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
4. การมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม
5. ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

แม่ริม

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปและลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม

จากการศึกษา พบว่า ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ ๆ สำคัญและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชน จำนวน 12 แห่งดังนี้ คือ 1) วัดป่าคาราภิรมย์ 2) พิพิธภัณฑ์พระตำหนักคาราภิรมย์ 3) วัดศรีบุญเรือง 4) พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ป๋นดินพ่อทำสวน 5) โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ 6) โรงแรมโฟร์ซีซั่น รีสอร์ท เชียงใหม่ 7) โรงแรมแม่ริมลาگون 8) โรงแรมจีรังเฮลท์ รีสอร์ท 9) ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อไบออร์คิด บัตเตอร์ฟายส์ 10) ฟาร์มงูแม่สา 11) ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง และ 12) ศูนย์กีฬาผาดโผน x - centre เชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่า ลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม มีอยู่ 3 ด้านดังนี้ คือ

- 1) ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วัดป่าคาราภิรมย์ พิพิธภัณฑ์พระตำหนักคาราภิรมย์ วัดศรีบุญเรือง และพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแม่ป๋นดินพ่อทำสวน
- 2) ด้านธุรกิจที่พักโรงแรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ โรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ โรงแรมโฟร์ซีซั่น รีสอร์ท เชียงใหม่ โรงแรมแม่ริมลาگون และโรงแรมจีรังเฮลท์ รีสอร์ท
- 3) ด้านกีฬา สันทนาการและบริการ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ฟาร์มกล้วยไม้และผีเสื้อไบออร์คิด บัตเตอร์ฟายส์ ฟาร์มงูแม่สา ร้านอาหารสายน้ำผึ้ง และศูนย์กีฬาผาดโผน x - centre เชียงใหม่

5.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีประเด็นในการศึกษา 3 เรื่องด้วยกัน คือ ระยะเวลาในการดำเนินการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รายได้เฉลี่ยของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการจ้างงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้ง 12 แห่ง มีระยะเวลาก่อตั้งและดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 28 ปี โดยแยกเป็น 1) อุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 61 ปี 2) อุตสาหกรรมด้านธุรกิจที่พักโรงแรม มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 13 ปี และ 3) อุตสาหกรรมด้านกีฬา สันทนาการและบริการ มีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยประมาณ 11 ปี ทั้งนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนที่มีระยะเวลาดำเนินการที่ยาวนานที่สุดจำนวน 144 ปี คือ วัดศรีบุญเรือง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาดำเนินการที่สั้นที่สุดจำนวน 3 ปี คือ ศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่

ทำให้สรุปได้ว่า อุตสาหกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเฉลี่ยแล้วมีการก่อตั้งและดำเนินการมายาวนานที่สุด เพราะอุตสาหกรรมลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นวัด และศาสนสถาน ซึ่งในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมมีการก่อตั้งสถานที่ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัดมาควบคู่กับการตั้งถิ่นฐานของประชาชนในพื้นที่นั้น เนื่องจากพื้นเพของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นสังคมชนบทที่ทุกหมู่บ้านจะต้องมีวัดประจำของหมู่บ้านตนเอง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นวัด ศาสนสถาน และแหล่งท่องเที่ยวเก่าแก่ของชุมชน มีจำนวนเพียง 2 แห่ง

สำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านที่พักโรงแรม และด้านกีฬา สันทนาการและบริการเพิ่งเริ่มมีการลงทุน และก่อตั้งขึ้นเพื่อรองรับการขยายความเจริญเติบโตของเมืองเชียงใหม่มาทางยังอำเภอแม่ริมมากขึ้น เกิดการคาดการณ์ว่าอำเภอแม่ริมจะเป็นพื้นที่ ๆ มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว จึงเริ่มมีการตื่นตัวทางการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มมากขึ้นและก่อให้เกิดอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนแม่ริมที่หลากหลายและเป็นชุมชนหลักด้านการท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของอำเภอแม่ริม

ในส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านธุรกิจที่พักโรงแรม จะมีการก่อตั้งและดำเนินการมาในระยะเวลาไม่นานนัก เพราะธุรกิจที่พักโรงแรมเกิดจากการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยว และการรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในฤดูกาลที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว แต่เดิมชุมชนแม่ริมมีธุรกิจที่พักโรงแรมอยู่มาจำนวนหนึ่งแล้ว แต่ต่อมาเมื่อเกิดการขยายตัวของเมืองเชียงใหม่มาตามเส้นทางท่องเที่ยวเชียงใหม่ – สะเมิง เชียงใหม่ – ผาง จึงทำให้มีการก่อตั้งธุรกิจโรงแรมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ธุรกิจที่พักโรงแรมในชุมชนแม่ริม ส่วนใหญ่จะเป็นที่พักโรงแรมที่มีระดับการบริการที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่พักโรงแรมขนาดกลาง และสำหรับด้านกีฬา สันทนาการและ

บริการเพิ่งเริ่มมีการลงทุน และก่อตั้งเพื่อรองรับการขยายความเจริญเติบโตของเมืองที่มากขึ้น ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และกระแสการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการท่องเที่ยวในกลุ่มวัยรุ่นและวัยกลางคนให้บริการแหล่งท่องเที่ยวด้านกีฬา สันทนาการรูปแบบใหม่บ่งบอกถึงการตื่นตัวทางด้านการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนแมริมจึงมีความหลากหลายและความเข้มแข็ง และเป็นชุมชนหลักด้านการท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของอำเภอแมริม

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยค่อนข้างสูง เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมด้านบริการที่ทำให้เกิดรายได้และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ระดับรายได้เฉลี่ยในเกณฑ์ดีมาก อีกทั้งลักษณะอาชีพด้านการท่องเที่ยวสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านที่พัก โรงแรม ก่อให้เกิดการจ้างแรงงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนมากที่สุด รองลงมาคืออุตสาหกรรมด้านกีฬา สันทนาการและบริการ เนื่องจากอุตสาหกรรมทั้งสองด้านนี้จำเป็นต้องใช้แรงงานในการทำงานส่วนต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้างาน พนักงาน ลูกจ้าง บริกร ล่าม แคตตี้สนามกอล์ฟ คนงาน และเจ้าหน้าที่ดูแลอุปกรณ์เครื่องเล่นต่าง ๆ ซึ่งเฉพาะในส่วนของโรงแรมเชียงใหม่ กรีนวัลเลย์ คันทรี คลับ มีการจ้างงานในชุมชนมากที่สุด ในชุมชนแมริม เพื่อให้เพียงพอต่อการให้บริการ โรงแรม สนามกอล์ฟ และร้านอาหาร และศูนย์กีฬาผาดโผน x-centre เชียงใหม่ ที่เป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใหม่ที่เปิดกิจการได้ไม่นานมานี้ มีการจ้างงานคนในชุมชนถึง 40 คน เพราะจำเป็นต้องมีล่าม แคชเชียร์ ครูฝึก ผู้ดูแลและบริการเครื่องเล่นกีฬาผาดโผน ชุมชนเทศบาลตำบลแมริมมีการจ้างงานที่คึกคักและต่อเนื่อง เมื่อมีการท่องเที่ยวเข้ามาเสริมทำให้การจ้างงานยิ่งเพิ่มความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในด้านศิลปวัฒนธรรม มีอัตราการจ้างงานในชุมชนน้อย เพราะไม่ใช่สถานประกอบการที่มุ่งเน้นการให้บริการ และแสวงหาผลกำไรจากการท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นส่วนราชการทำให้จะมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐดำเนินงานอยู่แล้ว

5.1.3 ระดับการมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

(ตารางที่ 4.5 - 4.13)

จากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด เป็นอันดับแรก อันดับสองคือ มีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอันดับสุดท้ายคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ตามลำดับ การมีส่วนร่วมในการ

บริหารจัดการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั่นคือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย การรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรทางด้านการท่องเที่ยว การร่วมสรรหาผู้นำ หรือตัวแทนชุมชนด้านการท่องเที่ยว การประสานงานภายในชุมชน และระหว่างชุมชนอื่น ๆ อีกทั้งร่วมก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งจะคิดเห็นว่าผู้ประกอบการให้ความสำคัญในการบริหารจัดการว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น ๆ ที่ต้องมีส่วนช่วยกันในเรื่องการบริหารจัดการ กำหนดแนวทาง หรือวางมาตรการในการดูแลรักษา อีกทั้งประชาชนอาจจะยังเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อความเป็นอยู่ของชุมชนเอง แม้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายแห่งเป็นของภาคเอกชน และในบางแห่งเป็นส่วนการดูแลของภาครัฐ แต่ประชาชนในพื้นที่ก็รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของในฐานะของผู้ดูแลการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีคุณค่าในพื้นที่ และมีผลกระทบเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมสำหรับการมีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพราะเรื่องของการโครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชนมากกว่าเกี่ยวข้องกับตัวบุคคล คนในชุมชนทุกระดับ จะต้องเกี่ยวข้องกับการใช้โครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง ถนน เส้นทางคมนาคมขนส่ง การให้บริการน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ และปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชน อีกทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นั้น แม้ว่าชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นแหล่งจ้างงานและแหล่งการค้าการลงทุน รวมถึงการที่เป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ แต่ผู้ประกอบการจะไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวมากนัก เพราะต้องประกอบธุรกิจและดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตนเอง

ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด เพราะเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชน เกี่ยวข้องคนในชุมชนทุกระดับ ประชาชนทุกคนจะต้องใช้โครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง ถนน เส้นทางคมนาคมขนส่ง การให้บริการน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ และร่วมแก้ไขปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนเอง ซึ่งประชาชนจะมองว่าเป็นเรื่องของส่วนรวม ทำให้มีส่วนร่วมมากที่สุดเป็นอันดับแรก อันดับสองคือ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั่นคือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย การรวมกลุ่มหรือตั้งองค์กรทางด้านการท่องเที่ยว การร่วมสรรหาผู้นำ หรือตัวแทนชุมชนด้านการท่องเที่ยว

การประสานงานภายในชุมชน และระหว่างชุมชนอื่น ๆ อีกทั้งร่วมก่อตั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน การบริหารจัดการว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประชาชน ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในนั้น ๆ ที่ต้องมีส่วนช่วยกันในเรื่องการบริหารจัดการ กำหนดแนวทาง หรือวางมาตรการในการดูแลรักษา อีกทั้งประชาชนอาจจะยังเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อความอยู่ของชุมชนเอง แม้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายแห่งเป็นของภาคเอกชน และในบางแห่งเป็นส่วนการดูแลของภาครัฐ แต่ประชาชนในพื้นที่ที่รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของในฐานะของผู้ดูแลการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีคุณค่าในพื้นที่ และมีผลกระทบเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม และอันดับสุดท้ายคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพราะถึงแม้ว่าชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นแหล่งจ้างงานและแหล่งการค้าการลงทุน รวมถึงการที่เป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ แต่คนในชุมชนส่วนใหญ่จะมีอาชีพค้าขาย และเกษตรกร หากจะมีการร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวก็จะอยู่ในรูปแบบของนักท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่เท่านั้น อาจจะมีส่วนน้อยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวในฐานะพนักงาน คนงาน เป็นต้น

5.1.4 ระดับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคม ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิ (ตารางที่ 4.14 – 4.17)

จากการศึกษา พบว่า ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคม ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิที่มีผลกระทบอันดับแรก คือ ผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจ อันดับสอง คือ ผลกระทบด้านลบทางด้านสังคม อันดับสาม คือ ผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคม และอันดับสุดท้าย คือ ผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้เกิดผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิ หมายความว่า ชุมชนมีการลงทุน / การค้ามากขึ้น ได้แก่ การขยายการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของตน การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การลงทุนสร้างที่พักโรงแรม ร้านค้าร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกในชุมชน และยังส่งผลให้มีการจับจ่ายซื้อของในตลาดสดอำเภอแม่มิมากขึ้น บรรยากาศการค้าขายและการลงทุนก็คึกคักกว่าในอดีต อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีการลงทุนและทำการค้ามากขึ้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเทศบาลตำบลแม่มิมีการลงทุนจากนักลงทุน นักธุรกิจด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง อาทิเช่น ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร รีสอร์ท เป็นต้น หรือการ

ลงทุนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในทางอ้อม เช่น ร้านอาหารของที่ระลึก ปิมน้ำมัน ร้านถ่ายรูป เป็นต้น ทำให้ก่อให้เกิดความเจริญและส่งเสริมให้ชุมชนมีการค้า การลงทุนมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ส่งผลให้เทศบาลตำบลแม่ริมเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในฐานะของชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย เนื่องจากการท่องเที่ยวจำเป็นจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ให้แก่ นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจได้ทราบข้อมูลข่าวสารประกอบการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น รวมถึงชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมยังเป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงได้อีกด้วย อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีกิจกรรม เทศกาลด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น ชุมชนมีความเจริญเติบโตมากขึ้น ประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการศึกษามากขึ้น เช่น การศึกษาเกี่ยวกับการผลิตสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น การเรียนนวดแผนโบราณ การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น นอกเหนือจากนั้นประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกัน ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น และส่งผลให้สถาบันครอบครัวในชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบด้านบวกทางด้านสังคม

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้เกิดผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม หมายความว่าถึงชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริมได้รับผลกระทบในทางสังคมที่ไม่ค่อยมีผลดีต่อสังคมที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมประเพณี รูปแบบการดำรงชีวิตในชุมชนชนบท ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ ความแออัดหนาแน่นของชุมชน มลภาวะทางสิ่งแวดล้อม และการไม่เท่าเทียมกันในสังคม เป็นต้น ซึ่งถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดความเจริญและส่งเสริมผลกระทบในด้านบวกทางด้านเศรษฐกิจมากขึ้นก็ตาม แต่ก็ทำให้ชุมชนเกิดผลกระทบและปัญหาทางด้านสังคมเพิ่มขึ้นมากว่าผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและคนในชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลกระทบด้านลบทางด้านเศรษฐกิจน้อยกว่าข้ออื่น แสดงให้เห็นถึงการนำมาซึ่งรายได้และการประกอบอาชีพ รวมถึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่งผลให้ชุมชนมีเศรษฐกิจการค้าที่ดีขึ้นนั่นเอง

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม ซึ่งเป็นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีศักยภาพสูงในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยว การลงทุนและการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ท่าเลที่ตั้ง เอกอภิมณฑลล้านนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันงดงาม รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นชุมชนที่เต็มไปด้วยความเคลื่อนไหวของนักลงทุน

นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งมีวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนชาวประชาชนและชนกลุ่มน้อยที่มีประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมสืบมา สิ่งเหล่านี้ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางหลังไหลเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนแมริม โดยมีแหล่งท่องเที่ยวในหลายลักษณะ อาทิเช่น

1. การท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม
2. การท่องเที่ยวด้านที่พักโรงแรม
3. การท่องเที่ยวด้านกีฬา นันทนาการและบริการ

การท่องเที่ยวชนดังกล่าวนี้ ก่อให้เกิดก็มีส่วนร่วมในชุมชนมากขึ้น เช่น การก่อสร้างศูนย์พัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืน การจัดงานนิทรรศการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างมาก ทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้ง ดังที่ผู้ศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวมีผลกระทบทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป ทั้งการแต่งกาย การใช้ภาษา การประกอบอาชีพ ความเชื่อ และประเพณีต่างๆ ที่สืบทอดกันมา แต่การท่องเที่ยวก็ยังส่งผลทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และมียังมีการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิต รวมถึงยังมีการลงทุนเพื่อทำธุรกิจทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในชุมชนอีกด้วย

คนในชุมชนเทศบาลตำบลแมริมมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยตรง รวมถึงการแก้ไขปัญหา ผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถทำได้แต่ต้องใช้วิธีการให้ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ คนในชุมชนมากกว่านี้ โดยให้หน่วยงานภาครัฐหรือสถานศึกษาของภาครัฐ เข้ามามีบทบาทสำคัญสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบทางการท่องเที่ยว และส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวมากขึ้น ภาครัฐและภาคเอกชนสนับสนุนงบประมาณและดำเนินกิจกรรม ทั้งการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมและชมเชยบูรณะ แหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น หากคนส่วนใหญ่ในชุมชนเทศบาลตำบลแมริมร่วมเรียนรู้และนำวิธีการมาปรับใช้ อาจทำให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นกับการที่จะแก้ไขและป้องกันผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อวิถีชีวิตประชาชนนั้น โดยต้องอาศัยความร่วมมือในทุกระดับทั้งประชาชนเอง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวด้วย

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยังทำให้เกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจทั้งในด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบทางด้านบวก ได้แก่ ผลกระทบด้านรายได้และอาชีพ เนื่องจากในภาพรวมการท่องเที่ยวยังจะมีผลให้ชุมชนมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวและการประกอบอาชีพที่หลากหลาย โดย เช่น การบริการทางการท่องเที่ยว และผลกระทบจากการพัฒนาสาธารณูปโภครองรับการ

พัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมทั้งผลกระทบที่สืบเนื่องมาจากความเจริญจากการท่องเที่ยว ทั้งในด้านการศึกษาการเรียนรู้ต่างๆ ส่วนผลกระทบในด้านสังคมได้แก่ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่อาจเปลี่ยนแปลงไป จากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของชุมชน เป็นการเอาตัวรอดและเอาเปรียบซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว ที่ก่อให้เกิดลักษณะของสังคมที่ไร้ระเบียบ นอกจากนี้ยังเกิดการกระจายรายได้ที่กระจุกอยู่เฉพาะในกลุ่มผู้มีอำนาจทางการเงินและมีอิทธิพล ทำให้ชาวบ้านทั่วไปได้รับส่วนแบ่งที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบการตลาด ที่มีการแลกเปลี่ยนด้วยเงินและมีค่าครองชีพที่สูงขึ้น ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงส่งผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

แต่อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของประชาชนและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เกิดจากการพัฒนาความเจริญและการที่ชุมชนมีการติดต่อสื่อสารกับสังคมภายนอกมากขึ้น และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นจึงเป็นเรื่องปกติที่สามารถเกิดเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนแมริมจึงถือเป็นสิ่งหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของชุมชนประชาชนกับการท่องเที่ยว จึงสามารถสรุปได้ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ การป้องกันและชะลอการเกิดผลกระทบทางลบด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อชุมชนที่เกิดจากการท่องเที่ยว จึงควรคำนึงถึงบริบททางเศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรมของชุมชนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพราะใช้เป็นแนวทางป้องกันการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ สร้างโอกาสด้านการท่องเที่ยวให้ชุมชน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ยั่งยืนให้แก่ ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน สามารถส่งเสริมการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน และชาวบ้านที่เป็นเจ้าของพื้นที่มากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ชุมชนมีส่วนร่วมคิดและวางแผนการพัฒนา และแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ให้สอดคล้องตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ควรมีความร่วมมือ และประสานงานไปยังประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการร่วมกัน และรับรู้รับทราบพร้อมทั้งแก้ไขปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างตรงประเด็น และทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวมากขึ้น

2. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน และพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

3. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ทั้งในส่วนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นใหม่และในรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชน วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

4. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในชุมชน โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในชุมชนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

5. ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักท่องเที่ยว เดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุลระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมภายในชุมชนเอง และธุรกิจ การค้า ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

6. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวภายในชุมชนเชื่อมโยงกับชุมชนใกล้เคียง โดยการทำกรบริหารจัดการ และทำการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของชุมชนนี้ในตลาดอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

7. เพิ่มขีดความสามารถ และพัฒนาระบบบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และส่งเสริมประชาชน หรือผู้ที่สนใจที่จะประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวให้มีทักษะ และขีดความสามารถทางการท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อให้การท่องเที่ยวของชุมชนมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขัน รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในเชิงความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการท่องเที่ยว

8. พยายามใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารสนเทศ

9. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มการศึกษาในเชิงลึกโดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย นั่นคือ สอบถามเชิงสัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นที่แท้จริงของประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชนในแง่มุมต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ผลกระทบจากการบริหารงานของเทศบาล ผลกระทบทางด้านการเมือง เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมและผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นชุมชนท่องเที่ยวเหมือนกัน โดยทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ เพื่อจะได้มุมมอง ความเหมือนและความแตกต่างในปัจจัยด้านการท่องเที่ยว
3. ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเรื่องของนโยบาย แนวทางการแก้ไขปัญหา และแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

- กรณีการ์ ชมดี. “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสวนสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ (ระบบออนไลน์) 2548. แหล่งที่มา: http://www.tat.or.th/province.asp?reg_code=2&prov_id=50&x=18&y=10 (11 กรกฎาคม 2551)
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. “สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดภาคเหนือ” เอกสารประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว. เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ: กองวางแผนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. “สรุปปัญหาและการป้องกันแก้ไข ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อม” เอกสารประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว. เล่มที่ 5. กรุงเทพฯ: กองวางแผน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2537.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542.
- ขวัญชีวัน บัวแดง. “การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนกระเหรี่ยง: กรณีศึกษาหมู่บ้านในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- จรงค์ อินทนต์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโป่งร้อน ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง” การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ประวัติพิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ (ระบบออนไลน์) 2549. แหล่งที่มา: http://www.chula.ac.th/histry/darabhirom_th.html (25 กรกฎาคม 2550).
- ชยันต์ วรรณะภูติ และชยันต์ ผล โภค. “ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่” รายงานการสัมมนาทางวิชาการ. เอกสารชุดวัฒนธรรมกับการพัฒนา ลำดับที่ 2. โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- เทศบาลตำบลแม่มริม. ข้อมูลทั่วไปเทศบาลตำบลแม่มริม (ระบบออนไลน์) 2549. แหล่งที่มา: <http://www.tessabanmaerim.com> (11 กรกฎาคม 2551).

ชิตินันท์ ไทวิจิตร. “ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านการกระจายรายได้: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบ้านบวกเตี้ย ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2445.

นภคณ นพรัตน์. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน” การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

นภัค วัฒนคุณ. “ความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว: กรณีเวียงท่ากาน ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

นิคม จารุมณี. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, 2535.

นุกูล เครือฟู และอัครพงศ์ อ้นทอง. “โครงการมูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย” รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

ประชุม สุวัตติ. “การสร้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว” รายงานการวิจัยเรื่อง กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2523

พจนารถ กริ่งไกร. “การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม: กรณีศึกษาตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย ชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม” วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

พรทิพย์ เขียรธีรวิทย์. “ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” รายงานวิจัยฉบับ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542

ภราเชช พัทม์วิเชียร. การวางแผนตลาดการท่องเที่ยว: เอกสารประกอบการสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

ภาคภูมิ สีนุชก. “ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อรายได้และการจ้างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: กรณีศึกษาโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต ผลผลิตภาค” วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

วชิราภรณ์ โลหะชาละ. “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเลือกใช้บริการที่พักในชุมชนเทศบาลตำบลแม่ริม” การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

วณิ อิ่มเอม. “ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในศูนย์พัฒนา
โครงการขุนวาง จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2447.

ศรีสุรางค์ สุนทรกุล. “ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น:
กรณีศึกษาชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม” วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.

ศูนย์สาริตและส่งเสริมงานศิลปะฯ ภาคเหนือ. ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนว
พระราชดำริฯ (ระบบออนไลน์) 2550. แหล่งที่มา: (<http://www.northernstudy.org>)
(25 กรกฎาคม 2550).

หน่วยวิจัยสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย. “บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการ
พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย” รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย, 2525.

อรวรรณ พันธุ์เนตร. “การประเมินความต้องการมีส่วนร่วมและความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยว
ของประชาชน: กรณีบ้านหาดไคร้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน ชุมชนเทศบาลตำบลแม่มริม”
การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลแม่มริม

1. การจัดตั้ง อาณาเขตติดต่อ และเขตการปกครอง

เทศบาลตำบลแม่มริมแต่เดิมเป็นสุขาภิบาลแม่มริม จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2499 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษหน้า 37 เล่ม 74 ตอนที่ 4 เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2500 ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9ก เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับให้ “สุขาภิบาลแม่มริม” เป็น “เทศบาลตำบลแม่มริม” ในวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ปัจจุบันสำนักงานเทศบาลตำบลแม่มริมตั้งอยู่เลขที่ 333 หมู่ 8 ตำบลริมใต้ อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 12 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อของเทศบาลตำบลแม่มริม

ด้านทิศเหนือ เริ่มจากหลักเขตที่ 1 (ตั้งอยู่ตรงจุดที่แนวเส้นแบ่งเขตตำบลแม่แรมกับตำบลริมเหนือ และตำบลริมใต้) เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมเหนือกับตำบลริมใต้ ไปทางทิศตะวันออกจนถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่ตรงที่แนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมเหนือและตำบลริมใต้ ตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 ฝักตะวันตก และจากหลักเขตที่ 2 เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมเหนือกับตำบลริมใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จนถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ตรงจุดที่แนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมเหนือกับตำบลริมใต้และตำบลเหมืองแก้วมาบรรจบกัน

ด้านทิศตะวันออก เริ่มจากหลักเขตที่ 3 เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลเหมืองแก้วไปทางทิศใต้ จนถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่ตรงจุดที่แนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลเหมืองแก้วและตำบลแม่สามมาบรรจบกัน

ด้านทิศใต้ เริ่มจากหลักเขตที่ 4 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จนถึงหลักเขตที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 ฝักตะวันตก ตรงจุดที่ฝั่งเหนือของคลองส่งน้ำชลประทานคลองซอย 10 ซ้าย ตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 ฝักตะวันตก และจากหลักเขตที่ 5 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จนถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่ตรงจุดที่แนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้และตำบลแม่สา ตัดกับลำเหมืองแม่ลาวฝั่งใต้ และจากหลักเขตที่ 6 เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลแม่สาไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ จนถึง

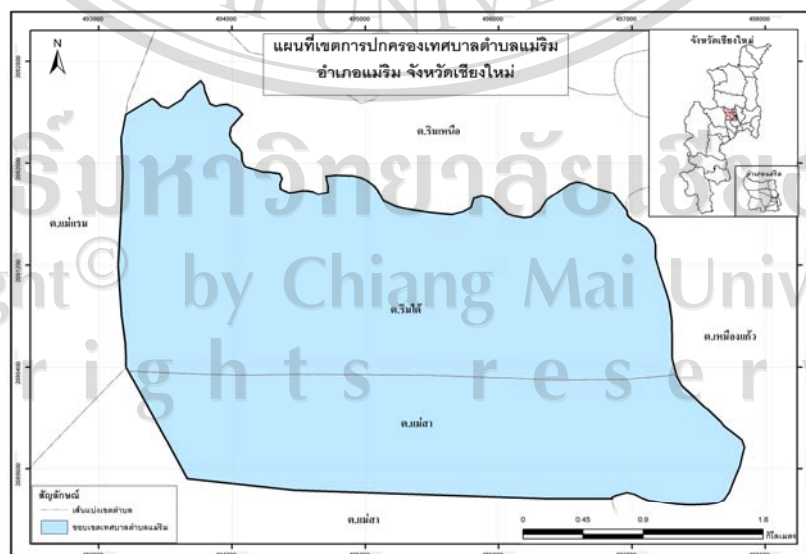
หลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่ตรงจุดที่แนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลแม่สาและตำบลแม่แร่มมาบรรจบกัน

ด้านทิศตะวันตก เริ่มจากหลักเขตที่ 7 เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลแม่แร่มไปทางทิศเหนือ จนถึงหลักเขตที่ 8 ซึ่งตั้งอยู่ตรงจุดที่แนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลแม่แร่ม ตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1096 ฟากใต้ และจากหลักเขตที่ 8 เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลริมใต้กับตำบลแม่แร่มไปทางทิศเหนือ จนบรรจบกับหลักเขตที่ 1

เขตการปกครองของเทศบาลตำบลแม่ริม

เทศบาลตำบลแม่ริมมีเนื้อที่ประมาณ 8.25 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบลริมใต้และบางส่วนของตำบลแม่สา มีเขตการปกครองรวม 9 หมู่บ้าน ดังนี้

- 1) หมู่ที่ 1 บ้านหมื่นถ้อย-น้ำงาม ตำบลริมใต้
- 2) หมู่ที่ 2 บ้านควงดี ตำบลริมใต้
- 3) หมู่ที่ 3 บ้านขอนตาล ตำบลริมใต้
- 4) หมู่ที่ 4 บ้านคันแก้ว ตำบลริมใต้
- 5) หมู่ที่ 5 บ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้
- 6) หมู่ที่ 6 บ้านห้วยโจ้ ตำบลริมใต้
- 7) หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งหัวช้าง ตำบลริมใต้
- 8) หมู่ที่ 8 บ้านทรายมูล ตำบลริมใต้
- 9) หมู่ที่ 1 บ้านศรีบุญเรือง และหมู่ที่ 2 (บางส่วน) ตำบลแม่สา

ภาพที่ ก. แผนที่เขตการปกครองเทศบาลตำบลแม่ริม

2. สภาพภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิประเทศและลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลแม่ริมเป็นที่ดอน มีแม่น้ำแม่ริมไหลผ่านทางทิศเหนือ ซึ่งไหลผ่านหมู่ 3 , 5 ของตำบลริมใต้ และแม่ริมแม่ริมไหลผ่านลงแม่น้ำปิง ที่ตำบลริมใต้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ น้ำตกแม่สา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน และสถานที่ราชการ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่เชิงเขาอีกบางส่วน

ลักษณะภูมิอากาศมี 3 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งจะมีอากาศร้อนจัด
- ฤดูฝน ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม ซึ่งจะมีฝนตกชุก
- ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งจะมีอากาศหนาว

3. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย และประชาชนส่วนหนึ่งจะประกอบอาชีพรับจ้าง

ลักษณะสังคมในท้องถิ่นจะมีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบทประกอบด้วย 9 ชุมชน ซึ่งในแต่ละชุมชนจะมีผู้นำชุมชนเป็นผู้ดูแลชุมชนนั้น ๆ ดังนี้

- 1) ชุมชนหมื่นถ้อย-น้ำงาม
- 2) ชุมชนดวงดี
- 3) ชุมชนขอนตาล
- 4) ชุมชนต้นแก้ว
- 5) ชุมชนท่าวังทอง
- 6) ชุมชนห้วยโจ้
- 7) ชุมชนทุ่งหัวช้าง
- 8) ชุมชนทรายมูล
- 9) ชุมชนศรีบุญเรือง และแม่สา

4. องค์ประกอบพื้นฐานของเทศบาลตำบลแม่ริม

ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย

- การคมนาคมขนส่งระหว่างหมู่บ้านต่าง ๆ มีความสะดวกสบาย เพราะมีการสร้างถนนและทางเดินเกือบทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลแม่ริม ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับบริการกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคครบเกือบทุกครัวเรือน ได้รับบริการน้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคเกือบครบทุกครัวเรือน ได้รับการบริการโทรศัพท์สาธารณะโทรศัพท์บ้าน และโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยการให้บริการของรัฐวิสาหกิจด้านการสื่อสาร และบริษัทเอกชน

- เทศบาลตำบลแม่ริมมีโรงเรียน สถานศึกษา จำนวน 6 แห่ง คือ โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม โรงเรียนบ้านริมใต้ โรงเรียนบ้านทรายมูล โรงเรียนบ้านขอนตาล โรงเรียนธีระวัชรน์บำเพ็ญ และโรงเรียนจิตโรภาส

- เทศบาลตำบลแม่ริมมีวัด จำนวน 9 แห่ง คือ วัดแม่ริม วัดศรีบุญเรือง วัดดวงดี วัดทรายมูล วัดขอนตาล วัดต้นแก้ว วัดอรุณนิवास วัดทุ่งหัวช้าง และวัดป่าดารารัศมี

- เทศบาลตำบลแม่ริมมีโรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลดารารัศมี ตั้งอยู่บริเวณกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 3 สถานีอนามัย จำนวน 2 แห่ง คือ สถานีอนามัยบ้าน ขอนตาล และสถานีอนามัยริมใต้ คลินิกเอกชน จำนวน 6 แห่ง และร่ายขายยา จำนวน 7 แห่ง

- เทศบาลตำบลแม่ริมมีสถานีตำรวจภูธร จำนวน 1 แห่ง คือ สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ริม และสถานีดับเพลิง จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่บริเวณสำนักงานเทศบาลตำบลแม่ริม

ด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

- ประชากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลแม่ริม จะประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์ ด้านพาณิชย์กรรม ด้านอุตสาหกรรม และรับราชการ

- เทศบาลตำบลแม่ริม มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นจำนวนมาก และเป็นเส้นทางผ่านไปสู่อำเภอที่เกี่ยวเนื่องที่เป็นเขตติดต่อใกล้เคียง

- เทศบาลตำบลแม่ริม มีรายได้หลักจากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีที่ดิน ภาษีป้ายและภาษีโรงเรือน เนื่องจากมีที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ ร้านค้าและสถานประกอบการในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยรายได้ของเทศบาลประมาณปีงบประมาณละ 14 ล้านบาท

ด้านโครงสร้างทางสังคม ประกอบด้วย

- ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ คือ ประเพณีลอยกระทง (ยี่เป็ง) ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และงานส่งเสริมการท่องเที่ยวแม่ริม

- บริการด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมในเขตเทศบาลอยู่ในการกำกับดูแลของเทศบาลตำบลแม่ริม และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

- เทศบาลตำบลแม่ริมเป็นเทศบาลชั้นกลาง มีการบริหารงานออกเป็น 3 ส่วน คือ ฝ่ายนิติบัญญัติหรือสภาเทศบาล ฝ่ายบริหารหรือคณะกรรมการ และฝ่ายข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบล
แมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

เอกสารชุดนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อทำวิจัยการค้นคว้าแบบอิสระ ตามหลักสูตรการศึกษา
ระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เพื่อศึกษาถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาล
ตำบลแมริม

ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านให้ข้อมูลและความคิดเห็นตามแบบสอบถามนี้ การ
ตอบในแบบสอบถามครั้งนี้จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงวิชาการนั้น จึงขออนุเคราะห์จากท่านได้
ให้ข้อมูลในแบบสอบถามแบบตรงตามความเป็นจริงและข้อคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ผู้ศึกษาหวัง
เป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากทุกท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามฉบับนี้ จะแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. การมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคม
ต่อชุมชนเทศบาลตำบลแมริม
4. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม / ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวปัทมา พักตร์พ่อง

รหัสนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (X) ในข้อที่ถูกต้องสำหรับคำถามต่อไปนี้

1. ชื่อ/สกุล ผู้ให้ข้อมูล.....
2. กลุ่มตัวอย่าง (1) ประชาชนทั่วไป (2) กรณีผู้นำชุมชน (3) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (4) ผู้ประกอบการ
3. อายุ
 - (1) ไม่เกิน 20 ปี
 - (2) 20 – 30 ปี
 - (3) 31 – 40 ปี
 - (4) 41 – 50 ปี
 - (5) 51 – 60 ปี
 - (6) 61 – 70 ปี
 - (7) มากกว่า 70 ปี
4. เพศ (1) ชาย (2) หญิง
5. ลักษณะอุตสาหกรรม (1) ศิลปวัฒนธรรม (2) ที่พัก/โรงแรม (3) กีฬา/สันทนาการ/บริการ
6. อาชีพ
 - (1) เกษตรกร
 - (2) กรรมกร ผู้ใช้แรงงาน
 - (3) ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว
 - (4) รับราชการ พนักงานของรัฐ
 - (5) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - (6) พนักงานเอกชน ลูกจ้างเอกชน
 - (7) นักเรียน นักศึกษา
 - (8) ไม่มีอาชีพ
 - (9) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
7. ระดับการศึกษาสูงสุด
 - (1) ไม่ได้ศึกษา
 - (2) ระดับประถมศึกษา
 - (3) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - (4) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
 - (5) ระดับอนุปริญญา / ปวส.
 - (6) ระดับปริญญาตรี
 - (7) ระดับปริญญาโท
 - (8) สูงกว่าปริญญาโท
 - (9) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 - (1) ไม่เกิน 2,000 บาท
 - (2) 2,001 – 5,000 บาท
 - (3) 5,001 – 10,000 บาท
 - (4) 10,001 – 15,000 บาท
 - (5) 15,001 – 20,000 บาท
 - (6) 20,001 – 25,000 บาท
 - (7) 25,001 – 30,000 บาท
 - (8) มากกว่า 30,000 บาท
 - (9) ไม่มีรายได้

ส่วนที่ 2 : การมีส่วนร่วมต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนเทศบาลตำบลแมริม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (X) ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับคำถามต่อไปนี้

ข้อที่	รายละเอียดการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				เกณฑ์ คะแนน
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ไม่มี (0)	
2.1	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
2.2.1	ประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เช่น พนักงาน คณงาน ผู้ใช้แรงงาน ในอุตสาหกรรม / ธุรกิจท่องเที่ยว ในชุมชน					
2.1.2	ประกอบอาชีพที่มีรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายของชำ ร้านถ่ายรูป					
2.1.3	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเจ้าของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
2.1.4	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยว					
2.1.5	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่พนักงานของรัฐ					
2.1.6	มีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เช่น ลงประชามติ การดูแล รักษาแหล่งท่องเที่ยว การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น					
2.2	การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
2.2.1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย ระเบียบข้อบังคับ หรือประมุขมติของชุมชนเรื่องของการท่องเที่ยว					

2.2.2	มีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มหรือองค์กรในชุมชนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
2.2.3	มีส่วนร่วมในการสรรหา/เลือกตั้งผู้นำชุมชนด้านการท่องเที่ยวของชุมชน					
2.2.4	มีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทนหรือคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน					
2.2.5	มีส่วนร่วมในการประสานงานและกำกับดูแลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน					
2.2.6	มีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่างชุมชนต่าง ๆ					
2.2.7	มีส่วนร่วมในการจัดตั้ง การจัดสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน					
2.3	การมีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและมลภาวะสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
2.3.1	มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน					
2.3.2	มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์จากน้ำ ไฟฟ้าของพื้นที่ในชุมชน					
2.3.3	มีส่วนร่วมในการได้รับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
2.3.4	มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากเส้นทางคมนาคม ถนนหรือสิ่งปลูกสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน					
2.3.5	มีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการเกี่ยวกับมลภาวะสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย ที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชน					

ข้อมูลเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (X) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านสำหรับคำถามต่อไปนี้

ด้าน	ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบ				เกณฑ์ คะแนน
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ไม่มี (0)	
3.1 เศรษฐกิจ	ผลกระทบด้านบวก					
3.1.1	ชุมชนมีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น / ประชาชนมีโอกาสได้งานทำมากขึ้น					
3.1.2	ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น					
3.1.3	ประชาชนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น					
3.1.4	ชุมชนมีอาชีพใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
3.1.5	ชุมชนมีการลงทุน / การค้ามากขึ้น					
3.1.6	ชุมชนมีการสร้างระบบสาธารณูปโภค รongรองรับการท่องเที่ยวมากขึ้น					
3.1.7	เทศบาลตำบลแมริมจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มากขึ้น					
3.2 เศรษฐกิจ	ผลกระทบด้านลบ					
3.2.1	เกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันภายในชุมชน					

ด้าน	ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบ				เกณฑ์ คะแนน
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ไม่มี (0)	
3.2.2	การสูญเสียงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					
3.2.3	พื้นที่การเกษตรและพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชุมชนลดลง					
3.2.4	มีการซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร					
3.2.5	มีความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรรายได้และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการดูแลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว					
3.3 สังคม	ผลกระทบด้านบวก					
3.3.1	ชุมชนมีความเจริญเติบโตมากขึ้น					
3.3.2	ประชาชนในชุมชนมีการตื่นตัวในเรื่องการศึกษามากขึ้น					
3.3.3	ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น					
3.3.4	อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น					
3.3.5	ชุมชนมีกิจกรรม เทศกาลด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น					
3.3.6	สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งขึ้นเนื่องจากมีการทำงานในชุมชนมากขึ้นประชาชนไม่ต้องไปทำงานนอกพื้นที่					
3.4 สังคม	ผลกระทบด้านลบ					
3.4.1	วัฒนธรรม ประเพณี รูปแบบการละเล่นพื้นบ้านของชุมชน ความเชื่อค่านิยมของท้องถิ่นเปลี่ยนไป					

ด้าน	ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบ				เกณฑ์ คะแนน
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ไม่มี (0)	
3.4.2	ชุมชนมีปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวเข้ามาค้าแรงงานและทำอาชีพในชุมชนมากขึ้น					
3.4.3	ชุมชนมีความหนาแน่นและแออัด					
3.4.4	ประชาชนเพิ่มความนิยมในเรื่องของการบริโภคและความเป็นสังคมเมือง					
3.4.5	ชุมชนเกิดปัญหาและมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม					
3.4.6	ชุมชนเกิดการขาดแคลนน้ำและที่อยู่อาศัยที่น้อยลงในพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว					
3.4.7	ความไม่เสมอภาคในการให้บริการและการดูแลจากภาครัฐ					
3.4.8	เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม และฐานะทางสังคมของคนในชุมชนแตกต่างกันมากขึ้น					

ข้อมูลเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวปัทมา พักตร์พอง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวปัทมา พักตร์พ่อง
วัน เดือน ปีเกิด	15 กันยายน 2520
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศิริมาตย์เทวี - สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ จังหวัดเชียงราย - สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ภูมิศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ที่ปรึกษาด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บริษัท แอทไวส์ คอนซัลติ้ง จำกัด - อาจารย์พิเศษ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตเชียงราย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved